

ຮູ້ຮຽນນຸ້ມແຫ່ງຮາຊານາຈັກໄທ

ສາມເຈົ້າພະປ່ານທຣນຫາກຸມືພລອດຸລຍເທິ
ສຢາມີນທຣາຊີຣາຊ ບຣນນາຄນົບພຶດ
ຕຣາໄວ້ ພວນທີ ១១ ມູນາคม ພູທສັກຮາຊ ២៥៤០
ເປັນເປົ້າທີ ៥៥ ໃນຮັກກົມົງຈຸບັນ

ສຸກນັສດຸ ພຣະພູທສາສານກາລເປັນອົດຕົກການ ២៥៤០ ພຣາຍາ ນັ້ງຈຸບັນສັນຍ ຈັນທຣກຕິນິຍນ
ພຖຍກສນພັດສຣ ອັສສຸຂນາສ ສຸກລັບກັນ ທສມີດີ ສຸຮົບກົດກາລ ມູນາຄນາສ ເອກາຫສມສຸກິນ ໄສວວາ
ໂດຍກາລນົບເຈກ

ພຣະນາທສາມເຈົ້າພະປ່ານທຣນຫາກຸມືພລອດຸລຍເທິ ນທິຕລາຊີເບສຣາມາສີນດີ ຈັກຮັນຖຸບດິນທຣ
ສຢາມີນທຣາຊີຣາຊ ບຣນນາຄນົບພຶດ ກຣພຣະກຸງາໄປໂປດເກລ້າໄປໂປດກະໜ່ອມໃຫ້ປະກາວວ່າ ໄດຍທີ່ປະເທດໄທ
ໄດ້ມີຮູ້ຮຽນນຸ້ມປະກາສໃຊ້ເປັນຫຼັກໃນກາປົກກອງປະເທດຕາມຮະບອນປະຊີປໍໄຕຍອັນມີພຣະນາກຍັຕຣີຍ
ກຣພເປັນປະນຸບນາເປັນເວລາກວ່າທິບສິບຫ້າປີແລ້ວ ໃນຊ່ວງຮະບະເວລາດັ່ງກ່າວວ ໄດ້ມີກາຍເກີດແລກແກ້ໄຂ
ເພີ່ມເຕີມຮູ້ຮຽນນຸ້ມຫລາຍກັ້ງ ແສດງວ່າຮູ້ຮຽນນຸ້ມຍ່ອນເປັນແປ່ງແປ່ງໄດ້ດາມກວາມເໜາະສົມແຫ່ງກາລເວລາ
ແລະສກາວກາຮັ້ນຂອງບ້ານເນື່ອງ ຮູ້ຮຽນນຸ້ມຈະຕ້ອງກຳຫັນດກູງເກົາຫຼາກສົ່ງທີ່ກະຈົງແຈ້ງ ຂັດເຈນ
ສາມາດໃຊ້ເປັນຫຼັກໃນກາປົກກອງປະເທດແລະເປັນແນວທາງໃນກາຈັດທຳກູ້ໝາຍປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ້ມ
ແລະກູ້ໝາຍອື່ນໜຶ່ງສອດຄັດລົງກັບຮູ້ຮຽນນຸ້ມໄດ້ ແລະໂດຍທີ່ຮູ້ຮຽນນຸ້ມແຫ່ງຮາຊານາຈັກໄທ ພູທສັກຮາຊ
២៥៣៥ ຈຶ່ງແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມໂດຍຮູ້ຮຽນນຸ້ມແຫ່ງຮາຊານາຈັກໄທ ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ (ລັບທີ ៦) ພູທສັກຮາຊ
២៥៣៥ ໄດ້ບັນຍຸດີໃຫ້ມີສກາຮ່າງຮູ້ຮຽນນຸ້ມເຊື້ອນ ປະກອບດ້ວຍສາມາຊີກທີ່ໄດ້ຮັນເລືອກຕັ້ງຈາກຮູ້ສກາຈຳນວນ
ເກົ້າສິບເກົ້າຄົນ ມີໜ້າທີ່ຈັດທຳຮ່າງຮູ້ຮຽນນຸ້ມລັບໃໝ່ທີ່ລັບເພື່ອເປັນພື້ນຖານສຳຄັງໃນກາປົງປົງການເນື່ອງ
ແລະໄດ້ກຣພພຣະກຸງາໄປໂປດເກລ້າໄປໂປດກະໜ່ອມໃຫ້ສາມາຊີກສກາຮ່າງຮູ້ຮຽນນຸ້ມເຂົ້າແໜ່ງລະອອງຫຼັດພຣະນາທ
ຮັບພຣະທານກຣະແສພຣະຈາກຕໍ່ຮ້າສເພື່ອເປັນສົງລົມຄລແກ່ການທຳງານ ກາຍໜັງຈາກນັ້ນສກາຮ່າງຮູ້ຮຽນນຸ້ມ
ໄດ້ຈັດທຳຮ່າງຮູ້ຮຽນນຸ້ມໂດຍມີສາຮະສຳຄັງເປັນການສົ່ງເສົ່ມແລະຄຸ້ມຄອງສິທີເສົ່ງກາພຂອງປະຊາຊົນ

ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปักครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น ตลอดทั้งปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โดยได้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชน เป็นสำคัญ และได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ แล้ว ทุกประการ

เมื่อรัฐสภาได้พิจารณาเร่างรัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้นอย่างรอบคอบแล้ว ได้ลงมติเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาลงคะแนนด้วยเพื่อทรงลงพระปรมาภิไชย ให้ประกาศใช้ เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสืบไป ทรงพระราชนิรันดร์ สมควรพระราชนิรันดร์ พระบรมราชานุมติ ตามมติของรัฐสภา

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นอกลักษณ์ของพระมหัมโนมัยให้ตราไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับนี้ขึ้นไว้ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งได้ตราไว้ ณ วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๔ ดังต่อไปนี้

ขอปวงชนชาวไทยจงร่วมจิตร่วมใจสมัครสไมตรเป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะปฏิบัติตามและพิทักษ์รักษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ เพื่อรำรงคงไว้ซึ่งระบบประชาธิปไตยและนำมายังความมั่นคง สุกใสสวัสดิ์ พิพัฒน์ยั่งยืน อนุกูลผลสกลเกียรติยศสถาพร แก่อาณาประชาราษฎรทั่วสยามรัฐสิ่งใด สมดังพระบรมราชปิติราชนปาราณนาทุกประการ เทอญ

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกมิได้

มาตรา ๒ ประเทศไทยมีการปักครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๕ ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครอง แห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอ กัน

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฏ หรือ ข้อบังคับ ข้อห้าม หรือแหงต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๗ ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีได้ ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตาม ประเพณีการปักครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ໜາວດ ២
ພຣະນາກຍັດວຽງ

ມາດຕາ ៥ ອົງຄໍພຣະນາກຍັດວຽງທ່າງດໍາຮັງອູ້ນຢູ່ນູ້ນະວັນເປັນທີເຄາຣສັກກະຮະ ຜູ້ໄດ້ຈະລະເມີນໄດ້
ຜູ້ໄດ້ຈະກ່າວຫາຫຼື້ອື່ອງຮ້ອງພຣະນາກຍັດວຽງໃນທາງໄດ້ ນີ້ໄດ້

ມາດຕາ ៦ ພຣະນາກຍັດວຽງທ່າງເປັນພຸຖນາມາກະ ແລະທ່າງເປັນອັກຄາສູນປົກນັກ

ມາດຕາ ៧ ພຣະນາກຍັດວຽງທ່າງດໍາຮັງດໍາແໜ່ງຈອນຫັກໄທຢ

ມາດຕາ ៨ ພຣະນາກຍັດວຽງທ່າງໄວ້ຊັ້ງພຣະຮ່າຍດໍານາງທີ່ຈະສັບປະກຳນັ້ນດຽວກິດແລະພຣະຮ່າຍທານ
ເຄື່ອງຮາຊອີສີຢາກນົ

ມາດຕາ ៩ ພຣະນາກຍັດວຽງທ່າງເລືອກແລະທ່າງແຕ່ງດັ່ງຜູ້ທ່າງຄຸນຈຸດີເປັນປະຫານອົງຄມນຕີຄົນໜຶ່ງ
ແລະອົງຄມນຕີອື່ນອີກໄໝເກີນສົບແປດຄນປະກອນເປັນຄະນະອົງຄມນຕີ

ຄະນະອົງຄມນຕີນີ້ແມ່ນຫຼັກທີ່ຄວາມເຫັນຕ່ອງພຣະນາກຍັດວຽງໃນພຣະຮ່າຍກິຈທັງປະງວ່າ
ພຣະນາກຍັດວຽງປັບປຸງ ແລະມີຫຼັກທີ່ອື່ນຕາມທີ່ບັງຄຸດໃນຮູ້ຮ່າຍນູ້ຜູ້ນີ້

ມາດຕາ ១០ ການເລືອກແລະແຕ່ງດັ່ງອົງຄມນຕີຫຼື້ອື່ອກາຮົາໃຫ້ອົງຄມນຕີພັນຈາກດໍາແໜ່ງ ໄທເປັນໄປຕາມ
ພຣະຮ່າຍອັນຍາກສົບ

ໃຫ້ປະຫານຮູ້ສກາເປັນຜູ້ລົງນາມຮັບສັນອົງຄມນຕີໄອກາຮົາແຕ່ງດັ່ງປະຫານອົງຄມນຕີຫຼື້ອື່ອໄທ
ປະຫານອົງຄມນຕີພັນຈາກດໍາແໜ່ງ

ໃຫ້ປະຫານອົງຄມນຕີເປັນຜູ້ລົງນາມຮັບສັນອົງຄມນຕີໄອກາຮົາແຕ່ງດັ່ງອົງຄມນຕີອື່ນຫຼື້ອື່ອໄທ
ອົງຄມນຕີອື່ນພັນຈາກດໍາແໜ່ງ

ມາດຕາ ១១ ອົງຄມນຕີຕ້ອງໄໝເປັນສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍຄູວາ ສາມາຊີກຈຸດີສກາ ກຣມກາຮ
ກາຣເລືອກດັ່ງ ຜູ້ຕຽບກາຮແພ່ນດີນຂອງຮູ້ສກາ ກຣມກາຮສີທີ່ນຸ່ມຍື່ນແໜ່ງຫາຕີ ຕຸລາກາຮຄາລຮູ້ຮ່າຍນູ້ຜູ້
ຕຸລາກາຮຄາລປົກກອງ ກຣມກາຮປຶ້ອງກັນແລະປ່ານປ່າມກາຮຖ່ຽດແໜ່ງຫາຕີ ກຣມກາຮຕຽບເຈີນແພ່ນດີນ
ໜ້າຮ່າຍກາຮຊັ້ງມີດໍາແໜ່ງຫຼື້ອື່ອເຈີນເດືອນປະຈຳ ພັນກາຮນູ້ສີວິສາຫາກົງ ເຈົ້າຫຼັກທີ່ອື່ນຂອງຮູ້ ພົມສາມາຊີກ
ຫຼື້ອື່ອເຈົ້າຫຼັກທີ່ຂອງພຣະກາຮນີ້ ແລະດ້ອງໄໝແສດງກາຮຜູ້ໃກ້ໄຟໃນພຣະກາຮນີ້ໄດ້

ມາດຕາ ១២ ກ່ອນເຂົ້າຮັບໜັກທີ່ ອົງຄມນຕີຕ້ອງຄວາມສັດຍັບປົງຢາມຕ່ອງພຣະນາກຍັດວຽງດ້ວຍດ້ອຍຄໍາ
ດັ່ງຕ່ອງໄປນີ້

“ໜ້າພຣະພຸຖນເຈົ້າ (ຊ່ອຜູ້ປົງຢາມ) ຂອດຄວາມສັດຍັບປົງຢາມວ່າ ໜ້າພຣະພຸຖນເຈົ້າຈະຈົກກັດີຕ່ອງ
ພຣະນາກຍັດວຽງ ແລະຈະປົງປົກດ້ວຍຫຼັກທີ່ດ້ວຍຄວາມຊ່ອສັດຍັບສຸງວິດ ເພື່ອປະໂໄຍ້ໜັນຂອງປະເທດແລະປະຫານ
ທີ່ຈະຮັກຢາໄວ້ແລະປົງປົກດ້ວຍຄວາມຊ່ອຮູ້ຮ່າຍນູ້ຜູ້ນີ້ແໜ່ງຮາຊາພາຈົກກິດໄຫຍ່ທຸກປະກາຮ”

มาตรา ๑๖ องค์นตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออกจาก หรือมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการในพระองค์และสมุหราชองครักษ์พ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามพระราชอธยาศัย

มาตรา ๑๘ ในเมื่อพระมหากรุณาธิคุณยังไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือจะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ด้วยเหตุใดก็ตาม จะได้ทรงแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่พระมหากรุณาธิคุณได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๘ หรือในกรณีที่พระมหากรุณาธิคุณไม่สามารถถอดทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เพรากยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะหรือพระเหตุอื่น ให้คณะองค์นตรีเสนอชื่อผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งสมควรดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาประกาศในพระปuranภิไชยพระมหากรุณาธิคุณ แต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ในระหว่างที่สภากฎหมายสืบอาชญาหรือสภากฎหมายลูกขุน ให้ผู้สำเร็จหน้าที่รัฐสภาในการให้ความเห็นชอบตามวาระหนึ่ง

มาตรา ๒๐ ในระหว่างที่ไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๘ ให้ประธานองค์นตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวไปพลาังก่อน

ในกรณีที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๘ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานองค์นตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวไปพลาังก่อน

ในระหว่างที่ประธานองค์นตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวาระหนึ่ง หรือในระหว่างที่ประธานองค์นตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวาระสอง ประธานองค์นตรีจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นประธานองค์นตรีได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้คณะองค์นตรีเลือกองค์นตรีคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่ประธานองค์นตรีเป็นการชั่วคราวไปพลาังก่อน

มาตรา ๒๑ ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๘ ต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมรัฐสภาด้วยคำถ้อยคำต่อไปนี้

“ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะงดงามก้าวเดินต่อพระมหากรุณาธิคุย (พระปuranภิไชย) และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

ในระหว่างที่สภากฎหมายสืบอาชญาหรือสภากฎหมายลูกขุน ให้ผู้สำเร็จหน้าที่รัฐสภาตามมาตราหนึ่ง

มาตรา ๒๒ ภายในวันเดียวกับมาตรา ๒๓ การสืบราชการสมบัติให้เป็นไปโดยนัยแห่งกฎหมายเทียบNAL ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๕๖๗

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเทียบNAL ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๕๖๗ เป็นพระราชอำนาจของพระมหาภัตตริย์โดยเฉพาะ เมื่อมีพระราชดำริประการใด ให้คณะกรรมการศรีจัดทำร่างกฎหมายเทียบNAL แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเทียบNALเดิม ขึ้นฎูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อมีพระราชวินิจฉัย เมื่อทรงเห็นชอบและทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศของคณะกรรมการศรีดำเนินการแจ้งประชาชนรู้สึกเพื่อให้ประชาชนรู้สึกแจ้งให้รู้สึกทราบ และให้ประกาศรู้สึกลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

ในระหว่างที่สภาพผู้แทนรายภูมิลี้ญาหรือสภาพผู้แทนรายภูมิอยู่ ให้ผู้สึกทำหน้าที่รู้สึกในการรับทราบตามวาระสอง

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหาภัตตริย์ได้ทรงแต่งตั้งพระวชิรทายาทไว้ตามกฎหมายเทียบNAL ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๕๖๗ แล้ว ให้คณะกรรมการศรีแจ้งให้ประชาชนรู้สึกทราบ และให้ประกาศรู้สึกเรียกประชุมรู้สึกเพื่อรับทราบและให้ประกาศรู้สึกอัญเชิญองค์พระวชิรทายาทขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหาภัตตริย์สืบไป แล้วให้ประกาศรู้สึกประกาศให้ประชาชนทราบ

ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลงและเป็นกรณีที่พระมหาภัตตริย์มีได้ทรงแต่งตั้งพระวชิรทายาทไว้ตามวาระคนหนึ่ง ให้คณะกรรมการศรีเสนอพระนามผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามมาตรา ๒๒ ต่อคณะกรรมการศรีเพื่อเสนอต่อรู้สึกเพื่อรู้สึกให้ความเห็นชอบ ในการนี้ จะเสนอพระนามพระราชนิติากรได้ เมื่อรู้สึกให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประกาศรู้สึกอัญเชิญองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหาภัตตริย์สืบไป แล้วให้ประกาศรู้สึกประกาศให้ประชาชนทราบ

ในระหว่างที่สภาพผู้แทนรายภูมิลี้ญาหรือสภาพผู้แทนรายภูมิอยู่ ให้ผู้สึกทำหน้าที่รู้สึกในการรับทราบตามวาระคนหนึ่งหรือให้ความเห็นชอบตามวาระสอง

มาตรา ๒๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศอัญเชิญองค์พระวชิรทายาทหรือองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหาภัตตริย์ตามมาตรา ๒๓ ให้ประกาศของคณะกรรมการศรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นการชั่วคราวไปพลาสก่อน แต่ในกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลงในระหว่างที่ได้แต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไว้ตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๕ หรือระหว่างเวลาที่ประกาศของคณะกรรมการศรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ให้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้นฯ แล้วแต่กรณี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะได้ประกาศอัญเชิญองค์พระวชิรทายาทหรือองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหาภัตตริย์

ในกรณีที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้และเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต่อไปตามวาระคนนี้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ประธานองค์นตรีทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวไปพลาสก่อน

ในกรณีที่ประธานองค์นตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามวาระคนนี้ หรือทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นการชั่วคราวตามวาระสอง ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๐ วรรคสาม มาใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการนตรีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๒๓ วรรคสอง หรือประธานองค์นตรีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๒๔ วรรคสอง และอยู่ในระหว่างที่ไม่มีประธานองค์นตรีหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการนตรีที่เหลืออยู่เลือกจากองค์นตรีคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประธานองค์นตรี หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือตามมาตรา ๒๕ วรรคสาม แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

สิทธิและเสรีภาพของชนชาติไทย

มาตรา ๒๖ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้บันรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะกรรมการนตรี ศาล และองค์กรอื่น ของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้บันรองไว้ สามารถกลบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญบันรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำบกพร่องสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายความวาระหนึ่งดังมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่นุյงหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้ กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวาระหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ บุคคลยื่น声明อกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพระเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถี่่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา ๓๑ บุคคลยื่น声明มีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทราบ ทارุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการให้ตร้ายหรือรั่มนุยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการให้ตร้ายหรือรั่มนุยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับ คุมขัง ตรวจค้นด้วยบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพตาม วรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๓๒ บุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลา ที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และไทยที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าไทย ที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

มาตรา ๓๓ ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมอ เป็นผู้กระทำความผิดมิได้

มาตรา ๓๔ สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหารือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณะ อันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

มาตรา ๓๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเกหะสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเกหะสถานโดยปกติสุข การเข้าไปในเกหะสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจกันเกหะสถาน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๓๖ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเดินทางที่อยู่ภายนอกราชอาณาจักร

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

การนำเสนอคนบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามนิให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทย เยือนในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย

การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อถึงกัน รวมทั้งการกระทำด้วย ประการอื่นใดเพื่อให้ล่วงรู้ดึงบื้อกวนใจสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อถึงกันจะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๓๘ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยม ในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนาบัญญัติหรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือ ของตน เมื่อไม่เป็นปฏิบัติที่ข้อง พลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีของประชาชน

ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใดๆ อันเป็นการอนุสิทธิหรือเดียวประโยชน์อันควรเมื่อได้เพาะเหตุที่ถือศาสนา นิกายของศาสนา ลัทธินิยม ในทางศาสนา หรือปฏิบัติตามศาสนาบัญญัติหรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือ แตกต่างจากบุคคลอื่น

มาตรา ๓๙ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวาระหนึ่งจะกระทำได้ เว้นแต่ได้ขออาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิ ในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนดัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระวังความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดโรงพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ เพื่อติดต่อเสรีภาพตามมาตรฐานนี้ จะกระทำได้

การให้นำเข้าหรืออนุทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์ สั่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ จะกระทำได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศไทยอยู่ในภาวะการสงครามหรือการรบ แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามความในวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การให้เงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นอุดหนุนหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำได้

มาตรา ๔๐ คดีความดีที่ใช้ในการสั่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคำนวณ เป็นทรัพย์สื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคดีความตามวาระหนึ่ง และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคำนวณ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้ง การแห่งบ้านโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๔๑ พนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ ย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวและแสดงความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญ โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้อาณัติของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าของกิจการนั้น แต่ต้องไม่ขัดต่อจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพ

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ในกิจการวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ย่อมมีเสรีภาพเข่นเดียวกับพนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนตามวาระหนึ่ง

มาตรา ๔๒ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการวิชาการ

การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศิลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๔๓ บุคคลย่อมมีสิทธิ์เสนอแนะในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐ จะต้องจัดให้อายุห่างทั้งถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ เอกชน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ย่อมได้รับ ความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๔๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาชญากรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวาระหนึ่งจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมายเฉพาะในการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อกู้้นครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศาญในกระบวนการสงเคราะห์ หรือในระหว่างเวลา ที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎหมายการศึกษา

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สาขาวิชา สาพันธ์ สากรรณ์ กุญแจกรรษณ์ องค์การเอกชน หรือหน่วยคณะอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวาระหนึ่งจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมายเฉพาะเพื่อกู้้นครองประัยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศิลธรรม อันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ

มาตรา ๔๖ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดังเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจาริตระเพعلا ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและลิ่งแวงล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

* มาตรา ๔๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเพื่อสร้างเจดีย์ทาง ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนาตามฉบับนี้ ตามวิถีทาง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้

การจัดองค์กรภายใน การดำเนินกิจการ และข้อบังคับของพรรครกการเมือง ต้องสอดคล้องกับ หลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สมาชิกสภากู้แทนรายฎูรซึ่งเป็นสมาชิกของพระคราเมือง กรรมการบริหารของพระคราเมือง หรือสมาชิกพระคราเมืองตามจำนวนที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง ซึ่งเห็นว่ามีดิหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพระคราเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะบัดด้วยสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภากู้แทนรายฎูรตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่ง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาвинิจฉัย

ในการณ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีดิหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่ง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มีดิหรือข้อบังคับนั้นเป็นอัน ยกเลิกไป

มาตรา ๔๙ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินยื่นได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการ จำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกยื่นได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกยื่นเป็นไปตามที่กฎหมาย บัญญัติ

มาตรา ๕๐ การเงินคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมีได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่ง ทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตร หรือการอุดสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดใช้ค่าทดแทน ที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาทิ่มได้รับความเสียหายในการเงินคืนนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำหนดค่าทดแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องกำหนดให้อย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงราคาน้ำซึ่งขาย กันตามปกติ การได้มา สภาพและที่ดินของอสังหาริมทรัพย์และความเสียหายของผู้ถูกเวนคืน

กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลา การเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ไว้ให้ชัดแจ้ง ถ้าไม่ได้ใช้เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว ต้องคืน ให้เจ้าของเดิมหรือทายาท

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคสาม และการเรียกคืนค่าทดแทน ที่ชดใช้ไป ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๐ บุคคลยื่นมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแบ่งขัน โดยเสรีอิ่งเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวาระหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการปกครองอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขัดความไม่เป็นธรรมในการแบ่งบ้าน

มาตรา ๕๑ การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการป้องปักษ์พิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการสุกเดิน หรือโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งให้กระทำได้ในระหว่างเวลาที่ประเทศไทยไม่สามารถหรือการรับ หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎหมายการศึก

มาตรา ๕๒ บุคคลซึ่งมีสิทธิเสนอแนะในการรับบริการทางสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน และผู้หากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การบริการทางสาธารณสุขของรัฐต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องส่งเสริมให่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมด้วยเท่าที่จะกระทำได้

การป้องกันและขัดโรคติดต่ออันตราย รัฐต้องจัดให้แก่ประชาชนโดยไม่มีคิดมูลค่าและทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๓ เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจาก การใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม

เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการเด็กดูแลและการศึกษาอนุรวมจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๔ บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๕ บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับสิ่งอันนุชความสะดวกอันเป็นสาธารณ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๖ สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการบำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่อง ในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อกุญภาพสิ่งแวดล้อม จะกระทำไม่ได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อกุญภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้ให้องค์กรอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองข้อนี้ได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๕๗ สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคยื่นได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งดังบัญญัติให้มีองค์กรอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคท่าน้ำที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๕๘ บุคคลยื่นมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อกำลังมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๙ บุคคลยื่นมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อกุญภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๖๐ บุคคลยื่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปักษ์ของอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๖๑ บุคคลยื่นมีสิทธิเสนอเรื่องราวของทุกปีและได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันสมควร ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๖๒ สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคล ให้รับผิดเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้น

ກາງກະທຳຂອງບ້າຮາຊາກ ພັກງານ ອີເວັບມາຍຫຼັງການນັ້ນ ຍ່ອມໄດ້ຮັບຄວາມຄຸ້ມຄອງ ທັນນີ້
ຕາມທີ່ກູ້ມາຍບໍ່ຜູ້ຕີ

ມາດຣາ ៦៣ ບຸກຄລຈະໃຊ້ສຶກສືແລະເສີກພາດາມຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ເພື່ອສັນດັກການປົກກອງຮະບອນ
ປະຊີປໍໄທຍ້ອັນນີ້ພະນາກຍັດຕີບໍ່ທຽງເປັນປະນຸຂາມຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້ ອີເວັບມາຍຫຼັງການ
ປົກກອງປະເທດໄດ້ວິທີການຊື່ມີໄດ້ເປັນໄປຕາມວິທີການທີ່ບໍ່ຜູ້ຕີໄວ້ໃນຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້ ມີໄດ້

ໃນການຟື້ນບຸກຄລຫຼືພຣົກການເມືອງໄດ້ກະທຳການຕາມວຽກທີ່ ຜູ້ເຫັນການກະທຳດັ່ງກ່າວຍ່ອນ
ມີສຶກສືເສັນອ່ອງໃຫ້ອັກກາງສູງສຸດຕຽບສອນຂອ້ເຖິງຈິງແລະຢືນກຳຮ່ອງຂອ້ເຫັນສຶກສື
ໄດ້ເລີກການກະທຳດັ່ງກ່າວ ແຕ່ທັນນີ້ໄໝກະທຳການຕາມວຽກທີ່ບໍ່ຜູ້ຕີແຕ່ຜູ້ກະທຳການດັ່ງກ່າວ

ໃນການຟື້ນສາລັຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ວິຈັດສັ່ງການໃຫ້ພຣົກການເມືອງໄດ້ເລີກການກະທຳການຕາມວຽກສອງ ສາລ
ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ອາຈັດສັ່ງບຸນພຣົກການເມືອງດັ່ງກ່າວໄດ້

ມາດຣາ ៦៤ ບຸກຄລຜູ້ເປັນທາງ ດໍາຮວງ ບ້າຮາຊາກ ເຈົ້າຫ້າທີ່ອື່ນຂອງຮູ້ ພັກງານສ່ວນຫ້ອງດິນ
ແລະພັກງານຫຼືກູ້ຈັງຂອງອົງການຮູ້ ຍ່ອມມີສຶກສືແລະເສີກພາດາມຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ເຊັ່ນເດີຍກັບບຸກຄລທີ່ໄປ
ເວັນແຕ່ທີ່ຈຳກັດໃນກູ້ມາຍ ກູ້ ອີເວັບມາຍຫຼັງການທີ່ອື່ນໂດຍອາຍ້ອຳນາຈດານບໍ່ຜູ້ຕີແກ່ກູ້ມາຍເພົາ
ໃນສ່ວນທີ່ເກີຍກັບການເມືອງ ສນຮຽກພາບ ວິນຍ ອີເວັບມາຍບໍ່ຜູ້ຕີແກ່ກູ້ມາຍເພົາ

ມາດຣາ ៦៥ ບຸກຄລຍ່ອມມີສຶກສືຕ່ອດຕ້ານໂດຍສັນດີວິທີຊື່ການກະທຳໄດ້ ທີ່ເປັນໄປເພື່ອໄໝໄດ້ມາຈຶ່ງ
ອຳນາຈໃນການປົກກອງປະເທດໄດ້ວິທີການຊື່ມີໄດ້ເປັນໄປຕາມວິທີການທີ່ບໍ່ຜູ້ຕີໄວ້ໃນຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້

ໜ້າວັດ ៤ ຫ້ານັ້ນຂອງໜ້າວັດໄທ

ມາດຣາ ៦៦ ບຸກຄລມີຫ້ານັ້ນທີ່ຮັກມາໄວ້ຊື່ຈາຕີ ສາສນາ ພະນາກຍັດຕີຍີ ແລະການປົກກອງຮະບອນ
ປະຊີປໍໄທຍ້ອັນນີ້ພະນາກຍັດຕີທຽງເປັນປະນຸຂາມຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້

ມາດຣາ ៦៧ ບຸກຄລມີຫ້ານັ້ນທີ່ປົງປັນຕົມກູ້ມາຍ

ມາດຣາ ៦៨ ບຸກຄລມີຫ້ານັ້ນທີ່ໄປໃຊ້ສຶກສືເລືອກຕັ້ງ

ບຸກຄລຊື່ໄປໄປເລືອກຕັ້ງໂດຍໄມ້ແຈ້ງເຫຼືອນສາມວຽກທີ່ທໍາໄຫ້ໄມ້ອາຈາໄປເລືອກຕັ້ງໄດ້ຍ່ອນເສີກສືຕາມທີ່
ກູ້ມາຍບໍ່ຜູ້ຕີ

ການແຈ້ງເຫຼືອທີ່ທໍາໄຫ້ໄມ້ອາຈາໄປເລືອກຕັ້ງແລະການອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການໄປເລືອກຕັ້ງ ໄທເປັນໄປຕາມ
ທີ່ກູ້ມາຍບໍ່ຜູ້ຕີ

มาตรา ๖๙ บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ รับราชการทหาร เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษาอบรม พิทักษ์ ปกป้อง และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๗๐ บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชน

ในการปฏิบัติหน้าที่และในการปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน บุคคลตามวรรคหนึ่งดังต่อไปนี้เป็นกลางทางการเมือง

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งลงทะเบียนหรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง บุคคลผู้มีส่วนได้เสียยื่นฟ้องมิถูกขอให้บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าวซึ่งแสดงเหตุผลและขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองได้

หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

มาตรา ๗๑ รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกอัครและบูรณะภาพแห่งอาณาเขต
มาตรา ๗๒ รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกอัคร ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการป้องรับระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ

มาตรา ๗๓ รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

มาตรา ๗๔ รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธ์ในศรีภูมานาประเทศ และพึงถือหลักในการปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาค

มาตรา ๗๕ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว และเท่าเทียมกัน รวมทั้งจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจสอบดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจสอบแผ่นดิน

มาตรา ๑๖ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐทุกรายดับ

มาตรา ๑๗ รัฐต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๑๘ รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพิ่มเติมและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ ในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นศูนย์กลางการค้าส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนาผลประโยชน์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

มาตรา ๑๙ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลงคะแนน นำร่องรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริม นำร่องรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจน ควบคุมและกำจัดภาระพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และการชีวิตของประชาชน

มาตรา ๒๐ รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิง และชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน

รัฐต้องส่งเสริมการศึกษา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิต ที่ดีและเพียงพอได้

มาตรา ๒๑ รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกรักการเรียนรู้ ให้กับเยาวชน การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

มาตรา ๘๒ รัฐต้องจัดและส่งเสริมการสาธารณสุขให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง

มาตรา ๘๓ รัฐต้องดำเนินการให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

มาตรา ๘๔ รัฐต้องจัดระบบการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม จัดหาแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรมให้เกยตรกรอย่างทั่วถึง และรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด สนับสนุนค่าเกษตรให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อวางแผนการเกษตร และรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร

มาตรา ๘๕ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์

มาตรา ๘๖ รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงานโดยเฉพาะแรงงานเด็กและแรงงานหญิง จัดระบบแรงงานสัมพันธ์ การประกันสังคม รวมทั้งค่าตอบแทนแรงงานให้เป็นธรรม

มาตรา ๘๗ รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คุ้มครองผู้บริโภค และป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมายและกฎหมายที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และต้องไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีการสาธารณูปโภค

มาตรา ๘๘ บทบัญญัติในหมวดนี้ไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน

ในการแต่งตั้งโดยชอบด้วยประชาราษฎร์ที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดิน ต้องซึ่งแต่งต่อรัฐสภาให้ชัดแจ้งว่าจะดำเนินการใดเพื่อบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามแนวโน้มนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ และต้องจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินการรวมทั้งปัญหาและอุปสรรค เสนอต่อรัฐสภาเป็นประจำทุกครั้ง

มาตรา ๘๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหมวดนี้ ให้รัฐจัดให้มีสภากลุ่มที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการในปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ต้องให้สภากลุ่มที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความเห็นก่อนพิจารณาประกาศใช้

องค์ประกอบ ที่มา อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของสภากลุ่มที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ໜາວດ ៦

ຮູ້ສກາ

ສ່ວນທີ ១

ບທກ່າວໄປ

ມາດຕາ ៥០ ຮູ້ສກາປະກອບດ້ວຍສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮແລະຈຸດສກາ

ຮູ້ສກາຈະປະຫຼຸນຮ່ວມກັນຫີ່ອແຍກກັນ ຂ່ອນເປັນໄປຄານບທບໍ່ຜູ້ຕີແຫ່ງຮູ້ຮຽນນຸ່ມຢູ່ນີ້

ມາດຕາ ៥១ ປະຊານສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮປັນປະຊານຮູ້ສກາ ປະຊານຈຸດສກາປັນປະຊານ
ຮູ້ສກາ

ໃນການຟື້ນທີ່ໄນ້ມີປະຊານສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮ ທີ່ຫີ່ອປະຊານສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮໄໝ່ອຸ່່ຫີ່ອໄໝ່ສາມາດ
ປັບປຸງບັດຫັນທີ່ປະຊານຮູ້ສກາໄດ້ ໄກສະໜັບປຸງບັດຫັນທີ່ປະຊານຮູ້ສກາແທນ

ປະຊານຮູ້ສກາມີອໍານາຈົນນ້າທີ່ຕາມທີ່ບໍ່ຜູ້ຕີໄວ້ໃນຮູ້ຮຽນນຸ່ມຢູ່ນີ້ ແລະດໍາເນີນກິຈການຂອງຮູ້ສກາ
ໃນການຟື້ນທີ່ໄນ້ມີປະຊານຮູ້ສກາໄດ້

ປະຊານຮູ້ສກາແລະຜູ້ກຳຫັນນ້າທີ່ແທນປະຊານຮູ້ສກາຕ້ອງວາງດຸນເປັນກາລົງໃນການປັບປຸງບັດຫັນທີ່
ຮອງປະຊານຮູ້ສກາມີອໍານາຈົນນ້າທີ່ຕາມທີ່ບໍ່ຜູ້ຕີໄວ້ໃນຮູ້ຮຽນນຸ່ມຢູ່ນີ້ແລະຕາມທີ່ປະຊານຮູ້ສກາ
ນອນໜາຍ

ມາດຕາ ៥២ ວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີຫີ່ອວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ່ມຈະຕາເຊັ່ນເປັນ
ກູ້ໜາຍໄດ້ກີ່ແດ້ໂດຍຄໍາແນະນຳແລະຂື້ນຍອນຂອງຮູ້ສກາ

ມາດຕາ ៥៣ ວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີຫີ່ອວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບກວາມເຫັນຂອນ
ຂອງຮູ້ສກາແລ້ວ ໃຫ້ນາຍກຮູ້ມັນຕົວນຳບັນຫຼວງລົກຄະກະໜ່ອນດວຍກາຍໃນຢືນວັນນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບວ່າງ
ພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີຫີ່ອວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ່ມນັ້ນຈາກຮູ້ສກາ ເພື່ອພະນາກໜັກວິ່ຍ່າງລົງ
ພະປັນກີ່ໃຫຍ່ ແລະເນື່ອປະກາສໃນຮາຍກິຈຈານເນັດກາແລ້ວ ໄກສະໜັບປຸງບັດຫັນເປັນກູ້ໜາຍໄດ້

ມາດຕາ ៥៤ ວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີຫີ່ອວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ່ມໄດ້ພະນາກໜັກວິ່ຍ່າ
ໄໝ່ທຽນເຫັນຂອນດ້ວຍແລະພະຣາຫານຄືນມາຢັງຮູ້ສກາ ຫີ່ອເນື່ອພັນເກົ່າຢືນວັນແລ້ວນີ້ໄດ້ພະຣາຫານຄືນມາ
ຮູ້ສກາຈະຕ້ອງປັບປຸງການວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີຫີ່ອວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ່ມນັ້ນໃໝ່ ຄ້າຮູ້ສກາມີມີ
ຢືນຢັນດາມເຄີມດ້ວຍຄະແນນເສີ່ຍໃນນັ້ນອີກວ່າສອງໃນສາມຂອງຈຳນວນສາມາຊີກທັງໝົດເຖິງທີ່ນີ້ອຸ່່ນອົງທັງສອງສກາແລ້ວ
ໃຫ້ນາຍກຮູ້ມັນຕົວນຳວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີຫີ່ອວ່າງພະຣາຊນຸ່ມຜູ້ຕີປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ່ມນັ້ນບັນຫຼວງລົກຄະກະໜ່ອນ

ถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนนาภายในสามสิบวัน ให้นายกรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษา ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เมื่อ он หนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว

มาตรา ๕๕ บุคคลจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในขณะเดียวกันได้

มาตรา ๕๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา นิติบัตรเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก ว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๗๓ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๐) แล้วแต่กรณี แต่ให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภา ที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๗ การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาภายหลัง วันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง หรือวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่ง สิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไว้ในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง หรือก่อนที่ประธาน แห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี เว้นแต่ในกรณีที่ออกจาก ตำแหน่งเพระเหตุที่ผู้นั้นได้รับเลือกตั้งมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ให้คืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ที่ผู้นั้นได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

สภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๕๘ สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจาก การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๕๕ จำนวนหนึ่งร้อยคน และสมาชิกซึ่งจากการเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๒ จำนวนสี่ร้อยคน

ในกรณีที่คำแนะนำของสภากู้แทนรายภูร่วงลงไม่เว้าด้วยเหตุใด และยังมิได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากู้แทนรายภูร์ขึ้นแทนคำแนะนำที่ว่าง ให้สภากู้แทนรายภูร์ประกอบด้วยสมาชิกสภากู้แทนรายภูร์เท่าที่มีอยู่

มาตรา ๕๙ การเลือกตั้งสมาชิกสภากู้แทนรายภูร์แบบบัญชีรายชื่อ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยให้เลือกบัญชีรายชื่อใดบัญชีรายชื่อหนึ่งเพียงบัญชีเดียว และให้ถือเขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง

บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้พรรคการเมืองจัดทำขึ้นพรรคการเมืองจะหนึ่งบัญชีไม่เกินบัญชีละหนึ่งร้อยคน และให้ขึ้นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนวันเปิดสนัครับเลือกตั้งสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

รายชื่อของบุคคลในบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่งจะต้อง

- (๑) ประกอบด้วยรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม
- (๒) ไม่ซ้ำกับรายชื่อในบัญชีที่พรรคการเมืองอื่นจัดทำขึ้น และไม่ซ้ำกับรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๒ และ
- (๓) จัดทำรายชื่อเรียงตามลำดับหมายเลข

มาตรา ๑๐๐ บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองได้คัดแนนเสียงน้อยกวาร้อยละห้าของจำนวนคะแนนเสียงรวมทั้งประเทศ ให้ถือว่าไม่มีผู้ใดในบัญชีนี้ได้รับเลือกตั้ง และมิให้นำคะแนนเสียงดังกล่าวมารวบคำนวณเพื่อหาสัดส่วนจำนวนสมาชิกสภากู้แทนรายภูร์ตามวรรคสอง

วิธีคำนวณสัดส่วนคะแนนเสียงที่บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองแต่ละพรรคได้รับ อันจะถือว่าบุคคลซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีของพรรคการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้งตามสัดส่วนที่คำนวณได้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากู้แทนรายภูร์และสมาชิกวุฒิสภา

ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง "ได้รับเลือกตั้ง" เรียงตามลำดับจากหมายเลขดันบัญชีลงไปตามจำนวนสัดส่วนสมาชิกสภากู้แทนรายภูร์ที่คำนวณได้สำหรับบัญชีรายชื่อนั้น

มาตรา ๑๐๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙๙ (๑) ในกรณีที่มีเหตุใด ๆ ทำให้ในระหว่างอายุของสภากู้แทนรายภูร์มีสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ มีจำนวนไม่ถึงหนึ่งร้อยคน ให้สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

มาตรา ១០២ การເລືອດຕັ້ງສນາຍືກສາຜູ້ແທນរាយຄູຮັງນາງການເລືອດຕັ້ງແບບແນ່ງເບດເລືອດຕັ້ງໄຫ້ຜູ້ມີສິທີໃຫ້ເລືອດຕັ້ງອອກເສີຍລົງຄະແນນເລືອດຕັ້ງຜູ້ສົມໜັກຮັບເລືອດຕັ້ງໄດ້ເບດລະໜຶ່ງຄນ

การคำนวณເກີນຈຳນວນຮາຍຄູຮັງນາງການເລືອດຕັ້ງສນາຍືກນຶ່ງຄນ ໄຫ້ຈຳນວນຈາກຈຳນວນຮາຍຄູຮັງປະເທດ
ຕາມຫລັກຽນການທະເນີນຮາຍຄູຮັງທີ່ປະກາດໃນປີສຸດທ້າຍກ່ອນປີທີ່ມີການເລືອດຕັ້ງ ເລີ່ມດ້ວຍຈຳນວນສນາຍືກ
ສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງສົ່ງຢັກ

ຈຳນວນສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງທີ່ແຕ່ລະຈັງຫວັດຈະພິ່ນ ໄຫ້ຈຳນວນຮາຍຄູຮັງຕ່ອສນາຍືກນຶ່ງຄນ
ທີ່ຈຳນວນໄດ້ຕາມວຽກສອນມາເລີ່ມຈຳນວນຮາຍຄູຮັງໃນຈັງຫວັດນີ້ ຈັງຫວັດໄດ້ມີຮາຍຄູຮັງໄຟເຖິງເກີນຈຳນວນຮາຍຄູຮັງ
ຕ່ອສນາຍືກນຶ່ງຄນຕາມວຽກສອນ ໄຫ້ມີສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງໃນຈັງຫວັດນີ້ໄດ້ໜຶ່ງຄນ ຈັງຫວັດໄດ້ມີຮາຍຄູຮັງ
ເກີນເກີນຈຳນວນຮາຍຄູຮັງຕ່ອສນາຍືກນຶ່ງຄນ ໄຫ້ມີສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງໃນຈັງຫວັດນີ້ເພີ່ມເປັນເອັກນຶ່ງຄນ
ທຸກຈຳນວນຮາຍຄູຮັງທີ່ເຖິງເກີນຈຳນວນຮາຍຄູຮັງຕ່ອສນາຍືກນຶ່ງຄນ

ເມື່ອໄດ້ຈຳນວນສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງອອນແຕ່ລະຈັງຫວັດຕາມວຽກສາມແລ້ວ ຕ້າຈຳນວນສນາຍືກ
ສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງຍິ່ນກຽບສື່ຮ້ອຍຄນ ຈັງຫວັດໄດ້ມີເຫຍຸ້ນທີ່ເຫັດອ່າງການການຈຳນວນຕາມວຽກສາມນາກທີ່ສຸດ
ໄໝຈັງຫວັດນີ້ມີສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງເພີ່ມເປັນເອັກນຶ່ງຄນ ແລະໄໝເພີ່ມສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງດາມ
ວິທີການດັກລ່າວແກ່ຈັງຫວັດທີ່ມີເຫຍຸ້ນທີ່ເຫັດອ່າງການການຈຳນວນຕາມວຽກສາມໄຟລຳດັບຮອງລົງນາດາມລຳດັບຈົນກຽນ
ຈຳນວນສື່ຮ້ອຍຄນ

มาตรา ១០៣ ຈັງຫວັດໄດ້ການເລືອດຕັ້ງສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງໄດ້ມີເກີນນຶ່ງຄນ ໄຫ້ເບດ
ຈັງຫວັດເປັນເບດເລືອດຕັ້ງ ແລະຈັງຫວັດໄດ້ການເລືອດຕັ້ງສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງໄດ້ເກີນເຫັນນຶ່ງຄນ ໄຫ້ແນ່ງເບດ
ຈັງຫວັດອອກເປັນເບດເລືອດຕັ້ງມີຈຳນວນເທົ່າຈຳນວນສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງທີ່ພິ່ນ ໂດຍບັດໄໝແຕ່ລະເບດເລືອດຕັ້ງ
ມີຈຳນວນສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງນຶ່ງຄນ

ຈັງຫວັດໄດ້ການແບ່ງເບດເລືອດຕັ້ງນາກກວ່າຫຼັງເບດ ຕ້ອງແບ່ງພື້ນທີ່ຂອງເບດເລືອດຕັ້ງແຕ່ລະເບດ
ໄໝດີດຕ່ອກກັນ ແລະຕ້ອງໄໝຈຳນວນຮາຍຄູຮັງໃນແຕ່ລະເບດໄກລ໌ເຄີຍກັນ

มาตรา ១០៤ ໃນການເລືອດຕັ້ງທີ່ໄປ ໄຫ້ຜູ້ມີສິທີໃຫ້ເລືອດຕັ້ງມີສິທີອີກເສີຍລົງຄະແນນເລືອກນັ້ນ
ຮາຍຊື່ຜູ້ສົມໜັກຮັບເລືອດຕັ້ງທີ່ພຽບການເນື້ອງຈັດທຳມັນເພີ່ມເປັນບຸນຍື້ນເຄີຍວ ແລະມີສິທີອີກເສີຍລົງຄະແນນເລືອກ
ຜູ້ສົມໜັກຮັບເລືອດຕັ້ງແບບແນ່ງເບດເລືອດຕັ້ງໃນເບດເລືອດຕັ້ງນີ້ໄດ້ໜຶ່ງຄນ

ໃນການເລືອດຕັ້ງສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງແກ່ນດໍາແຫນ່ງສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງທີ່ນາງການເລືອດຕັ້ງ
ແບບແນ່ງເບດເລືອດຕັ້ງສື່ງວ່າງລົງຕາມນາມາ ១០៥ (២) ໄຫ້ຜູ້ມີສິທີໃຫ້ເລືອດຕັ້ງສນາຍືກສາຜູ້ແທນຮາຍຄູຮັງ
ມີສິທີອີກເສີຍລົງຄະແນນເລືອດຕັ້ງຜູ້ສົມໜັກຮັບເລືອດຕັ້ງໃນເບດເລືອດຕັ້ງນີ້ໄດ້ໜຶ່ງຄນ

ການເລືອດຕັ້ງ ໄຫ້ຮັບອີກເສີຍລົງຄະແນນໂດຍຕຽນແລະລັບ

ในแต่ละเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งรวมกันและประกาศผลการนับคะแนนโดยเปิดเผย ทั้งนี้ ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งเดี่ยวในเขตเลือกตั้งนั้นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเฉพาะท้องที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

การนับคะแนนและการประกาศคะแนนที่บัญชีรายชื่อแต่ละบัญชีได้รับในแต่ละเขตเลือกตั้งตาม มาตรา ๑๐๓ ให้นำทบทวนโดยรรถสิ่มใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๕ บุคคลผู้มีคุณสมบัติต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถ้วนต่อมาตั้งแต่วันที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถ้วนต่อมาตั้งแต่วันที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีลูกที่อยู่ นอกราชอาณาจักร ย้อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา บัญญัติ

มาตรา ๑๐๖ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ

(๑) วิกฤติ หรือจิตพิ่มเพื่อนไม่สมประกอบ

(๒) เป็นกิจมุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๓) ต้องคุณบังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) อายุในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๑๐๗ บุคคลผู้มีคุณสมบัติต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมควรรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๓) สำเร็จการศึกษามิ่งต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เว้นแต่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกกุลิสกา

(๔) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้พรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวบันถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อ กันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบันถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(๕) ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ด้วย คือ

(ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อ กันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบันถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(ข) เกยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดนั้น

(ค) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

(ง) เกยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อ กันไม่น้อยกว่าสองปีการศึกษา

(จ) เกยรับราชการหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อ กันไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา ๑๐๘ พรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด จะส่งได้คนเดียวในเขตเลือกตั้งนั้น

มาตรา ๑๐๙ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ

(๑) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

(๓) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะดังต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๐๖

(๑) (๒) หรือ (๔)

(๕) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๖) เกยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พันโทษมาขังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๗) เกยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือดื้อว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

- (៣) ເກຍຕ້ອງກຳພິພາກນາຫຼືກຳສັ່ງຂອງສາລືໄທກ່ຽວມີສິນຕົກເປັນຂອງແຜ່ນດີນ ເພຣະວ່າງວຽ
ມີດັບກົດຫຼືກຳທີ່ມີສິນເພີ່ມເຖິງມີດັບກົດຫຼື
- (៤) ເປັນຂ້າຮາຍກິຈສົງລົງທຶນທີ່ມີດັບກົດຫຼືເກີນເດືອນປະຈຳນອກຈາກຂ້າຮາຍກິຈການເມືອງ
- (៥) ເປັນສາມາຊີກສາທ່ອງຄົນຫຼືຜູ້ນົມຮ່າງທ່ອງຄົນ
- (៦) ເປັນສາມາຊີກວຸດລືສາ
- (៧) ເປັນພັນກົງການຫຼືກຳລົງຈ້າງຂອງໜ່ວຍງານຂອງຮູ້ ທີ່ມີຮູ້ວິສາຫາກິຈ ທີ່ມີຂອງຮາຍກິຈສົງລົງ
ທ່ອງຄົນ ຫຼືເປັນເຂົ້າໜ້າທີ່ອື່ນຂອງຮູ້
- (៨) ເປັນກໍຽມການການເລືອກຕັ້ງ ຜູ້ຕ່າງການແຜ່ນດີນຂອງຮູ້ສາ
- ກໍຽມການສິກິນນຸ່ມຍັນແໜ່ງຫາດີ
ຕຸລາການສາລົງຮ່າງນຸ່ມຍັນແໜ່ງຫາດີ
ຕຸລາການສາລົງກົດກົດໂອກ
ກໍຽມການປັບປຸງກົດກົດ
- (៩) ອູ້ໃນຮະຫວ່າງຕ້ອງໜ້ານີ້ໄດ້ດຳຮັງດຳແນ່ງທາງການເມືອງຄາມມາດຈາ ២៥៥
- (៩) ເກຍຄູ້ກຸດລືສານີ້ຕົມຄາມມາດຈາ ៣០៣ ໄດ້ດຳຄອນອອກຈາກດຳແນ່ງແລະຂັ້ງໄຟ້ພັນກຳນົດ
ໜ້າປັນປັບແຕ່ວັນທີ່ວຸດລືສານີ້ຕົມຄາມລົງວັນເລືອກຕັ້ງ
- ມາດຈາ ១១០ ສາມາຊີກສາຜູ້ແກນຮາຍງູດຕ້ອງ
- (១) ໄນດຳຮັງດຳແນ່ງຫຼືອໜ້າທີ່ໄດ້ໃນໜ່ວຍຮາຍກິຈ ໜ່ວຍງານຂອງຮູ້ ທີ່ມີຮູ້ວິສາຫາກິຈ ຫຼື
ດຳແນ່ງສາມາຊີກສາທ່ອງຄົນ ຜູ້ນົມຮ່າງທ່ອງຄົນ ທີ່ມີພັນກົງການສ່ວນທ່ອງຄົນ ທັງນີ້ ນອກຈາກຂ້າຮາຍກິຈ
ການເມືອງອື່ນໜີ້ໃໝ່ຮູ້ນົມນົມ
- (២) ໄນຮັບສັນປັກຈາກຮູ້ ໜ່ວຍຮາຍກິຈ ໜ່ວຍງານຂອງຮູ້ ທີ່ມີຮູ້ວິສາຫາກິຈ ທີ່ເຫັນເປັນ
ຄູ່ສັງຄູ່ກັບຮູ້ ໜ່ວຍຮາຍກິຈ ໜ່ວຍງານຂອງຮູ້ ທີ່ມີຮູ້ວິສາຫາກິຈ ອັນມີລັກນະເປັນການຜູກາດດັດຕອນ
ຫຼືເປັນຫຸ້ນສ່ວນຫຼືຜູ້ດືອຫຸ້ນໃນຫ້ງຫຸ້ນສ່ວນຫຼືບໍລິຫຍໍາທີ່ຮັບສັນປັກຈາກຮູ້ນົມ
ຄູ່ສັງຄູ່ໃນລັກນະດັດຕອນ
- (៣) ໄນຮັບເຈັນຫຼືກຳປະໂຫຼນໄດ້ ຈາກໜ່ວຍຮາຍກິຈ ໜ່ວຍງານຂອງຮູ້ ທີ່ມີຮູ້ວິສາຫາກິຈ
ເປັນພິເສດນອກເໜີ້ໄປຈາກທີ່ໜ່ວຍຮາຍກິຈ ໜ່ວຍງານຂອງຮູ້ ທີ່ມີຮູ້ວິສາຫາກິຈ ປັບປຸງດັກນົກຄລອ່ົ້າ
ໃນຮູ້ກິຈການງານຕາມປົກຕົວ
- ນທບໍ່ຜູ້ຕົມຄາມນີ້ໄດ້ໃຫ້ນັບກັບໃນກໍຽມກິຈສາມາຊີກສາຜູ້ແກນຮາຍງູດຮັບເມື່ອຫວັດ ບໍາເຫັນຈີ້ ບໍານາລູ
ເຈັນປີພະບນວງຄານວົງສົ່ງ ທີ່ມີເຈັນອື່ນໃດໃນລັກນະເປັນເດືອກກັນ ແລະມີໄຫ້ນັບກັບໃນກໍຽມກິຈສາມາຊີກສາ
ຜູ້ແກນຮາຍງູດຫຼືດຳຮັງດຳແນ່ງກໍຽມກິຈສາມາຊີກການຂອງຮູ້ສາ ສາຜູ້ແກນຮາຍງູດ ທີ່ມີຮູ້ວິສາຫາກິຈ ທີ່ມີກໍຽມກິຈ
ທີ່ໄດ້ຮັບແຕ່ງດັ່ງໃຫ້ງວັນນະເປັນຜູ້ທຽບຄຸນວົງຄົມຄາມນັບທັບຜູ້ຜູ້ແໜ່ງກົງໝາຍ ຫຼືກໍຽມກິຈທີ່ໄດ້ຮັບແຕ່ງດັ່ງໃນການ
ບໍລິຫຍໍາການແຜ່ນດີນ ໃນກໍຽມກິຈທີ່ດຳຮັງດຳແນ່ງຂ້າຮາຍກິຈການເມືອງອື່ນໜີ້ໃໝ່ຮູ້ນົມນົມ

มาตรา ๑๑๑ สมาชิกสภាភັແນນรายງົກຕ້ອງໄມ້ໃຊ້ສດາະຫວີ່ຕໍ່ແນ່ນ່າງການເປັນສາທິກສກາ ຜັແນນรายງົກເຂົ້າໄປກ້າວກ່າຍຫວີ່ແທກແຜງການບຣຈຸ ແຕ່ງຕັ້ງ ຍ້າຍ ໂອນ ເລື່ອນຕໍ່ແນ່ນ່າງ ແລະເລື່ອນບັນ່າເງິນເດືອນຂອງຂໍາຮາກການซົ່ງມີຕໍ່ແນ່ນ່າງຫວີ່ເຈີນເດືອນປະຈຳແລະມີໃໝ່ຂໍາຮາກການການເມືອງ ພັກງານຫວີ່ລູກຈັງຂອງໜ່າຍງານຂອງຮູ້ ຮັງວິສາຫຼິກ ສະຫະກິດ ອົງການສ່ວນທົ່ວໂລກ ອົງການສ່ວນຈຳກັດຕໍ່ພັນຈາກຕໍ່ແນ່ນ່າງ

มาตรา ๑๑๒ ກາຍໄດ້ນັບຄັນບທນັ້ນຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຢູ່ນີ້ ລັກເກມ໌ ແລະ ວິທີການເລືອກຕັ້ງ ສາທິກສກາຜັແນນรายງົກໄທເປັນໄປຄາມກູ້ໜາຍປະກອບຮູ້ຮຽນນູ້ຢູ່ວ່າດ້ວຍການເລືອກຕັ້ງສາທິກສກາຜັແນນ
รายງົກແລະສາທິກຸ່ມສກາ

มาตรา ๑๑๓ ເພື່ອໄທການເລືອກຕັ້ງສາທິກສກາຜັແນນรายງົກເປັນໄປດ້ວຍຄວາມສຸຈິດແລະເທິງຮຽນ
ໄທຮູ້ສັນສົນການເລືອກຕັ້ງສາທິກສກາຜັແນນรายງົກໃນເຮືອດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

- (๑) ຈັດທີປັດປະກາດແລະທີ່ຕິດແຜ່ນປ້າຍເກີ່ວກັນການເລືອກຕັ້ງໃນສາທາລະນະສັນຕິພາບປະເທດຫຼາຍໆ
- (๒) ພິມພື້ນແລະຈັດສັ່ງເອກສາກເກີ່ວກັນການເລືອກຕັ້ງໄປໄໜ້ມີສີທີ່ອັດເສີຍເລືອກຕັ້ງ
- (๓) ຈັດຫາສັນຕິພາບທີ່ຫາເສີຍເລືອກຕັ້ງໄໜ້ແກ່ຜູ້ສັນຕິພາບ
- (๔) ຈັດສຽງວິທີກະຕືກການການເລືອກຕັ້ງປະກາດກຳນົດ
- (๕) ກິຈການອື່ນທີ່ຄະນະການການເລືອກຕັ້ງປະກາດກຳນົດ

ການດໍາເນີນການດໍາເນີນ (๑) (๔) ແລະ (๕) ໂດຍຜູ້ສັນຕິພາບເລືອກຕັ້ງ ພຣະການເມືອງ ອົງການ
ນຸ້ມຄລອື່ນອອກຈາກຮູ້ ຈະກະທຳມີໄດ້

ລັກເກມ໌ ເນື້ອນໄຟ ແລະ ວິທີການດໍາເນີນການດໍາເນີນມາຕາມນີ້ ໄທເປັນໄປຄາມກູ້ໜາຍປະກອບ
ຮູ້ຮຽນນູ້ຢູ່ວ່າດ້ວຍການເລືອກຕັ້ງສາທິກສກາຜັແນນรายງົກແລະສາທິກຸ່ມສກາ ຊຶ່ງຕ້ອງໄທໂກສໂດຍເທົ່າເຖິງກັນ

มาตรา ๑๑๔ ອາຍຸຂອງສກາຜັແນນรายງົກມີກຳນົດກວາລະສົ່ງປັນແຕ່ວັນເລືອກຕັ້ງ

มาตรา ๑๑๕ ເນື້ອອາຍຸຂອງສກາຜັແນນรายງົກສິນສຸດລົງ ພຣະນາກຍົກຕົງທີ່ຈະໄດ້ກົງຕະຫຼາດພະຍາຍນ
ກຸ່ມຄືກາໃຫ້ມີການເລືອກຕັ້ງສາທິກສກາຜັແນນรายງົກໃໝ່ເປັນການເລືອກຕັ້ງທ້າວີ່ ຊຶ່ງຕ້ອງກຳນົດວັນເລືອກຕັ້ງ
ກາຍໃນສືບສັນຫັວນນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ອາຍຸຂອງສກາຜັແນນรายງົກສິນສຸດລົງ ແລະວັນເລືອກຕັ້ງນັ້ນຕ້ອງກຳນົດເປັນວັນ
ເດືອນທ້າວີ່ຮ່າງອາພາຈັກ

มาตรา ๑๑๖ ພຣະນາກຍົກຕົງທີ່ຈະໄດ້ກົງຕະຫຼາດພະຍາຍນ ໄວສິ່ງພະຍາຍນທີ່ຈະຍຸນສກາຜັແນນรายງົກເພື່ອໃຫ້ມີການ
ເລືອກຕັ້ງສາທິກສກາຜັແນນรายງົກໃໝ່

ກາຍຍຸນສກາຜັແນນรายງົກໃຫ້ກະທຳໂດຍພະຍາຍນກຸ່ມຄືກາ ຊຶ່ງຕ້ອງກຳນົດວັນເລືອກຕັ້ງສາທິກສກາ
ຜັແນນรายງົກໃໝ່ເປັນການເລືອກຕັ້ງທ້າວີ່ໄປກາຍໃນທົບສັນວັນ ແລະວັນເລືອກຕັ້ງນັ້ນຕ້ອງກຳນົດເປັນວັນເດືອນທ້າວີ່
ທ້າວີ່ຮ່າງອາພາຈັກ

การบุนสภากู้แทนรายภูมิจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวในเหตุการณ์เดียวกัน

มาตรา ๑๗๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภากู้แทนรายภูมิเริ่มตั้งแต่วันถือตั้ง

มาตรา ๑๗๙ สมาชิกภาพของสมาชิกสภากู้แทนรายภูมิสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอาชญากรรมของสภากู้แทนรายภูมิ หรือมีการบุนสภากู้แทนรายภูมิ

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจาก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๗

(๕) มีลักษณะดังที่ห้ามตามมาตรา ๑๐๕ (๑) (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐)

(๑๑) (๑๒) (๑๓) หรือ (๑๔)

(๖) กระทำการอันดังห้ามตามมาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑

(๗) ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

(๘) ลาออกจากพระครรภ์เมืองที่ตนเป็นสมาชิก หรือพระครรภ์เมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติ
ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพระครรภ์เมืองและ
สมาชิกสภากู้แทนรายภูมิที่สังกัดพระครรภ์เมืองนั้น ให้พ้นจาก การเป็นสมาชิกของพระครรภ์เมืองที่ตน
เป็นสมาชิก ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ลาออกจากพระครรภ์เมืองมีมติ เว้นแต่
สมาชิกสภากู้แทนรายภูมิผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระครรภ์เมืองมีมติ
คัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าว
มีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม สมาชิกสภากู้แทน
รายภูมิผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพระครรภ์เมืองอื่นได้ภายใต้กฎหมายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

(๙) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพระครรภ์เมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครรภ์เมือง
ที่สมาชิกสภากู้แทนรายภูมิผู้นั้นเป็นสมาชิก และไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพระครรภ์เมืองอื่นได้ภายใต้กฎหมาย
แห่งสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งนี้ ในการพิจารณาให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันถัดจาก
วันที่ครบกำหนดแห่งสิบวันนั้น

(๑๐) ปลดสภามีมติตามมาตรา ๑๐๗ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง หรือศาลรัฐธรรมนูญ
มีคำวินิจฉัยให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๖ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่
วันที่ปลดสภามีมติหรือศาลมีคำสั่งนี้ แล้วแต่กรณี

(๑) ขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร

(๒) ถูกจำกัดโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำกัด เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การสั่นสุดสามาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตาม (๓) ให้มีผลในวันถัดจากวันที่ครบสามสิบวันนับแต่วันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๑๘ เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงพระเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎรหรือเมื่อมีการขับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ตำแหน่งที่ว่างเป็นตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในบัญชีรายชื่อที่พระองค์เมืองได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๕๙ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้nv่างลง ให้ผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของพระองค์การเมืองนั้นในลำดับถัดไปเลื่อนเข้ามารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทน

(๒) ในกรณีที่ตำแหน่งที่ว่างเป็นตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเดือกตั้งตามมาตรา ๑๐๒ ให้มีการเดือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นแทนภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้nv่าง เว้นแต่อายุของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้ามาแทนตาม (๑) ให้เริ่มตั้งแต่วันถัดจากวันที่ผู้เข้ามาแทนนั้นได้รับการประกาศชื่อ ส่วนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้ามาแทนตาม (๒) ให้เริ่มตั้งแต่วันเดือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้ามาแทนนั้นให้อภัยในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๒๐ ภายหลังที่คณะกรรมการรัฐธรรมนตรีเข้ามาริหารราชการแผ่นดินแล้ว พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพระองค์การเมืองในสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกในสังกัดของพระองค์นี้ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และมีจำนวนมากที่สุดในบรรดาพระองค์การเมืองที่สมาชิกในสังกัดนี้ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะแต่งตั้ง เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ในการนี้ที่ไม่มีพระองค์การเมืองได้ในสภาผู้แทนราษฎร มีลักษณะที่กำหนดไว้ตามพระองค์นี้ ให้สมาชิกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นหัวหน้าพระองค์การเมืองซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนข้างมากจากสมาชิกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพระองค์การเมืองที่สมาชิกในสังกัดของพระองค์นี้ มีได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการนี้ที่มีเสียงสนับสนุนเท่ากัน ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามรับทราบของประกาศนี้ แต่ตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรยื่อมพันจากคำแนะนำเมื่อขาดความสมบัติดังกล่าวในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และให้นำบทบัญญัตินามาตรา ๑๕๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้พระมหากรุณาธิรัชย์จะได้ทรงแต่งตั้งผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรแทนคำแนะนำที่ว่าง

ส่วนที่ ๓

กฎสถาบัน

มาตรา ๑๒๑ กฎสถาบันประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรายภูมิเลือกตั้งจำนวนสองร้อยคน

ในการนี้ที่คำแนะนำสามารถว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ และยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกกฎิสถาบันขึ้นแทนคำแนะนำที่ว่าง ให้กฎิสถาบันประกอบด้วยสมาชิกกฎิสถาบันเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๒๒ การเลือกตั้งสมาชิกกฎิสถาบัน ให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

การคำนวณเกณฑ์จำนวนสมาชิกกฎิสถาบันที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณตามวิธีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง วรรคสาม และวรคสี่ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกกฎิสถาบัน มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นได้หนึ่งคน

การเลือกตั้งให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

ในการนี้ที่จังหวัดใดมีสมาชิกกฎิสถาบันได้มากกว่านี้ คน ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบจำนวนสมาชิกกฎิสถาบันที่จะพึงมีได้ในจังหวัดนั้น เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกกฎิสถาบัน

มาตรา ๑๒๔ ให้นำบทบัญญัตินามาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ มาใช้บังคับกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกกฎิสถาบันด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๕ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกกฎิสถาบัน

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิessibปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๓) สำเร็จการศึกษามาไม่ต่ำกว่าปีร้อยญาติหรือเทียบเท่า

(๔) มีลักษณะอย่างดีอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๐๗ (๕)

มาตรา ๑๒๖ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลดองห้ามให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกวุฒิสภา

- (๑) เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพระคริมเมือง
- (๒) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
- (๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาราตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ในอายุของวุฒิสภาคราวก่อนการสมัครรับเลือกตั้ง
- (๔) เป็นบุคคลดองห้ามให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๑) (๑๒) (๑๓) หรือ (๑๔)

มาตรา ๑๒๗ สมาชิกวุฒิสภาระเป็นรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่นมิได้ บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพลั่นสุดลงมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปี เว้นแต่ สมาชิกภาพลั่นสุดลงตามมาตรา ๑๓๓ (๑) จะเป็นรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่นมิได้

มาตรา ๑๒๘ ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับกับการกระทำ อันดองห้ามของสมาชิกวุฒิสภาร่วม โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๙ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิก วุฒิสภาระเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิก วุฒิสภา

- เพื่อประโยชน์ในการแนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยเท่าเทียมกัน ให้รัฐดำเนินการดังต่อไปนี้
- (๑) จัดให้มีการปิดประกาศและติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 - (๒) พิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียง เลือกตั้ง
 - (๓) จัดหาสถานที่ และจัดสรรวลากอกรากษาทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อแนะนำ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 - (๔) กิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา การแนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยผู้สมัครรับเลือกตั้งเองหรือบุคคลอื่นจะกระทำได้เฉพาะเท่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น

มาตรา ๑๓๐ อายุของวุฒิสภามีกำหนดคราวละหกปีนับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๑๓๑ เมื่ออายุของวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลง พระมหากษัตริย์จะได้ทรงตราพระราชบัญญัติฯ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดคราวเดียวกันที่วันเดียวกันในวันนับแต่วันที่อายุของวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๙ ให้สมาชิกวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลงในวันที่อายุของวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลงตามวาระหนึ่ง กำหนดให้ต่อไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลงในวันที่หน้าที่

มาตรา ๑๓๒ สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลงแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๑๓๓ สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลง

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจาก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒๕

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒๖

(๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒๗

(๗) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๒๘

(๘) วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๑๐๑ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง หรือศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๖ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าลิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติหรือศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย แล้วแต่กรณี

(๙) ขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบวัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานาธิบดีฯ

(๑๐) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดกฎหมายไทย

มาตรา ๑๓๔ เมื่อตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลงเพาะเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลง ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลงใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันเดียวกันที่วันเดียวกันที่กำหนดให้เลือกตั้งคราวหนึ่ง

สมาชิกวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ได้เพียงเท่าอายุของวุฒิสภาริบัติสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๓๕ ใน การพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบ ให้บุคคล ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๗๔ (๑) มาตรา ๑๗๗ มาตรา ๑๗๘ มาตรา ๑๗๙ (๑) มาตรา ๑๗๙ มาตรา ๑๘๑ และมาตรา ๑๙๒ ให้บุคคลแต่งตั้งคณะกรรมการชิการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ตรวจสอบ ประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อบุคคลเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

การดำเนินการของคณะกรรมการชิการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ การประชุมบุคคล

ส่วนที่ ๔ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๓๖ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและ กรรมการอื่นอีกสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของบุคคล จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลาง ทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ให้ประธานบุคคลลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและการ ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓๗ กรรมการการเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบปีบริบูรณ์ในวันเสนอชื่อ
- (๓) สำเร็จการศึกษามิ่นต่ำกว่าบริบูรณ์หรือเทียบเท่า
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๖ หรือมาตรา ๑๐๕ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖)
- (๕) (๖) หรือ (๑๔)
- (๗) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกบุคคล ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาพห้องถิน หรือผู้บริหารห้องถิน
- (๘) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพระบรมราชโองการเมืองในระยะห้าปีก่อนดำรง ตำแหน่ง

(๑) ไม่เป็นผู้ดูแลการแผ่นดินของรัฐสภा กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๑๓๘ การสรรหาและการเลือกประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งจำนวนสิบคน ซึ่งประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่ง ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน ผู้แทนพระคริริเมืองทุกพระที่มีสามาชิกเป็นสามาชิกสภาพผู้แทนรายวุฒิ พระครุฑะหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน ทำหน้าที่พิจารณาผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓๗ ซึ่งสมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวนห้าคน เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น แต่ในการเสนอชื่อดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๒) ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลมีภาระพิจารณาสรรหาผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้งจำนวนห้าคน เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๓) การเสนอชื่อตาม (๑) และ (๒) ให้กระทำการในสามสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุที่ทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาตาม (๑) ไม่อาจเสนอชื่อได้ภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่อาจเสนอชื่อได้ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนด ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลมีภาระพิจารณาเสนอชื่อแทนจนครบจำนวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องเสนอชื่อตาม (๑)

(๔) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตาม (๑) (๒) และ (๓) ซึ่งต้องกระทำการโดยวิธีลงคะแนนลับ ในกรณี ให้ห้าคนแรกซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสามาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการการเลือกตั้ง แต่ถ้าจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งกล่าวมีไม่ครบห้าคน ให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สามาชิกวุฒิสภากลอกเสียงลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในกรณีนี้ ให้อธิบายว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบห้าคน เป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ในครั้งนี้ ถ้ามีผู้ได้คะแนนเสียงเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินห้าคน ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากรว่าผู้ได้เป็นผู้ได้รับเลือก

(๕) ให้ผู้ได้รับเลือกตาม (๔) ประชุมและเลือกกันเองให้คุณหนึ่งเป็นประธานกรรมการการเลือกตั้ง และแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภารับ และให้ประธานวุฒิสภานำความทราบบันทึกไว้เพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

ມາດຕະ ເຮັດ ກຽມການການເລືອກຕັ້ງຕ້ອງ

- (១) ໄນເປັນຫ້າຮາກສົກຈຶ່ງນີ້ຕໍ່ແພນ່ງຫຼືອເຈິນເຄືອນປະຈຳ
- (២) ໄນເປັນພັນກັນຫຼືອລູກຈັ້ງຂອງໜ່ວຍງານຂອງຮູ້ ຮູ້ວິສາຫຼິ ທີ່ຮ້ອບອງຮາກສົກສ່ວນຫ້ອງຄື່ນ
- (៣) ໄນຕໍ່ແມ່ນຳຕໍ່ແພນ່ງໄດ້ໃນຫ້ໜຸ້ນສ່ວນ ບຣິຢັກ ທີ່ຮ້ອບອງກົດທີ່ດໍາເນີນຊູກົງໂດຍນຸ່ງຫາຜົດກຳໄວ້
ຫຼືອຮາຍໄດ້ນາມແບ່ງປັນກັນ ທີ່ຮ້ອເປັນລູກຈັ້ງຂອງນຸບຄລໄດ້
- (៤) ໄນປະກອບວິຊາພົມສະອົ່ນໄດ້

ໃນການຟື້ນໆກູ້ຄວາມເລືອກນຸບຄລຄາມ (១) (២) (៣) ທີ່ໄດ້ຮັບການຍືນຂອນຂອງຜູ້ນັ້ນ ຜູ້ໄດ້ຮັບເລືອຈະເຮັ່ນປົງບົດຫັນທີ່ໄດ້ຕ່ອງເມື່ອຜູ້ນັ້ນໄດ້ລາວອກຈາກຕໍ່ແພນ່ງຕາມ (១) (២) ທີ່ໄດ້ (៣) ທີ່ໄດ້
ແສດງໃຫ້ເປັນທີ່ເຊື່ອໄດ້ວ່າດັນໄດ້ເລີກປະກອບວິຊາພົມສະອົ່ນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິ່ງຕ້ອງກະທຳກາຍໃນສິນຫ້ວັນ
ນັບແຕ່ວັນທີໄດ້ຮັບເລືອກ ແຕ່ຄ້າຜູ້ນັ້ນນີ້ໄດ້ລາວອກຫຼືເລີກປະກອບວິຊາພົມສະອົ່ນໄນ້ເວລາທີ່ກໍາເນັດ ໄທດ້ວ່າ
ຜູ້ນັ້ນໄໝເຄີຍໄດ້ຮັບເລືອກໃຫ້ເປັນກຽມການການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ໄທ້ນຳນັບທັງໝົດມາດຕະ ເຮັດ ນາໃຊ້ນັ້ນຄັ້ນ
ໂດຍອນໄລນ໌

ມາດຕະ ເຮັດ ກຽມການການເລືອກຕັ້ງນີ້ວາການຕໍ່ແມ່ນຳຕໍ່ແພນ່ງເຈື້ອປັນນັບແຕ່ວັນທີພະນາກຍັດວິຍ
ທຽບແຕ່ງຕັ້ງ ແລະ ໄທ້ຕໍ່ແມ່ນຳໄດ້ເພີ່ມວາງເຮົາ

ກຽມການການເລືອກຕັ້ງສິ່ງພັນຈາກຕໍ່ແພນ່ງຕາມວາງ ຕ້ອງຍູ້ໃນຕໍ່ແພນ່ງເພື່ອປົງບົດຫັນທີ່ຕ່ອງໄປ
ຈົນກວ່າກຽມການການເລືອກຕັ້ງສິ່ງໄດ້ຮັບແຕ່ງຕັ້ງໃໝ່ຈະເບົາຮັນຫັນທີ່

ມາດຕະ ເຮັດ ນອກຈາກການພັນຈາກຕໍ່ແພນ່ງຕາມວາງ ກຽມການການເລືອກຕັ້ງພັນຈາກຕໍ່ແພນ່ງ ເມື່ອ¹
(១) ຕາຍ
(២) ລາວອກ
(៣) ຂາດຄຸມສົນບົດຫຼືອມີລັກຂະະຕ້ອງໜ້າມຕາມມາດຕະ ເຮັດ ທີ່ໄດ້ມາດຕະ ເຮັດ
(៤) ໄດ້ຮັບໄທຍ່າງຄຸກໂດຍຄຳພິພາກນາດີ່ງທີ່ສຸດໃຫ້ຈຳຄຸກ ເວັນແຕ່ໃນກວ່າມຜິດອັນໄດ້ກະທຳໂດຍປະນາກ
ຫຼືອກວ່າມຜິດຄຸນຫຼືໄທ

(៥) ກູ້ຄວາມມື້ນຕາມມາດຕະ ເຮັດ ໄທ້ຄອດຄອນອອກຈາກຕໍ່ແພນ່ງ
ເມື່ອນີ້ກຽມການວຽກຫົ່ງໃຫ້ຄະກຽມການການເລືອກຕັ້ງເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າຍູ້ປົງບົດຫັນທີ່ຕ່ອງໄປໄດ້
ມາດຕະ ເຮັດ ສາມາຊີກສຸກຜູ້ແກ່ນຮາຍງູ້ ສາມາຊີກກູ້ຄວາມ ທີ່ຮ້ອບອັນດີກົດທີ່ມີຍູ້ຂອງທັງສອງສກາວົມ
ນີ້ຈຳນວນໄໝນ້ອຍກວ່າຫຼັງນີ້ໃນສິນຂອງຈຳນວນສາມາຊີກທັງໝົດເທົ່າທີ່ມີຍູ້ຂອງທັງສອງສກາ ນີ້ລິຫີ່ເຫັນວ່າຮ້ອງຂອງ
ຕ່ອງປະຫາວັນວ່າກຽມການການເລືອກຕັ້ງຄົນໄດ້ກົດທີ່ມີຍູ້ຂອງທັງສອງສກາ ມາດຕະ ເຮັດ ແລະ ໄທ້ປະຫາວັນວ່າກຽມການ
ມາດຕະ ເຮັດ ທີ່ຮ້ອບອັນດີກົດທີ່ມີຍູ້ຂອງທັງສອງສກາ ເວັນແຕ່ໃນກວ່າມຜິດອັນໄດ້ກະທຳໂດຍປະນາກ
ຄາລຮູ້ຮຽນນູ່ພູ່ເພື່ອວິນິຈຜົຍວ່າກຽມການການເລືອກຕັ້ງຜູ້ນັ້ນພັນຈາກຕໍ່ແພນ່ງຫຼືອໄມ້

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยไปยังประธานรัฐสภาและประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ให้นำบทัญญัติมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับกับการพันจากตำแหน่งของกรรมการการเลือกตั้งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่กรรมการการเลือกตั้งพันจากตำแหน่งตามวาระพร้อมกันทั้งหมดให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๓๙ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการพันจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการการเลือกตั้งพันจากตำแหน่งเพราเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระให้นำมาตรา ๑๓๙ มาใช้บังคับกับการสรรหาและการเลือกกรรมการการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นโดยอนุโลม ในกรณีนี้ ให้เสนอชื่อผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้งต่อประธานรัฐสภา เป็นจำนวนสองเท่าของผู้ซึ่งพันจากตำแหน่ง และให้รัฐสภาไม่ได้เลือก ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการพันจากตำแหน่ง และให้ผู้ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๔๔ คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกกุลิศกา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกกุลิศกา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุฑ์เมือง กกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพระครุฑ์เมือง

มาตรา ๑๔๕ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง

(๒) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง

(๓) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยข้อหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง

(๔) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่ง หรือทุกหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้นฯ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๕) ประกาศผลการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ

(๖) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาล พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การสืบสวน สอบสวน หรือวินิจฉัยข้อหา

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคล คณะกรรมการ หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

มาตรา ๑๕๖ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่สั่งการตามมาตรา ๑๕๕

มาตรา ๑๕๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริง โดยพิสูจน์เมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมืองซึ่งมีสมาชิกสมัครรับเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่ง คัดค้านว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าก่อนได้รับเลือกตั้ง สมาชิกสภาพร้ายภูมิ สมาชิก สภา สมาชิกสภาพห้องถิ่น หรือผู้บริหารห้องถิ่น ผู้ใดได้กระทำการใด ๆ โดยไม่สุจริตเพื่อให้ตนเองได้รับเลือกตั้ง หรือได้รับเลือกตั้งมาโดยไม่สุจริตโดยผลของการที่บุคคลหรือพรรคการเมืองได้กระทำลงไปทั้งนี้ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาพร้ายภูมิ และสมาชิกสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาพห้องถิ่นหรือผู้บริหารห้องถิ่น

(๓) ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการออกเสียงประชามติมิได้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งคัดค้านว่าการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งใดเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งเสร็จแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องพิจารณาวินิจฉัยสั่งการโดยพิสูจน์

នາទរ ១៤៨ ໃນຮោវាງທີ່ພຣະຣາຊກຖມຢືກໄຫ້ມີກາຣເລືອກຕັ້ງສມາຊິກສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮ່ວມສມາຊິກງຸມສກາ ທີ່ມີປະກາຄໄຫ້ມີກາຣອອກເດີຍປະຫານຕີ ມີຜລໃຫ້ນັ້ນ ທ້ານນີ້ໄໜ້ຈັນ ຄຸນຫັ້ງ ທີ່ມີຫາຍເຮັກຕົວກຽມກາກາເລືອກຕັ້ງໄປກໍາກະສອນສວນ ເວັນແຕ່ໃນກຣີທີ່ໄດ້ຮັບອຸນຸຍາດຈາກຄະກຽມກາກາເລືອກຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ໃນກຣີທີ່ຈັນໃນບະກະກະກໍາກະວານຜິດ

ໃນກຣີທີ່ມີກາຣຈັນກຽມກາກາເລືອກຕັ້ງໃນບະກະກະກໍາກະວານຜິດ ທີ່ຈັນ ທີ່ມີຄຸນຫັ້ງກຽມກາກາເລືອກຕັ້ງໃນກຣີອື່ນ ໄທ້ຮາຍງານໄປຢັ້ງປະຫານກຽມກາກາເລືອກຕັ້ງໂດຍດ່ວນ ແລະປະຫານກຽມກາກາເລືອກຕັ້ງຈາຈສັ່ງໄທ້ປ່ອຍຜູ້ດູກຈັນໄດ້

ស່ວນທີ ៥
ບທທີ່ໃຫ້ແກ່ສກາທັ້ງສອງ

ນາទរ ១៤៩ ສມາຊິກສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮ່ວມສມາຊິກງຸມສກາຍ່ອນເປັນຜູ້ແທນປົງໝາຍໃຫຍ່ ແລະຕ້ອງປົງບັດຫັນທີ່ດ້ວຍຄວາມຊ້ອສັດຍື່ງຊົງຮົດເພື່ອປະໂຍ້ນສ່ວນຮົມຂອງປົງໝາຍໃຫຍ່

ນາទរ ១៥០ ກ່ອນເຂົ້າຮັນຫັນທີ່ ສມາຊິກສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮ່ວມສມາຊິກງຸມສກາຕ້ອງປົງປົງຢາມດຸນໃນທີ່ປະຫຼຸນແໜ່ງສກາທີ່ດັນເປັນສມາຊິກດ້ວຍຄ້ອຂຳດັ່ງຕ່ອງໄປນີ້

“ຂ້າພເຈົ້າ (ຊ້ອຜູ້ປົງປົງຢາມ) ຂອປົງປົງຢາມວ່າ ຂ້າພເຈົ້າຈະປົງບັດຫັນທີ່ດ້ວຍຄວາມຊ້ອສັດຍື່ງຊົງຮົດເພື່ອປະໂຍ້ນສ່ວນຮົມຂອງປົງໝາຍໃຫຍ່ ທັງຈະຮັກຍາໄວ້ແລະປົງບັດຕາມຊື່ງຮູ້ຮຽນນູ້ແໜ່ງຮາຍາພາຈັກໄທຍ ທຸກປະການ”

ນາទរ ១៥១ ສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮ່ວມສມາຊິກແຕ່ລະສກາ ມີປະຫານສກາຄນທີ່ນີ້ແລະຮອງປະຫານຄນທີ່ນີ້ຮັບສອງຄນ ຜົ່ງພຣະມາກຍັດຕີ່ທຽງແຕ່ງຕົ້ງຈາກສມາຊິກແໜ່ງສການີ້ໆ ຕາມມີຂອງສກາ

ນາទរ ១៥២ ປະຫານແລະຮອງປະຫານສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮ່ວມສກາດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງຈົນສັນອາຍຸຂອງສກາ ທີ່ມີກາຣຍຸນສກາ

ປະຫານແລະຮອງປະຫານງຸມສກາດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງຈົນດຶງວັນກ່ອນວັນເດືອນປະຫານແລະຮອງປະຫານງຸມສກາໃໝ່

ປະຫານແລະຮອງປະຫານສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຮ່ວມສກາ ແລະປະຫານແລະຮອງປະຫານງຸມສກາ ຍ່ອນພັນຈາກຕໍ່ແໜ່ງກ່ອນວະຄາມວຽກທີ່ນີ້ຮັບວຽກສອງ ແລ້ວແຕ່ກຣີ ເມື່ອ

- (១) ຂາດຈາກສມາຊິກພາພແໜ່ງສກາທີ່ດັນເປັນສມາຊິກ
- (២) ດາວອກຈາກຕໍ່ແໜ່ງ

(៣) ດຳຮັງດໍາແຫ່ນນາຍກົມນົມຕີ ຮູ້ມູນຕີ ອົງຫາຮາຍກິຈບານເມືອງອື່ນ

(៤) ຕ້ອງກຳພິພາກຂາໃຫ້ຈຳກຸກ

ມາດຕາ ១៥៣ ປະຊານສກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮແລະປະຊານວຸດີສກາມີຈຳນາງຫຼາກທີ່ດໍາເນີນກິຈການຂອງສການັ້ນໆ ໄກສີມີໄປດານຂ້ອນນັ້ນ ຮອງປະຊານມີຈຳນາງຫຼາກທີ່ຕາມທີ່ປະຊານນອນໝາຍແລະປົງບົດຫຼາກທີ່ແກນປະຊານເມືອປະຊານໄມ້ອູ້ທ່ອງໄມ້ສາມາດປົງບົດຫຼາກທີ່ໄດ້

ປະຊານສກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮ ປະຊານວຸດີສກາ ແລະຜູ້ທຳຫຼາກທີ່ແກນ ຕ້ອງວັງດູນເປັນກາງໃນການປົງບົດຫຼາກທີ່

ມາດຕາ ១៥៤ ເມືອປະຊານແລະຮອງປະຊານສກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮຫຼືປະຊານແລະຮອງປະຊານວຸດີສກາໄມ້ອູ້ໃຫ້ປະຊານ ໄກສີມີຈຳນາງຫຼາກທີ່ໄດ້ມີການປະຊານໃນການປະຊານໄມ້ອູ້ໃຫ້ປະຊານ ໄກສີມີຈຳນາງຫຼາກທີ່ເລືອດຕັ້ງກັນຂຶ້ນເອງເປັນປະຊານໃນການປະຊານໄມ້ອູ້ໃຫ້ປະຊານ

ມາດຕາ ១៥៥ ການປະຊານສກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮແລະການປະຊານວຸດີສກາດ້ວຍມີສາມາດກິນາປະຊານໄມ້ນ້ອຍກວ່າກຶ່ງຫົ່ງຂອງຈຳນາງສາມາດກິນາທີ່ນີ້ແກ່ທີ່ມີອູ້ຂອງແຕ່ລະສກາຈີງຈະເປັນອົງກົດປະຊານ ເວັນແຕ່ໃນການພິກາຕະພາບຮະນຸຍາວະກະຫຼາດຕາມມາດຕາ ១៥៣ ແລະມາດຕາ ១៥៥ ສກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮ ແລະວຸດີສກາຈະກຳຫັດເຮືອງອົງກົດປະຊານໄວ້ໃນຂ້ອນນັ້ນເປັນອໜ້າງອື່ນກີ່ໄດ້

ມາດຕາ ១៥៦ ການລົງດົວນິຈັ້ນຂ້ອນເຮົາກາໄທດີອ່າເສີ່ງຂັ້ນນັ້ນເປັນປະນາມ ເວັນແຕ່ທີ່ມີບັນຍຸດໄວ້ເປັນອໜ້າງອື່ນໃນຮູ້ຮຽນນູ້ຢູ່ນີ້

ສາມາດກິນາທີ່ຍ່ອນມີເສີ່ງຫົ່ງໃນການອອກເສີ່ງລົງຄະແນນ ຖ້າມີຄະແນນເສີ່ງທີ່ກັນ ໄກສີມີຈຳນາງໃຫ້ປະຊານໃນທີ່ປະຊານອອກເສີ່ງເພີ່ມຂຶ້ນເອົກເສີ່ງຫົ່ງໃນເສີ່ງຫົ່ງທີ່ກັນ

ປະຊານຮູ້ສກາ ປະຊານສກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮ ແລະປະຊານວຸດີສກາ ຕ້ອງຈັດໃໝ່ການບັນທຶກການອອກເສີ່ງລົງຄະແນນຂອງສາມາດກິນາແຕ່ລະຄນ ແລະເປີເພີບນັ້ນທີ່ກັດຈຳກ່າວໄວ້ໃນທີ່ປະຊານອາຈເຂົ້າໄປຕຽບສອນໄດ້ ເວັນແຕ່ກົດປະຊານອອກເສີ່ງລົງຄະແນນເປັນການລັບ

ການອອກເສີ່ງລົງຄະແນນເລືອດກົດຫຼືໄກ້ກວາມເຫັນຂອນໄກ້ນຸກຄລດໍາຮັງດໍາແຫ່ນໄດ້ ໄກສີມີຈຳນາງໃຫ້ປະຊານໄວ້ໃນການລັບເວັນແຕ່ທີ່ມີບັນຍຸດໄວ້ເປັນອໜ້າງອື່ນໃນຮູ້ຮຽນນູ້ຢູ່ນີ້ ແລະສາມາດກິນາຍ່ອນມີອື່ສະແລ່ໄມ້ດູກຜູກພັນໂດຍນົບຊອງພຣະການເມືອງຫຼືວົງວຽງໄດ້

ມາດຕາ ១៥៧ ໃນທີປະຊານສກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮ ທີ່ປະຊານວຸດີສກາ ອົງຫາທີ່ປະຊານຮູ້ສກາ ສາມາດກິນາໄດ້ຈະກ່າວດ້ວຍຄໍາໃດໃນທາງແກລ່ງຂ້ອງເຖິງຈິງ ແສດຄວາມຄິດເຫັນ ອົງຫາການອອກເສີ່ງລົງຄະແນນຍ່ອນເປັນເອກສິຫຼົງໂດຍເຕີດຫຼາດ ຜູ້ໄດ້ຈະນຳໄປເປັນເຫດູ້ພ້ອງຮ້ອງວ່າກ່າວສາມາດກິນາຜູ້ນັ້ນໃນທາງໄດ້ໄວ້

ເອກສິຫຼົງທີ່ຕາມວຽກຄານນີ້ໄມ້ຄຸ້ມຄອງສາມາດກິນາຜູ້ກ່າວດ້ວຍຄໍາໃນການປະຊານທີ່ມີການຕ່າຍຫອດທາງວິທີ ກະຈາຍເສີ່ງຫົ່ງໄວ້ວິທີໂທກ້ານ ອາກດ້ວຍຄໍາທີ່ກ່າວໃນທີ່ປະຊານໄປປະກຸນອກບົງເວັນຮູ້ສກາ ແລະການກ່າວ

ລັອຍຄຳນັ້ນມີລັກຂະພະເປັນຄວາມຜິດທາງອາຍຸຫຼວງໂລະເມີດສຶກໃນທາງແພ່ງຕ່ອນຸຄຄລອື່ນ ຜຶ່ງນີ້ໃຊ້ຮູ້ນົມຕີຮູ້ອໍານວຍ
ສາມາຊີກແຫ່ງສການນັ້ນ

ໃນການຝຶກຕະຫຼາດສອງ ດ້ວຍສາມາຊີກຄ່າວ່າລັອຍຄຳໄດ້ທີ່ອາຈເປັນແຫຼວໃຫ້ນຸຄຄລອື່ນຈຶ່ງນີ້ໃຊ້ຮູ້ນົມຕີຮູ້ອໍານວຍ
ສາມາຊີກແຫ່ງສການນັ້ນໄດ້ຮັບຄວາມເສີ່ຍຫາຍ ໄທປະການແຫ່ງສການນັ້ນຈັດໄທ້ມີການໂມໝ່າຄຳເຊື້ແຈງຕາມທີ່ນຸຄຄລອື່ນ
ຮ້ອງຂອງຕາມວິທີການແລກກາຍໃນຮະບະເວລາທີ່ກຳທັນດີໃນຂົ້ນັ້ນກັບການປະຫຼຸມຂອງສການນັ້ນ ທັງນີ້ ໂດຍໄມ້ກະທບນ
ກະເທືອນດຶງສຶກທີ່ອັນຸຄຄລໃນການພັ້ນທີ່ຕ່ອງກາລ

ມາດຕາ ១៥៥ ເອກສຶກທີ່ບໍ່ມີຢູ່ຕ້ອງໃນມາດຕາ ១៥៦ ຍ່ອນຄຸ້ມຄອງໄປລຶ່ງຜູ້ພິມພົມແລກຜູ້ໂມໝ່າ
ຮ່າງການປະຫຼຸມດາມຂ້ອນັ້ນກັບຂອງສກາຜູ້ແທນຮາຍງູර ຖົມສກາ ພົມສກາ ອົງຮູ້ສກາ ແລ້ວແຕ່ກົດໆ ແລະຄຸ້ມຄອງ
ໄປລຶ່ງນຸຄຄລ໌ທີ່ປະການໃນທີ່ປະຫຼຸມອນຸຄູາດໃຫ້ແກລງຂ້ອເທິງຈິງ ພົມສະດົງຄວາມຄິດເຫັນໃນທີ່ປະຫຼຸມຄລອດຈານ
ຜູ້ດໍາເນີນການດໍາຍທອດການປະຫຼຸມສກາທາງວິທີກະຈາຍເສີ່ຍຫາທີ່ວິທີບູໄທຮົກສົນທີ່ໄດ້ຮັບອນຸຄູາຈາກປະການ
ແຫ່ງສການນັ້ນ ດ້ວຍ ໂດຍອນໄລນ

ມາດຕາ ១៥៥ ກາຍໃນສານສົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງູර ໄທມີການເຮັກ
ປະຫຼຸມຮູ້ສກາເພື່ອໃຫ້ສາມາຊີກໄດ້ມາປະຫຼຸມເປັນຄົງແຮກ

ໃນປີ້ນີ້ໄທ້ມີສົມບໍປະຫຼຸມສາມັ້ນທີ່ໄປ ແລະສົມບໍປະຫຼຸມສາມັ້ນດີບໍ່ຢູ່ຕົ້ນ

ວັນປະຫຼຸມຄົງແຮກຕາມວຽກທີ່ນີ້ ໄທດີເປັນວັນເຮັດສົມບໍປະຫຼຸມສາມັ້ນທີ່ໄປ ສ່ວນວັນເຮັດສົມບໍປະຫຼຸມ
ສາມັ້ນດີບໍ່ຢູ່ຕົ້ນໄທ້ສກາຜູ້ແທນຮາຍງູຣເປັນຜູ້ກຳທັນດີ ໃນການຝຶກຕັ້ງປະຫຼຸມຄົງແຮກຕາມວຽກທີ່ນີ້ມີເວລາ
ຈົນດີ່ສັນປັບປຸງທີ່ໄດ້ຮັບປັບປຸງທີ່ໄດ້ຮັບປັບປຸງທີ່ໄດ້ຮັບປັບປຸງທີ່ໄດ້ຮັບປັບປຸງທີ່ໄດ້

ໃນສົມບໍປະຫຼຸມສາມັ້ນດີບໍ່ຢູ່ຕົ້ນ ໄທຮູ້ສກາດໍາເນີນການປະຫຼຸມໄດ້ເພະກົມທີ່ບໍ່ຢູ່ຕົ້ນໄວ້ໃນໜັນດີ ៥
ຫຼວງການພິຈາລາວຮ່າງພະຈາກບໍ່ຢູ່ຕົ້ນຫຼືຫຼວງການພິຈາລາວບໍ່ຢູ່ຕົ້ນໄປກອບຮູ້ຮ່າງນູ່ງ ການອຸນົມຕິພະຈາກກຳທັນດີ
ການໃຫ້ຄວາມເຫັນຂອບໃນການປະກາສົງຄຣານ ການໃຫ້ຄວາມເຫັນຂອບໜັງສື່ສົ່ງສູງ ການເລືອກຫຼວງການໃຫ້
ຄວາມເຫັນຂອບໃຫ້ນຸຄຄລ໌ດໍາງດໍາແໜ່ງ ການຄອດຄອນນຸຄຄລ໌ອອກຈາກດໍາແໜ່ງ ການຕັ້ງກະຫຼັດຕາມ ແລະ
ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມຮູ້ຮ່າງນູ່ງ ເວັນແຕ່ຮູ້ສກາຈະມີນີ້ໃຫ້ພິຈາລາວເຮັດວຽກໃນດັວກະແນນເສີ່ຍເກີນກຶ່ງຫົ່ງຂອງ
ຈຳນວນສາມາຊີກທັງໝົດເທົ່າທີ່ມີຢູ່ອອກທັງໝົດ

ມາດຕາ ១៦០ ສົມບໍປະຫຼຸມສາມັ້ນຂອງຮູ້ສກາສົມບໍ່ຫົ່ງຈົນ ໄທມີກຳທັນດີເວລາຫົ່ງຈົນຮ້ອຍບໍ່ສົບວັນ
ແຕ່ພະນັກງານຕີຮູ້ຈະໂປຣດເກົ່າໄປໂປຣກະໜ່ອມໃຫ້ຍາຍເວລາອົກໄປກີ່ໄດ້

ການປິດສົມບໍປະຫຼຸມສາມັ້ນກ່ອນກົດກຳທັນດີເວລາຫົ່ງຈົນຮ້ອຍບໍ່ສົບວັນ ຈະກະທຳໄດ້ແຕ່ໂດຍຄວາມ
ເຫັນຂອບຂອງຮູ້ສກາ

ມາດຕາ ១៦១ ພຣມຫາກຍັດຕີຍົງທຽບເຮັດປະຊຸມຮູ້ສກາ ທຽບເປີດແລະທຽບປຶກປະຊຸມ

ພຣມຫາກຍັດຕີຍົງຈະເສີ້ມພຣະຣາດໍາເນີນນາທຽງທໍາຮູ້ພື້ນປຶກປຶກປະຊຸມສົມບໍລະປະຊຸມສຳຜູ້ທີ່ໄປກົງແຮກ
ຕາມມາດຕາ ៤៥ ວຣຄທນີ້ ດ້ວຍພຣະອອງຄໍເອງ ທີ່ອຈະໂປຣດັກລ້າໂປຣດະໜ່ອມໃຫ້ພຣະທາຍາທ
ຕື່ນບຽນດຸນດີກາວະແລ້ວ ທີ່ອຜູ້ໄດ້ຜູ້ທີ່ນີ້ເປັນຜູ້ແທນພຣະອອງຄໍ ນາທໍາຮູ້ພື້ນປຶກປຶກໄດ້

ມາດຕາ ១៦២ ເນື້ອມຄວາມຈຳເປັນເພື່ອປະໂຍບນີ້ແທ່ງຮູ້ ພຣມຫາກຍັດຕີຍົງທຽບເຮັດປະຊຸມ
ຮູ້ສກາເປັນການປະຊຸມສົມບໍລະປະຊຸມຜູ້ທີ່ໄດ້

ມາດຕາ ១៦៣ ສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງູ້ແລະສາມາຊີກງຸດສກາທີ່ສອງສກາວົມກັນ ທີ່ອສາມາຊີກ
ສກາຜູ້ແທນຮາຍງູ້ ມີຈຳນວນໄຟ້ນ້ອຍກວ່າໜີ່ນີ້ໃນສາມບອນຈຳນວນສາມາຊີກທີ່ນັດທ່ານີ້ນີ້ຢູ່ອອກທີ່ສອງສກາ
ມີສິຖິທີ່ເຂົ້າຫຼືອຮັບອອກໃຫ້ຄວາມການນັ້ນຄຸນທຸລະເພື່ອມີພຣະບຣນຣາຊໂອກການປະກາສເຮັດປະຊຸມຮູ້ສກາ
ເປັນການປະຊຸມສົມບໍລະປະຊຸມຜູ້ທີ່ໄດ້

ກໍາຮ່ອງຂອດັ່ງກ່າວໃນວຣຄທນີ້ ໄທຍືນດ້ວຍປະຫານຮູ້ສກາ

ໄທປະຫານຮູ້ສການຳຄວາມການນັ້ນຄຸນທຸລະແລະລົງນານວັບສັນອພຣະບຣນຣາຊໂອກການ

ມາດຕາ ១៦៤ ກາຍໃດນັ້ນກັນມາດຕາ ១៦៣ ການເຮັດປະຊຸມ ການຂ່າຍເວລາປະຊຸມ ແລະການ
ປຶກປະຊຸມຮູ້ສກາ ໃຫ້ກະທຳໂດຍພຣະທາກດຸນຜູ້ທີ່

ມາດຕາ ១៦៥ ໃນຮ່ວ່າງສົມບໍລະປະຊຸມ ຫ້າມນີ້ໄຫ້ຈັນ ຄຸນຫັ້ງ ທີ່ອໝາຍເຮັດຕັ້ງສາມາຊີກສກາ
ຜູ້ແທນຮາຍງູ້ຫຼືສາມາຊີກງຸດສກາ ໄປທໍາການສອນສວນໃນຮູ່ນະທີ່ສາມາຊີກຜູ້ນີ້ເປັນຜູ້ທີ່ກ່າວໃນຄີດໆອາຫຼາ
ເວັນແດ່ໃນກຣັບທີ່ໄດ້ວັນອນໜູາຕາມສກາທີ່ຜູ້ນີ້ເປັນສາມາຊີກ ທີ່ອໃນກຣັບທີ່ຈັນໃນຂະກະທໍາຄວາມຜົດ
ໃຫ້ຮ່າຍງານ

ໃນກຣັບທີ່ມີການຈັນສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງູ້ຫຼືສາມາຊີກງຸດສກາໃນຂະກະທໍາຄວາມຜົດ ໃຫ້ຮ່າຍງານ
ໄປຢັງປະຫານແທ່ງສກາທີ່ຜູ້ນີ້ເປັນສາມາຊີກໂດຍພລັນ ແລະປະຫານແທ່ງສກາທີ່ຜູ້ນີ້ເປັນສາມາຊີກອາຈີ່ໃຫ້
ປ່ອລ່ອຍຜູ້ດູກຈັນໄດ້

ມາດຕາ ១៦៦ ໃນກຣັບທີ່ມີການຝ່ອງສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງູ້ຫຼືສາມາຊີກງຸດສກາໃນຄີດໆອາຫຼາ
ໄນ່ວ່າຈະໄດ້ຝ່ອງນອກຫຼືອໃນສົມບໍລະປະຊຸມ ສາລະພິຈາລາດຕື່ນໃນຮ່ວ່າງສົມບໍລະປະຊຸມນີ້ໄດ້ ເວັນແດ່ຈະໄດ້
ວັນອນໜູາຕາມສກາທີ່ຜູ້ນີ້ເປັນສາມາຊີກ ທີ່ອເປັນຄີດໆອັນເກື້ອກນັບກູ້ໝາຍປະກອບຮູ້ຮຣນນູ້ຈຳວ່າດ້ວຍການ
ເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງູ້ແລະສາມາຊີກງຸດສກາ ກູ້ໝາຍປະກອບຮູ້ຮຣນນູ້ຈຳວ່າດ້ວຍຄະກະການ
ການເລືອກຕັ້ງ ທີ່ອກູ້ໝາຍປະກອບຮູ້ຮຣນນູ້ຈຳວ່າດ້ວຍພຣຄການເນື່ອງ ແດ້ການພິຈາລາດຕື່ນໄຟ້ເປັນ
ການຂັດຂວາງຕ່ອກການທີ່ສາມາຊີກຜູ້ນີ້ຈະມາປະຊຸມສກາ

ການພິຈາລາດຕື່ນທີ່ສາລະໄດ້ກະທຳກ່ອນມີຄໍາອ້າງວ່າຈໍາເລີຍເປັນສາມາຊີກອັນສກາໄດ້ສກາທີ່ນີ້
ຍ່ອມເປັນອັນໃຫ້ໄດ້

มาตรา ๑๖๗ ถ้าสมาชิกสภាឡັດຍໝາຍກົງຫາຫຼືສະນະພູມຄຸມບັນດາໃນຮະຫວ່າງສອນສຸນ
ຫຼືອພິຈາລາຍງໍກ່ອນສົມບໍປະຊຸມ ເມື່ອດີ່ນສົມບໍປະຊຸມ ພັກງານສອນສຸນຫຼືອຄາລ ແລ້ວແຕ່ກຣົມື ຕ້ອງສັ່ງ
ປ່ລອຍທັນທີຄ້າປະຫານແຫ່ງສຳກັນທີຜູ້ນັ້ນເປັນສະນະພູມໄດ້ຮ່ອງຂອງ

คำສັ່ງປ່ລອຍຕາມວຽກທີ່ໃຫ້ມີຜົນບັນດັບດັ່ງແຕ່ວັນສັ່ງປ່ລອຍຈົ່ງດີ່ນວັນສຸດທ້າຍແຫ່ງສົມບໍປະຊຸມ

มาตรา ๑๖๘ ในຮະຫວ່າງທີ່ອ້າຍຂອງສຳກັນທີ່ສົມບໍປະຊຸມ ຫຼືສະນະພູມຄຸມບັນດາໃນຮະຫວ່າງສຸດລົງຫຼືອສຳກັນທີ່ສົມບໍປະຊຸມ
ຈະນຶກກາປະຊຸມວູດີສກາມໄດ້ ເວັນແຕ່ເປັນກຣົມືດັ່ງຕ່ອງໄປນີ້

(๑) ການປະຊຸມທີ່ໃຫ້ວູດີສຳກັນທີ່ສົມບໍປະຊຸມມາດຕາ ๑๕ ມາດຕາ ๒๑ ມາດຕາ ๒๒ ມາດຕາ ๒๓
ແລະມາດຕາ ๒๒ ດ້ວຍຄະແນນເສີຍຈາກຈຳນວນສະນະພູມຄຸມບັນດາໃນຮະຫວ່າງສຸດລົງ

(๒) ການປະຊຸມທີ່ໃຫ້ວູດີສຳກັນທີ່ເລືອກ ແຕ່ງຕັ້ງ ໄກສະແນະນໍາ ຫຼືອໃຫ້ຄວາມເຫັນຂອບ¹
ໄຫຼຸດຄົດດຳຮັ່ງດຳແນ່ນໄດ້ຕາມມາດຕາ ๑๓ ມາດຕາ ๑๕ ມາດຕາ ๑๕๖ ມາດຕາ ๑๕๗ ມາດຕາ ๑๕๘
ມາດຕາ ๑๖๑ ມາດຕາ ๑๗๔ (๓) ມາດຕາ ๑๗๗ ມາດຕາ ๑๗๘ ມາດຕາ ๑๗๙ (๓) ມາດຕາ ๑๗๙
ມາດຕາ ๑๘๒ ແລະມາດຕາ ๑๙๑

(๓) ການປະຊຸມທີ່ໃຫ້ວູດີສຳກັນທີ່ພິຈາລາຍງໍແລະນຶກໂດດກອນບຸດຄົດອອກຈາກດຳແນ່ນ

ມາດຕາ ๑๖๙ ກາຍໄດ້ບັນດັບມາດຕາ ๑๓๐ ວ່າງພະພາບບຸດຸດໜີຫຼືວ່າງພະພາບບຸດຸດປະກອບ
ຮູ້ຮ່ວມນູ້ຈະເສັນໄດ້ກີ່ແຕ່ໂດຍສະນະພູມຄຸມບັນດາໃນຮະຫວ່າງສຸດລົງຫຼືອສຳກັນທີ່
ແຕ່ວ່າງພະພາບບຸດຸດເກີ່ວັນດີ່ນ ສະນະພູມຄຸມບັນດາໃນຮະຫວ່າງສຸດລົງຫຼືອສຳກັນທີ່
ການເຈີນ ສະນະພູມຄຸມບັນດາໃນຮະຫວ່າງສຸດລົງຫຼືອສຳກັນທີ່

ການເສັນວ່າງພະພາບບຸດຸດຫຼືວ່າງພະພາບບຸດຸດປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ້ຈະສະນະພູມຄຸມບັນດາ
ໃນຮະຫວ່າງສຸດລົງຫຼືອສຳກັນທີ່ ຈະກະທຳໄດ້ເມື່ອພຽບການເນື່ອງທີ່ສະນະພູມຄຸມບັນດາໃນຮະຫວ່າງສຸດລົງຫຼືອສຳກັນທີ່
ຜູ້ແນ່ນວ່າງພະພາບບຸດຸດໄໝ່ວ່າງດຳແນ່ນ ແລະດຳແນ່ນໄໝ່ວ່າງດຳແນ່ນ ແລະດຳແນ່ນໄໝ່ວ່າງດຳແນ່ນ
ແລະດຳແນ່ນໄໝ່ວ່າງດຳແນ່ນ ແລະດຳແນ່ນໄໝ່ວ່າງດຳແນ່ນ ແລະດຳແນ່ນໄໝ່ວ່າງດຳແນ່ນ

ວ່າງພະພາບບຸດຸດເກີ່ວັນດີ່ນການເຈີນ ມາຍຄວາມດີ່ນວ່າງພະພາບບຸດຸດວ່າດີ່ນເຈີນໄດ້ເຈີນໜຶ່ງ
ຕ່ອງໄປນີ້

(๑) ການຕັ້ງບັນດັບ ລົດ ເປົ້າຢັ້ງແປ່ງ ແກ້ໄຂ ພ່ອນ ຫຼືອວາງຈະເນີນການບັນດັບອັນເກີ່ວັນດີ່ນ
ກາຍຫຼືອອາກ

(๒) ການຈັດສອງ ຢັນ ຮັກຍາ ຫຼືອຈ່າຍເຈີນແພ່ນດິນ ຫຼືອກາໂຄນອນປະມາມາບາຍຈ່າຍຂອງແພ່ນດິນ

(๓) ການກັງເຈີນ ກາຣົມ ປໍາປະກັນ ຫຼືອກາໃຊ້ເຈີນກັງ

(๔) ເຈີນຕາ

ໃນກຣົມທີ່ເປັນທີ່ສັງສົນວ່າງພະພາບບຸດຸດຫຼືວ່າງພະພາບບຸດຸດປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ້ໄດ້ເປັນ
ວ່າງພະພາບບຸດຸດເກີ່ວັນດີ່ນການເຈີນທີ່ຈະຕ້ອງມີການບັນດາໃນຮະຫວ່າງສຸດລົງຫຼືອສຳກັນທີ່
ທີ່ປະຊຸມຮ່ວມກັນຂອງປະຫານສຳກັນທີ່ສົມບໍປະຊຸມ ແລະປະຫານຄະກຽມາທີ່ການສາມັນຍຸງຂອງສຳກັນທີ່
ທຸກຄະພະ ເປັນຜູ້ວິຈາດັບ

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีความควรสืบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีดังกล่าว

นิติของที่ประชุมร่วมกันตามวาระสี่ให้ใช้เสียงข้างมากเป็นประمام ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขี้ขาด

มาตรา ๑๓๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายตามที่กำหนดในหมวด ๓ และหมวด ๕ แห่งรัฐธรรมนูญนี้

คำร้องขอตามวาระนี้ต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอมาด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อร้องทั้งการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๑๓๑ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอและในขั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติม และประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งรับการพิจารณาไว้ก่อน และภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีดังกล่าว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไปให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้นิจฉัย ถ้าที่ประชุมร่วมกันนิจฉัยว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรองให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน

มาตรา ๑๓๒ ร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน

มาตรา ๑๓๓ ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีรับไว้ในนโยบายที่แอลลงต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑๑ ว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้หากสภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาพรชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกรั้งหนึ่ง หากรัฐสภาพมีมติให้ความเห็นชอบ ให้ดังบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภา นับจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ประกอบกันเป็นคณะกรรมการพิจารณาเพื่อพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น และให้คณะกรรมการซึ่งมีอำนาจร่วมกันของรัฐสภารายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้พิจารณาแล้ว ค่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓ ถ้ารัฐสภามีมติไม่เห็นชอบให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา ๑๗๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙๐ เมื่อสภาก្លែងแทนรายภูมิได้พิจารณา_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอตามมาตรา ๑๗๒ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาก្លែងแทนรายภูมิเสนอ_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณา_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอมา_nั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้า_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็น_r่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับข้อการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๗๗

ถ้าวุฒิสภาพิจารณา_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่ก่อตัวในวรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาพได้ให้ความเห็นชอบใน_r่างพระราชบัญญัติหรือ_r่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

ในการพิที่สภาก្លែงแทนรายภูมิเสนอ_r่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับข้อการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาก្លែงแทนรายภูมิแจ้งไปด้วยว่า_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอไปนั้น เป็น_r่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับข้อการเงิน คำแจ้งของประธานสภาก្លែงแทนรายภูมิให้ถือเป็นเต็ดขาด

ในการพิที่ประธานสภาก្លែงแทนรายภูมิได้แจ้งไปว่า_r่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดเป็น_r่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับข้อการเงิน ให้ถือว่า_r่างพระราชบัญญัติหรือ_r่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไม่เป็น_r่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับข้อการเงิน

มาตรา ๑๗๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙๐ เมื่อวุฒิสภาพิจารณา_r่างพระราชบัญญัติหรือ_r่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว

(๑) ถ้าเห็นชอบด้วยกับสภาก្លែงแทนรายภูมิ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓

(๒) ถ้าไม่เห็นชอบด้วยกับสภากู้แทนราษฎร ให้ขับยึดร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นคืนไปยังสภากู้แทนราษฎร

(๓) ถ้าแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังสภากู้แทนราษฎร ถ้าสภากู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓ ถ้าเป็นกรณีอื่น ให้แต่ละสภากองบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้นๆ มีจำนวนเท่ากันตามที่สภากู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมการธิการร่วมกันเพื่อพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น และให้คณะกรรมการธิการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการธิการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภากองทั้งสอง สภากองทั้งสองต้องเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการธิการร่วมกันได้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓ ถ้าสภากองสภานั้นไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ขับยึดร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้ก่อน

คณะกรรมการธิการร่วมกันอาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแจ้งข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้ และออกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๑๖๘ นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่ตามมาตรฐานด้วย

การประชุมคณะกรรมการธิการร่วมกันต้องมีกรรมการของสภากองทั้งสองมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดซึ่งจะเป็นองค์ประชุม และให้นำบทบัญญัตามาตรา ๑๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗๖ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องขับยึดไว้ตามมาตรา ๑๗๕ นั้น สภากู้แทนราษฎรจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ได้ล่วงพ้นไปนับแต่วันที่ผู้ดูแลสภากองส่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นคืนไปยังสภากู้แทนราษฎร สำหรับกรณีการขับยึดตามมาตรา ๑๗๕ (๒) และนับแต่วันที่สภากองสภานั้นไม่เห็นชอบด้วย สำหรับกรณีการขับยึดตามมาตรา ๑๗๕ (๓) ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าสภากู้แทนราษฎรลงมติขับยึดร่างเดิมหรือร่างที่คณะกรรมการธิการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภากู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓

ถ้าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องขึ้นบังคับใช้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน สถาบันแห่งรายได้ของรัฐอาจยกเว้นพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าสถาบันแห่งรายได้ลงมติขึ้นยังคงร่างเดิม หรือร่างที่คณะกรรมการบริหารร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกห้องหมุด เท่าที่มีอยู่ของสถาบันแห่งรายได้แล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๓

มาตรา ๑๗๓ ในระหว่างที่มีการขึ้นบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้ตามมาตรา ๑๗๕ คณะกรรมการศึกษาธิการแห่งชาติหรือสามารถอนุมัติให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องขึ้นบังคับใช้ไว้ได้

ในกรณีที่สถาบันแห่งรายได้ของรัฐฯ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอหรือส่งให้พิจารณาแล้ว เป็นร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องขึ้นบังคับใช้ ให้ประธานสถาบันแห่งรายได้หรือประธานาธิบดีสถาบันฯ จัดทำคำสั่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ถ้าศาลมีคำสั่งว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องขึ้นบังคับใช้ ให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา ๑๗๔ ในกรณีที่อาชญากรรมสถาบันแห่งรายได้ไม่มีการยุบสถาบันแห่งรายได้ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือบรรดาเรื่องที่ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่พระมหาภัตตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้เป็นอันตกไป

ในกรณีที่อาชญากรรมสถาบันแห่งรายได้ไม่มีการยุบสถาบันแห่งรายได้ ภายหลังการเลือกตั้ง สมาชิกสถาบันแห่งรายได้แล้วแต่ไม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป รัฐสภา สถาบันแห่งรายได้ หรืออาชญากรรม สถาบันแห่งรายได้ ที่รัฐสภาซึ่งมิได้ให้ความเห็นชอบต่อไปได้ ถ้าคณะกรรมการศึกษาธิการที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปปรองดองกับรัฐสภาในทุกสิบวันนับแต่วันเริ่กประชุมรัฐสภาครั้งแรกหลังการเลือกตั้งทั่วไป และรัฐสภาไม่มีตีเห็นชอบด้วย แต่ถ้าคณะกรรมการศึกษาธิการที่รัฐสภาไม่ได้ปรองดองกับรัฐสภาในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

ການພິຈາລະນາຮ່າງຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ໃນເພີ່ມເຕີມ ຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີ ອົງປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ຕ່ອງໄປຕາມວຽກສອງ ໄທເປັນໄປຕາມທີ່ກໍາຫັດໃນຂ້ອນກັບການປະຊຸມຮູ້ສກາ

ມາດຮາ ១៩៥ ຈນປະມາດຮາຍຈ່າຍຂອງແພັນດິນໄທ້ກໍາເປັນພະຣາຊບັງຍຸດີ ດ້ວຍພະຣາຊບັງຍຸດີ ຈນປະມາດຮາຍຈ່າຍປະຈຳປຶກປະມາດອອກໄນ່ທັນປຶກປະມາດໃໝ່ ໄທໃຊ້ກູ່ໜາຍວ່າດ້ວຍຈນປະມາດຮາຍຈ່າຍໃນປຶກປະມາດປຶກກົດນັ້ນໄປພລາກກ່ອນ

ມາດຮາ ១៨០ ຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີຕິດງານປະມາດຮາຍຈ່າຍປະຈຳປຶກປະມາດ ຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີ ຈນປະມາດຮາຍຈ່າຍເພີ່ມເຕີມ ແລະ ຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີໂອນງານປະມາດຮາຍຈ່າຍ ສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງຈະຕ້ອງພິຈາລະນາໄທ້ເສົ້າງກາຍໃນໜຶ່ງຮ້ອຍທ້າວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີຕັດກໍລ່າວຳນາຖິ່ງສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງ

ດ້ວຍສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງພິຈາລະນາຮ່າງຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ຕິດນັ້ນໄໝ່ເສົ້າງກາຍໃນກໍາຫັດເວລາທີ່ກໍລ່າວໃນວຽກນຶ່ງ ໄທເຖີ່ງວ່າສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງໄດ້ໃຫ້ກວາມເຫັນຂອບໃນຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີຕິດນັ້ນ ແລະ ໄທເສັນອ່າງຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີ ດັກລ່າວຕ່ອງງົມສກາ

ໃນການພິຈາລະນາຂອງງົມສກາ ຝົມສກາຈະຕ້ອງໃຫ້ກວາມເຫັນຂອບຮ້ອມໄໝ່ໃຫ້ກວາມເຫັນຂອບກາຍໃນຂໍສົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີຕິດນັ້ນມາຖິ່ງງົມສກາ ໂດຍຈະແກ້ໄນເພີ່ມເຕີມໄດ້ ມີໄດ້ ດ້ວຍພັນກໍາຫັດເວລາດັກລ່າວໃຫ້ເຖີ່ງວ່າງົມສກາໄດ້ໃຫ້ກວາມເຫັນຂອບໃນຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີຕິດນັ້ນ ໃນກຣົມເຊັ່ນນີ້ແລະໃນກຣົມທີ່ງົມສກາໃຫ້ກວາມເຫັນຂອບ ໄທດໍາເນີນການຕ່ອງໄປຕາມມາດຮາ ៥៥

ດ້ວຍຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີດັກລ່າວງົມສກາໄໝ່ເຫັນຂອບດ້ວຍ ໄທນໍານຳທັງບັນຍຸດີມາດຮາ ១៩៦ ວຽກສອງນາໃຫ້ກັບໂດຍອຸ່ນໂລມ

ໃນການພິຈາລະນາຮ່າງຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ຕິດງານປະມາດຮາຍຈ່າຍປະຈຳປຶກປະມາດ ຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີ ຈນປະມາດຮາຍຈ່າຍເພີ່ມເຕີມ ແລະ ຮ່າງພະຣາຊບັງຍຸດີໂອນງານປະມາດຮາຍຈ່າຍ ສມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງ ຈະແປງຢຸດຕິເພີ່ມເຕີມຮາຍການຮ້ອງຈຳນວນໃນຮາຍການມີໄດ້ ແຕ່ອ່າງແປງຢຸດຕິໄດ້ໃນກາງລດຫຼວດຫຼວດກອນຮາຍຈ່າຍ ຜົ່ງນີ້ໃຊ້ຮາຍຈ່າຍຕາມຂ້ອງກັນອໜ່າງໄດ້ອ່າງໜຶ່ງ ດັກຕ່ອງໄປນີ້

- (១) ເງິນສ່ວງໃຊ້ດັ່ນເງິນກັງ
- (២) ດອກເນື້ອເງິນກັງ
- (៣) ເງິນທີ່ກໍາຫັດໃຫ້ຈ່າຍຕາມກູ່ໜາຍ

ໃນການພິຈາລະນາຂອງສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງຮ້ອບອອກຄະດະການທີ່ກົດຕິກົດ ອົງປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ຕິດກົດຕິ ອົງປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ຕິດກົດຕິ ທີ່ມີຜົນໄທສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງ ສມາຊີກງົມສກາ ອົງປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ່ຢູ່ຕິດກົດຕິ ມີສ່ວນໄໝ່ວ່າໂດຍຕຽບຮ້ອບອອກໃນການໃຊ້ງານປະມາດຮາຍຈ່າຍ ຈະກະທຳໄດ້

ในกรณีที่สมาชิกสภากู้แทนรายภูมิหรือสมาชิกวุฒิสภा มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาก ให้เห็นว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวาระคงให้เสนอความเห็นด้วยศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา และศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาในวินิจฉัยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวาระคงให้การเสนอการประยุต์ดิ หรือการกระทำดังกล่าวล้วนผลไป

มาตรา ๑๙๑ การจ่ายเงินแผ่นดินจะกระทำได้ก็เฉพาะที่ได้ออนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ หรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรับค่าวัสดุจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีเช่นว่านี้ต้องดึงงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป หรือเว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๒๓๐ วรรคสอง

มาตรา ๑๙๒ สถาบันรายภูรและวุฒิสถาปัตย์อ่านใจความคุณธรรมบริหารราชการแผ่นดินโดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๘๓ สมาชิกสภากู้เงินรายภูรหรือสมาชิกวุฒิสภาทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณารัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

มาตรา ๑๙๔ การบริหารราชการแผ่นดินเรื่องใดที่เป็นปัญหาสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เป็นเรื่องที่กระบวนการถึงประชามติของประเทศชาติหรือประชาชน หรือที่เป็นเรื่องเร่งด่วน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอาจแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรก่อนเริ่มประชุม ในวันนั้นว่าจะถานนายกรรุณนตรีหรือรรุณนตรีผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นโดยไม่ต้องระบุคำาน และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรรรจเรื่องดังกล่าวไว้ในวาระการประชุมวันนั้น

การถกเถียงและการตอบโต้ตามวาระหนึ่งให้กระทำได้สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง และให้สามารถดำเนินการต่อไปในวันที่สอง ทั้งนี้โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและผู้สอน ไม่เป็นภาระต่อผู้สอน

มาตรา ๑๙๕ สมาชิกสภาพผู้แทนรายภูมิจำนวนไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของสภาพผู้แทนรายภูมิ มีสิทธิเข้ารือเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ว่าวางใจ นายกรัฐมนตรี ญัตติดังกล่าวต้องเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนต่อไปซึ่งเป็นบุคคลตาม มาตรา ๒๐๑ วรรณสส ด้วย และเมื่อได้มีการเสนอญัตติดแล้ว จะมีการยุบสภาพผู้แทนรายภูมิได้ เว้นแต่ จะมีการถอนญัตติหรือการลงมติดนั้นไม่ได้คะแนนเสียงตามวรรณสส

การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามวาระคนี้ ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนายกรัฐมนตรีที่มิพฤตการณ์ร่วมผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือจะใจฝ่ายนักบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย จะเสนอโดยไม่มีการยื่นคำร้องข้อความมาตรา ๓๐๔ ก่อน มิได้ และเมื่อได้มีการยื่นคำร้องข้อความมาตรา ๓๐๔ แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอผลการดำเนินการตามมาตรา ๓๐๕

เมื่อการอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลงโดยมิใช่ด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป ให้สภากู้แทนรายภูรลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ การลงมติในกรณีเช่นว่านี้ มิให้กระทำในวันเดียวกับวันที่การอภิปรายสิ้นสุด นติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภากู้แทนรายภูร

ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภากู้แทนรายภูร สมาชิกสภากู้แทนรายภูรซึ่งเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายนั้น เป็นอันหมดสิทธิที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีอีกตลอดสมัยประชุมนั้น

ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภากู้แทนรายภูร ให้ประธานสภากู้แทนรายภูรนำชื่อผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อตามวาระคนี้ทราบบังคับทุกเพื่อทรงแต่งตั้งคือไป และมิให้นำมาตรา ๒๐๒ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๙๖ สมาชิกสภากู้แทนรายภูรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภากู้แทนรายภูร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล

ให้นำบัญญัติตามมาตรา ๑๙๔ วรรคสอง วรรคสาม และวรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙๗ สมาชิกกุฎิสภารจำนวนไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของกุฎิสภาก มีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในกุฎิสภากเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่มีการลงมติ

การขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตราคนี้ จะกระทำได้ครั้งเดียวในสมัยประชุมหนึ่ง

มาตรา ๑๙๘ การประชุมสภากู้แทนรายภูร การประชุมกุฎิสภาก และการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ข้อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่กำหนดไว้ในข้อนั้นบังคับการประชุมแต่ละสภาก แต่ถ้าคณะกรรมการรัฐมนตรี หรือสมาชิกของแต่ละสภาก หรือสมาชิกของทั้งสองสภาร่วมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาก หรือจำนวนสมาชิกของทั้งสองสภากเท่าที่มีอยู่ร่วมกัน แล้วแต่กรณี ร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

มาตรา ๑๙๘ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการธิการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือไม่ได้เป็นสมาชิก ดังเป็นคณะกรรมการธิการวิสามัญ เพื่อกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา นิติบัญญัติกรรมการวิสามัญดังกล่าวต้องระบุจัดการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำ หรือซ้อนกัน

คณะกรรมการธิการตามวรรคหนึ่งย่อมมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแคลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาอยู่นั้นได้

ในการปฏิบัติบุคคลตามวรรคสองเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชา หรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบและมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการตามวรรคสอง เว้นแต่ เป็นกรณีที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ให้ถือว่าเป็นเหตุยกเว้นการปฏิบัติ ตามวรรคสอง

เอกสารที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๙๘ นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่ตามมาตรานี้ด้วย

กรรมการวิสามัญซึ่งดังจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ต้องมีจำนวนตามหรือ ใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพระองค์หรือกลุ่มพระองค์เมือง ที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๕๑ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนดอัตราส่วนตามวรรคห้า

มาตรา ๑๙๐ การพิจารณาว่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญ เกี่ยวกับเด็ก สตรี และคนชรา หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้พิจารณาโดย กรรมการวิสามัญเด็ดขาด ให้สภาผู้แทนราษฎรคัดคุณกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชน เกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๑๙๑ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือก และการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา เรื่องหรือกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการธิการวิสามัญแต่ละชุด การปฏิบัติหน้าที่และองค์ประชุมของคณะกรรมการธิการ วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การเสนอญัตติ

การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การบันทึกการลงมติ การเปิดเผยการลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาเรียบเรียงและความเรียบร้อย ประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๕๒ สาระสำคัญที่ต้องมีในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเรื่องด่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ ในบทเฉพาะกาล ให้เป็นสาระสำคัญที่ต้องมีในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเรื่องนั้นๆ ตามรัฐธรรมนูญนี้

ส่วนที่ ๖ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา

มาตรา ๑๕๓ ในกรณีต่อไปนี้ ให้รัฐสภาประชุมร่วมกัน

- (๑) การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๕
- (๒) การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑
- (๓) การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อบรรลุว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามมาตรา ๒๒

(๔) การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา ๒๓

(๕) การปรึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใหม่ตามมาตรา ๕๔

(๖) การมีมติให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องอื่นในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติได้ตามมาตรา ๑๕๕

(๗) การให้ความเห็นชอบในการปิดสมัยประชุมตามมาตรา ๑๖๐

(๘) การเปิดประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๖๑

(๙) การให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๗๓

(๑๐) การให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อไปตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง

(๑๑) การตรวจสอบกับการประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๕๔

(๑๒) การแต่งน้อมนำตามมาตรา ๒๑๑

(๑๓) การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๒๑๓

(๑๔) การให้ความเห็นชอบในการประกาศงบประมาณตามมาตรา ๒๒๓

(๑๕) การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๒๔

(๑๖) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๑๓

มาตรา ๑๘๔ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาให้ใช้ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ในระหว่างที่ขึ้นไม่มีข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ให้ใช้ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรโดยอนุโถมไปพิจารณา ก่อน มาตรา ๑๘๕ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้นำบทที่ใช้แก่สภาทั้งสองมาใช้บังคับโดยอนุโถม เว้นแต่ในเรื่องการตั้งคณะกรรมการอธิการ กรรมการซึ่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกของแต่ละสภา จะต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา

ส่วนที่ ๗

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๑๘๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของรัฐสภา จากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิสาหกิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ให้ประธานาธิบดีกล่าวลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คุณสมนึก ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้เป็นไปตามกฎหมายประจำปีก่อนรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีภาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

มาตรา ๑๘๗ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนในกรณี

(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัติดันออกเห็นอ่อนน้อมหักเหที่ด้านกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น

(ข) การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

(ค) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) จัดทำรายงานพร้อมทั้งเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐสภา

ມາດຕາ ១៨៩ ໃນການຟື້ນທີ່ຜູ້ຕຽບການແພ່ນດິນຂອງຮັສກາເຫັນວ່ານທັນຍຸງຍຸດແກ່ກົງໝາຍ ກົງ
ຂັບນັງຄັນ ທີ່ກະທຳໄດ້ຂອງບຸກຄົດໃດຕາມມາດຕາ ១៨៧ (១) ມີປູ້ຢາເກີ່ມກັບຄວາມຂອບດ້ວຍຮັສການຸ່ມ
ໃຫ້ຜູ້ຕຽບການແພ່ນດິນຂອງຮັສກາເສັນອ່ານວ່າມາດຕານີ້ຕ້ອສາລັກຮັສການຸ່ມຫຼືສາລັກຄອງ
ເພື່ອພິຈາລະນາວິນິຈໍ້ນັ້ນ ທັນນີ້ ດາມຫລັກເກມທີ່ວ່າດ້ວຍວິທີພິຈາລະນາຂອງສາລັກຮັສການຸ່ມ ຫຼືກົງໝາຍວ່າດ້ວຍ
ວິທີພິຈາລະນາຂອງສາລັກຄອງ ແລ້ວແຕ່ການຟື້ນທີ່ຜູ້ຕຽບການແພ່ນດິນ

ໃຫ້ສາລັກຮັສການຸ່ມຫຼືສາລັກຄອງ ແລ້ວແຕ່ການຟື້ນທີ່ຜູ້ຕຽບການແພ່ນດິນ
ຂອງຮັສກາເສັນວ່າມາດຕານີ້ໄດ້ຍື່ນຫັກຫຼາ

ສ່ວນທີ ៥ ຄະນະການສຶກສາທີ່ມີມູນຍັນແໜ່ງໝາດ

ມາດຕາ ១៩៩ ຄະນະການສຶກສາທີ່ມູນຍັນແໜ່ງໝາດ ປະກອບດ້ວຍປະຊາທິປະໄຕການຄົນໜຶ່ງ
ແລະການຄ່ອນເອັນເອັກສີບຄົນ ຜົ່ງພະນາກຍັກຕີຍິ່ງທີ່ແຕ່ງຕັ້ງຄາມຄໍາແນະນຳຂອງວຸດີສກາ ຈາກຜູ້ຊື່ນີ້ມີຄວາມຮູ້
ຫຼືປະສົບການຟື້ນທີ່ດ້ານການຄຸ້ມຄອງສຶກສາທີ່ເສີ່ງພາພອງປະຫາມເປັນທີ່ປະຈັກນີ້ ທັນນີ້ ໂດຍຕ້ອງຄຳນິ່ງ
ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ແກນຈາກອົງຄ່າການເອກະນຸມື່ງສຶກສາທີ່ມູນຍັນດ້ວຍ

ໃຫ້ປະຫາວຸດີສກາລັງນາມຮັບສັນອະພະບນາຍໃໝ່ການແຕ່ງຕັ້ງປະຫານການແລະການມີ
ສຶກສາທີ່ມູນຍັນແໜ່ງໝາດ

ຄຸນສົນນົດ ລັກຄະດ້ວຍໜ້ານ ກາຣສຣາ ກາຣເລືກ ກາຣຄອດຄອນ ແລະກາຣກໍາຫັນດ່າຕອນແກ່
ການມີສຶກສາທີ່ມູນຍັນແໜ່ງໝາດ ໃຫ້ເປັນໄປຄານທີ່ກົງໝາຍມູ່ຍຸດ

ການມີສຶກສາທີ່ມູນຍັນແໜ່ງໝາດມີວາරະກາດດໍາຮັງດໍາແນ່ງທັກປິບນັບແຕ່ວັນທີພະນາກຍັກຕີຍິ່ງທີ່
ແຕ່ງຕັ້ງ ແລະໃຫ້ດໍາຮັງດໍາແນ່ງໄດ້ເພີ່ງວາຮະເດີວາ

ມາດຕາ ២០០ ຄະນະການສຶກສາທີ່ມູນຍັນແໜ່ງໝາດມີວຳນາງໜ້າທີ່ ດັ່ງຕ້ອໄປນີ້

(១) ຕຽບສອນແລະຮ່າງນາມກະທຳຫຼືກະທຳລະເລີກກະທຳເອັນເປັນການລະເມີດສຶກສາທີ່ມູນຍັນ
ຫຼືອັນໄຟເປັນໄປຄານພັນຮຽນການຟື້ນທີ່ແນ່ງໝາຍກົງໝາຍຫຼືປະເທດໄທເປັນກາຕີ ແລະເສັນອ
ມາດຕາການກໍາໄໝໃຫ້ທີ່ເໝາະສົນຕ່ອບຸກຄົດຫຼືອໜ່ວຍງານທີ່ກະທຳຫຼືກະທຳລະເລີກກະທຳດ້າວ່າເພື່ອດໍາເນີນການ
ໃນການຟື້ນທີ່ປາກກົງໝາຍໄຟໄໝການດໍາເນີນການດໍາເນີນການທີ່ເສັນອ ໃຫ້ຮ່າງນາມຕ່ອງຮັສກາເພື່ອດໍາເນີນການຕ້ອໄປ

(២) ເສັນອແນະນຳໂຍ້ນຍາຍແລະຂ້ອເສັນອໃນການປັບປຸງກົງໝາຍ ກົງ ຫຼືຂັບນັງຄັນ ຕ່ອຮັສກາ
ແລະຄະຫຼຸມນົມຕີເພື່ອສ່ວນເສີ່ງເສີ່ນແລະຄຸ້ມຄອງສຶກສາທີ່ມູນຍັນ

(៣) ສ່າງເສີມການສຶກຂາ ກາຣວິຈັຍ ແລະ ກາຣແພແພຣ່ຄວາມຮູ້ດ້ານສຶກທຶນນຸ່ມຍ່ານ

(៤) ສ່າງເສີມຄວາມຮ່ວມມືອແລກປະການປະສານງານຮະຫວ່າງໜ່ວຍຮາຈການ ອົງກຳການເອກຂານ ແລະ ອົງກຳການອື່ນໃນດ້ານສຶກທຶນນຸ່ມຍ່ານ

(៥) ຈັດທໍາຮາຍງານປະຈຳປັບປຸງປະເມີນສຄານການຟັດ້ານສຶກທຶນນຸ່ມຍ່ານ ກາຍໃນປະເທດ ແລະ ເສັນອຕ່ວຽກສກາ

(៦) ຂໍານາຈ້າທີ່ອື່ນດານທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕີ

ໃນການປົງປັດທັນທີ່ ຄະກຽມການສຶກທຶນນຸ່ມຍ່ານແຫ່ງໜ້າດີຕ້ອງກຳນົດດຶງພົມປະໂຍ້ນສ່ວນຮວມ
ຂອງໜ້າດີແລະ ປະເທດນະປະກອນດ້ວຍ

ຄະກຽມການສຶກທຶນນຸ່ມຍ່ານແຫ່ງໜ້າດີມີຂໍານາງເຮັກເອກສາຮ່ວມມື ເຊິ່ງກູ້ໝາຍນັ້ນທີ່
ກູ້ໝາຍນັ້ນໄດ້ຮັບກູ້ໝາຍນັ້ນທີ່ ຮັນກັນມີຂໍານາງຈື່ນເພື່ອປະໂຍ້ນໃນການປົງປັດທັນທີ່ ກັ້ນນີ້ ດານທີ່ກູ້ໝາຍ
ນັ້ນຢູ່ຕີ

ໜາດຣາ ១២០១ ພຣະນະກັບຕັ້ງທີ່ແຕ່ງດັ່ງນາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ

ຄະະຮູ້ນຕີ

ນາດຣາ ១២០១ ພຣະນະກັບຕັ້ງທີ່ແຕ່ງດັ່ງນາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ແລະ ວິທີກົງຮູ້ນຕີອື່ນເອົາໄຟໄໝເກີນ
ສານສຶບຫ້າຄນປະກອນເປັນຄະະຮູ້ນຕີ ມີໜ້າທີ່ນີ້ມີການຮັບຮັດການແພ່ນດິນ

ນາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ໃຫ້ສາກູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ແລະ ສາກູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ
ແຕ່ພັນຈາກສານຊັກກາພຕາມນາດຣາ ១៨ (៣) ໃນອາຍຸຂອງສາກູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ

ໃຫ້ປະການສາກູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ເປັນຜູ້ລົງນານຮັບສັນອງພຣະນະກັບຕັ້ງທີ່

ນາດຣາ ១២០២ ໃຫ້ສາກູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ໃຫ້ກວ່າມເຫັນຂອບບຸກຄົດຈຶ່ງສົມຄວນໄດ້ຮັບແດ່ງຕັ້ງ
ເປັນນາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ໃຫ້ແລ້ວເສົ້າກາຍໃນສານສຶບວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີມີການເຮັກປະໜຸນຮູ້ສກາເປັນຄັ້ງແຮກຕາມ
ນາດຣາ ១៥៥

ການເສັນອໜ້ອບບຸກຄົດຈຶ່ງສົມຄວນໄດ້ຮັບແດ່ງຕັ້ງເປັນນາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ຕ້ອງມີສານຊັກສາ
ຜູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ໃນນັ້ນຍົກວ່າໜີ່ໃນຫ້ຂອງຈຳນວນສານຊັກທັງໝົດເທົ່າທີ່ມີອຸ່ນຫຼຸງຂອງສາກູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ

ນັ້ນຍົກວ່າສາກູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ໃຫ້ຂອບດ້ວຍໃນການແຕ່ງດັ່ງບຸກຄົດໄດ້ໃຫ້ເປັນນາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ຕ້ອງມີ
ກະແນນເສີຍນາກກວ່າກົງກົງທີ່ຈຳນວນສານຊັກທັງໝົດເທົ່າທີ່ມີອຸ່ນຫຼຸງຂອງສາກູ້ແກ່ນໝາຍກົງຮູ້ນຕີຮັກນໍ້າ ກາຣລົມຕີໃນກຣົມ
ເຫັນວ່ານີ້ໃຫ້ກະທຳໄດ້ການລົງຄະແນນໂດຍເປີດເພີ

มาตรา ๒๐๓ ในกรณีที่พ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สามารถได้มีประชุมเป็นครั้งแรกแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเห็นชอบให้ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๐๑ วรรคสาม ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรนำความขึ้นทราบบังคับழุทเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งบุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเป็นนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐๔ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในขณะเดียวกันไม่ได้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันถัดจากวันที่ครบสามสิบวันนับแต่วันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

มาตรา ๒๐๕ ก่อนเข้ารับหน้าที่ รัฐมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจริงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชนทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

มาตรา ๒๐๖ รัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สำเร็จการศึกษามาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) ไม่มีลักษณะดังห้ามตามมาตรา ๑๐๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) (๑๒) (๑๓) หรือ (๑๔)

(๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมาดังไม่ถึงห้าปีก่อนได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๖) ไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงมาแล้วซึ่งไม่เกินหนึ่งปีนับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี เว้นแต่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓๓ (๑)

มาตรา ๒๐๗ รัฐมนตรีจะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำจากข้าราชการการเมืองมีได้

มาตรา ๒๐๘ รัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งหรือกระทำการใดตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๑๐ นี้ได้เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และจะดำรงตำแหน่งได้ในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใดก็มีได้ด้วย

มาตรา ๒๐๕ รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทด้วยไป ทั้งนี้ ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติในกรณีที่รัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโภชนาจากกรณีดังกล่าวต่อไป ให้รัฐมนตรีผู้นั้นแจ้งให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้รัฐมนตรีผู้นั้นถอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวให้นิตบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโภชนาของผู้อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ห้ามมิให้รัฐมนตรีผู้นั้นกระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการเข้าไปบริหารหรือจัดการใดๆ เกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว

มาตรา ๒๐๖ รัฐมนตรียื่นมติทิชเช้าประชุมและแตลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภา แต่ไม่มติทิชเชออกเสียงลงคะแนน ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาอนุมติให้เข้าประชุมในเรื่องใด รัฐมนตรีต้องเข้าร่วมประชุม

เอกสารทิชเชที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๑๕๘ ให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐๗ คณะกรรมการที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแตลงนโยบายต่อรัฐสภาโดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่

ก่อนแตลงนโยบายต่อรัฐสภาตามวาระหนึ่ง หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้เนื่องช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน คณะกรรมการที่เข้ารับหน้าที่จะดำเนินการไปพลางก่อนเพียงเท่าที่จำเป็นก็ได้

มาตรา ๒๐๘ ในกระบวนการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แตลงไว้ตามมาตรา ๒๐๑ และต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในหน้าที่ของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภาในนโยบายทั่วไปของคณะกรรมการรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐๙ ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ ในกรณีเข่นว่ามี รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้

มาตรา ๒๑๐ ในกรณีที่คณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรีอาจปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติได้

การออกเสียงปะชาنمติดต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการขอรับกิจกรรมความเห็นของประชาชนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกิจกรรมสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวรรณคหนีซึ่งมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ การออกเสียงปะชาنمติดตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือคณะบุคคลใดคณะบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ จะกระทำมิได้

ประกาศความรรคหนึ่งต้องกำหนดวันให้ประชาชนออกเสียงประชามติซึ่งจะต้องไม่ก่อนเก้าสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าหานึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และวันออกเสียงประชามติต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ในระหว่างที่ประกาศตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ รัฐต้องดำเนินการให้บุคคลฝ่ายที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบกับกิจกรรมนั้น แสดงความคิดเห็นของตนได้โดยเท่าเทียมกัน

บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถรับรายภูมิสิทธิออกเสียงประชาชนดิจิทัล

ในการออกเสียงประธานติด หากผลปรากฏว่ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประธานติดเป็นจำนวนมาก ไม่มากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประธานติด ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมาก ไม่เห็นชอบด้วยกันเรื่องที่ข้อบังคับนั้น แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประธานติดมากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประธานติดและปรากฏว่าผู้ออกเสียงประธานติดโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกันเรื่องที่ข้อบังคับนั้น

การออกเสียงประชานติตามมาตรฐานนี้ให้มีผลเป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการตั้งแต่ในเรื่องนั้นหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชานติให้มีเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชานติ

นวัตกรรม จุดดี รัฐมนตรีทั้งคู่จะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสืบสุดลงตามมาตรา ๒๑๖
(๒) อาชญากรรมผู้แทนราษฎรสืบสุดลงหรือมีการยุบสภาพผู้แทนราษฎร
(๓) ภัยะรัฐมนตรีถูกออก

คณะกรรมการครรภ์ที่พ้นจากตำแหน่ง ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการครรภ์ที่ดังขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ แต่ในกรณีพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) จะใช้อำนาจแต่งตั้งหรือย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง มิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นิให้นำบทผูกติดมาตรา ๑๖ (๗) และวรรคสอง และมาตรา ๒๐๔ มาใช้บังคับกับ
ภัยะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งและอยู่ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสอง

ໃນกรณີ່ທີ່ຄວາມເປັນຮູ້ມັນຕີຂອງນາຍກົດສູມນຕີສິນສຸດສົງຄາມມາດຣາ ២១៦ (១) (២) (៣) (៤)
 (៥) ຫຼື (៥) ໄດ້ດຳເນີນການມາດຣາ ២០២ ແລະມາດຣາ ២០៣ ໂດຍອຸໂລກ
 ມາດຣາ ២១៦ ຄວາມເປັນຮູ້ມັນຕີສິນສຸດສົງເຊັ່ນພະດັວ ເມື່ອ

- (១) ດາຍ
- (២) ລາອອກ
- (៣) ຊາດຄຸມສົນນິຕີຫຼືມີຄັກຍັງພະທັນທ່ານມາດຣາ ២០៦
- (៤) ຕັ້ງກຳພິພາກໝາໄທຈຳກຸກ
- (៥) ສາກຸຜູ້ແທນຮາຍງູນມືນຕີໄຟວ່າງໃຈມາດຣາ ១៨៥ ຫຼືມາດຣາ ១៩៦
- (៦) ກະທຳການອັນຕັ້ງທ່ານມາດຣາ ២០៥ ຫຼືມາດຣາ ២០៥
- (៧) ມີຫະບຽນຮາຊີໂອການມາດຣາ ២១៧
- (៨) ຖຸມີສາມມືນຕີມາດຣາ ៣០៣ ໄກສອດຄອນອອກຈາກຕຳແໜ່ງ
 ໃຫ້ນຳນົບບັນຍຸງຸດມາດຣາ ៥៦ ແລະມາດຣາ ៥៧ ນາໃຊ້ນັ້ນກັບການສິນສຸດຂອງຄວາມເປັນຮູ້ມັນຕີ
 ມາດຣາ (១) (៣) (៥) ຫຼື (៦)

ມາດຣາ ២១៧ ພຣະນາກົມຕິຮີຍທຽງໄວ້ຈຶ່ງພຣະຈໍານາງໃນການໄຫ້ຮູ້ມັນຕີພັນຈາກຄວາມເປັນ
 ຮູ້ມັນຕີຄາມທີ່ນາຍກົດສູມນຕີຖາຍກຳແນະນຳ

ມາດຣາ ២១៨ ໃນกรณີ່ເພື່ອປະໂຫຍານໃນອັນທີຈະຮັກຍາຄວາມປິດປັບຍັງຂອງປະເທດ ຄວາມປິດປັບ
 ສາຍາຮະ ຄວາມມັນຄົງໃນກາງເສຍຮູ້ກິຈຂອງປະເທດ ຫຼືປ່ອງປັດກັບພົບດີສາຫະຮະ ພຣະນາກົມຕິຮີຍ
 ຈະທຽງຕຣາພຣະຈໍາກຳນົດໄທໃຫ້ນັ້ນກັບດັ່ງເຫັນພຣະຈັບບັນຍຸດິກີໄດ້

ການຕຣາພຣະຈໍາກຳນົດຕາມວຽກທີ່ນີ້ ໄກສະກຳໄດ້ເພາະເມື່ອຄວາມຮູ້ມັນຕີເຫັນວ່າເປັນກົດ
 ອຸກເລີນທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນເບີນດ່ວນອັນມີອາຈະຫລືກເລື່ອງໄດ້

ໃນການປະໜົນຮູ້ສາກາກວາດ່ອໄປ ໄກສະເຮັດສູມນຕີເສັນພຣະຈໍາກຳນົດຕ່ວຽກສາເພື່ອພິຈາລາ
 ໂດຍໄມ້ຮັກຫ້າ ດ້ວຍໜູ່ອົກສົມບັນປະໜົນແລກກາຮອກການເປີດສົມບັນປະໜົນສາມັ້ນຢູ່ຈະເປັນກັກຫ້າ ຄວາມຮູ້ມັນຕີ
 ທັນດີດຳເນີນການໄໝມການເຮັກປະໜົນຮູ້ສາກາສົມບັນຫິວສາມັ້ນຢູ່ເພື່ອພິຈາລາອານຸມັດຫຼືໄໝ່ອານຸມັດພຣະຈໍາກຳນົດ
 ໂດຍເຮົວ ດ້ວຍສາກຸຜູ້ແທນຮາຍງູນໄໝ່ອານຸມັດ ຫຼືສາກຸຜູ້ແທນຮາຍງູນອານຸມັດແຕ່ຖຸມີສາມໄໝ່ອານຸມັດແລກສາກຸຜູ້ແທນ
 ຮາຍງູນເຫັນການອຸນຸມັດຕົວຍົກແນນເສີຍໃໝ່ນັກກວ່າກົງໜຶ່ງຂອງຈຳນວນສາທິກທັງໝົດທ່ານທີ່ມີອູ້ຂອງ
 ສາກຸຜູ້ແທນຮາຍງູນ ໄກພຣະຈໍາກຳນົດຕ່ວຽກທີ່ນີ້ໄໝ່ກະທົບກະທົບເກີດກົດໄປ ແຕ່ທັງນີ້ໄໝ່ກະທົບກະທົບເກີດກົດທີ່ໄໝ່ກະທົບກະທົບ

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้ และพระราชกำหนดนั้นต้องยกไปตามพระราชทาน ให้บันทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิก มีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าสภាឡແກນရາຍງູຮແຫ່ງສະກອນນຸມຕີພຣະຣາຊກຳທັນດັນ ອຣົບຄ້າງຸມືສາໄນ່ອນຸມືດີແລະສະກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮຢືນຍັນກາຮອນນຸມຕີດ້ວຍຄະແນນເສີ່ງນາກກວ່າກິ່ງທີ່ນີ້ຂອງຈຳນວນສາມາຊີກທັນດັນເທົ່າທີ່ມີອູ້ຂອງສະກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮ ໄພຣະຣາຊກຳທັນດັນນີ້ມີຜົດໃຫ້ບັນດັບເປັນພຣະຣາຊບັງຍຸດຕ່ອໄປ

ກາຮອນນຸມຕີຫຼືໄມ້ອນຸມຕີພຣະຣາຊກຳທັນດັນ ໄທນາຍກຮຽນຕີປະກາສີໃນຮາຍກິຈຈານຸບແກ່າ ໃນກຣົມໄນ້ອນຸມືດີ ໄທນີ້ຜົດຕັ້ງແຕ່ວັນຄັດຈາກວັນປະກາສີໃນຮາຍກິຈຈານຸບແກ່າ

ກາຮົາພິຈາລາພຣະຣາຊກຳທັນດັບອົງສະກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮແລະຂອງຈຸດືສາໃນກຣົມຢືນຍັນກາຮອນນຸມຕີພຣະຣາຊກຳທັນດັນ ຈະຕ້ອງກະທຳໃນໂຄກສແຮກທີ່ມີກາຮປະຊຸມສະການນັ້ນ ລາ

ມາຕຣາ ๒๑๕ ກ່ອນທີ່ສະກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮຫຼືອຸມືສາຈະໄດ້ອນຸມຕີພຣະຣາຊກຳທັນດັບໄດ້ຕາມມາຕຣາ ๒๑๘ ວຣຄສາມ ສາມາຊີກສະກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮຫຼືສາມາຊີກງຸມືສາຈຳນວນໄຟ້ນ້ອຍກວ່າຫີ່ນີ້ໃນຫ້ຂອງຈຳນວນສາມາຊີກທັນດັນເທົ່າທີ່ມີອູ້ຂອງແຕ່ລະສະກາ ມີສີທີ່ເຂົ້າຂຶ້ນເສັນອຄວາມເຫັນຕ່ອປະຫານແໜ່ງສະກາທີ່ຕົນເປັນສາມາຊີກວ່າພຣະຣາຊກຳທັນດັນໄຟ້ເປັນໄປຕາມມາຕຣາ ๒๑๘ ວຣຄ໌ນີ້ ແລະໄທປະຫານແໜ່ງສະກາທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດັ່ງກ່າວ່າ ສ່ວນຄວາມເຫັນນີ້ໄປຢັ້ງສາລັຮູ້ຮຣມນູ້ຍຸເພື່ອວິນິຈຈັບ ເມື່ອສາລັຮູ້ຮຣມນູ້ຍຸວິນິຈຈັບແລ້ວ ໄທສາລັຮູ້ຮຣມນູ້ຍຸແຈ້ງຄໍາວິນິຈຈັບນີ້ໄປໜ້າປະຫານແໜ່ງສະກາທີ່ສ່ວນຄວາມເຫັນນີ້ມາ

ເມື່ອປະຫານສະກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮຫຼືປະຫານງຸມືສາໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນຂອງສາມາຊີກສະກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮຫຼືສາມາຊີກງຸມືສາຕາມວຣຄ໌ນີ້ແລ້ວ ໄທຮອກກາຮົາພິຈາລາພຣະຣາຊກຳທັນດັນໄວ້ກ່ອນຈນກວ່າຈະໄດ້ຮັບແຈ້ງຄໍາວິນິຈຈັບຂອງສາລັຮູ້ຮຣມນູ້ຍຸຕາມວຣຄ໌ນີ້

ໃນກຣົມທີ່ສາລັຮູ້ຮຣມນູ້ຍຸວິນິຈຈັບວ່າພຣະຣາຊກຳທັນດັນໄດ້ໄປໜ້າປະຫານມາຕຣາ ๒๑๘ ວຣຄ໌ນີ້ ໄທພຣະຣາຊກຳທັນດັນໄຟ້ມີຜົດໃຫ້ບັນດັບມາແຕ່ດັນ

ຄໍາວິນິຈຈັບຂອງສາລັຮູ້ຮຣມນູ້ຍຸວ່າພຣະຣາຊກຳທັນດັນໄດ້ໄປໜ້າປະຫານມາຕຣາ ๒๑๘ ວຣຄ໌ນີ້ ຕ້ອງມີຄະແນນເສີ່ງໄຟ້ນ້ອຍກວ່າສອງໃນສານຂອງຈຳນວນຕຸລາກາຮສາລັຮູ້ຮຣມນູ້ຍຸທັນດັນ

ມາຕຣາ ๒๒๐ ໃນຮ່ວ່າງສັນຍປະຊຸມ ດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງມີກຸ່ມາຍເກີ່ວດ້ວຍກາຍີອາກຫຼືເຈີນຕາຮັ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບກາຮົາພິຈາລາພຣະຣາຊໄດ້ວ່ານັ້ນແລ້ວເລັບເພື່ອຮັກນາປະໂຍ້ນນົ່ອງແພ່ນດິນ ພຣມໜາກຍັດວິຣີ ຈະກວດກາຮົາພຣະຣາຊກຳທັນດັນໄໃຫ້ບັນດັບດັ່ງເຫັນພຣະຣາຊບັງຍຸດຕິກີໄດ້

ພຣະຣາຊກຳທັນດັນທີ່ໄດ້ຕາມຈຳນວນວຣຄ໌ນີ້ ຈະຕ້ອງນໍາເສັນອຕ່ອສະກາຜູ້ແກນຮາຍງູຮກາຍໃນສານວັນນັບແຕ່ວັນຄັດຈາກວັນປະກາສີໃນຮາຍກິຈຈານຸບແກ່າ ແລະໄທນໍາທັນບັງຍຸດຕິມາຕຣາ ๒๑๘ ນາໃຫ້ບັນດັບໂດຍອຸໂລມ

มาตรา ๒๒๑ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชบัญญัติโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

มาตรา ๒๒๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศใช้และเลิกใช้กฎหมายอันเป็นการศึกตามลักษณะและวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยกฎหมายอันเป็นการศึก

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องประกาศใช้กฎหมายอันเป็นการศึกเฉพาะแห่งเป็นการรื้นค่าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารยื่นกระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยกฎหมายอันเป็นการศึก

มาตรา ๒๒๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศสงเคราะห์เมื่อได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

นิติให้ความเห็นชอบของรัฐสภาต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

ในระหว่างที่อยู่สถาบันราชนครินทร์สุดลงหรือสถาบันราชนครินทร์ถูกยุบ ให้รัฐสภาทำหน้าที่รัฐสภาในการให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง และการลงมติดังต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๒๒๔ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพสัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น กับนานาประเทศหรือกับองค์กรระหว่างประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

มาตรา ๒๒๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยไทย

มาตรา ๒๒๖ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการออกกฎหมายนัดหยุดครั้งเดียวและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๒๒๗ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนตามตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดี และเที่ยบเท่า และทรงให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย

มาตรา ๒๒๘ ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมิใช่ข้าราชการการเมือง จะเป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น มีได้

มาตรา ๒๒๙ ให้ประจําตำแหน่งและประไชช์ตอนแทนอย่างอื่นขององค์มนตรี ประธานและรองประธานสถาบันราชนครินทร์ ประธานและรองประธานรัฐสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสถาบันราชนครินทร์ สมาชิกสถาบันราชนครินทร์ และสมาชิกรัฐสภา ให้กำหนดโดยพระราชบัญญัติ

ນໍາເຫັນຈຳນາງູ້ຮ່ວມປະໂຫຍດອອນແພນອ່າງເຊື້ອຂອງອົງຄົມຕີ ປະຊາບແລະຮອງປະຊາບສກາຜູ້ແກນຮາຍງູ້ ປະຊາບແລະຮອງປະຊາບຖຸພິສາ ນາຍກົດໝູນຕີ ຮູ້ມູນຕີ ຜູ້ນຳຝ່າຍຄ້ານໃນສກາຜູ້ແກນຮາຍງູ້ ສາມາຊີກສກາຜູ້ແກນຮາຍງູ້ ແລະສາມາຊີກຖຸພິສາ ຜົ່ງພັນຈາກຕໍ່ແພນ່ ໄທກໍາທັນດໄຍພຣະກຸດຖຸນິກາ

ມາດຕາ ២៣០ ການຈັດຕັ້ງກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ຂຶ້ນໃໝ່ ໂດຍມີການກໍາທັນດຳແພນ່ງຫຼືອັດຕາຂອງໜ້າຮາກຫຼືອັດກັງຈັງເພີ່ມຂຶ້ນ ໄທຕ່າມເປົ້າປະບຸຜູ້ຜູ້ຕີ

ການຮຸມຫຼືອກາໂອນກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ທີ່ມີຜລເປັນການຈັດຕັ້ງເປົ້າປະກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ຂຶ້ນໃໝ່ ຫຼືອກາຮຸມຫຼືອກາໂອນກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ທີ່ມີໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງເປົ້າປະກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ຂຶ້ນໃໝ່ ກັ້ນນີ້ ໂດຍໄມ້ມີການກໍາທັນດຳແພນ່ງຫຼືອັດຕາຂອງໜ້າຮາກຫຼືອັດກັງຈັງເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼືອກາຍຸນກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ໄທຕ່າມເປົ້າປະບຸຜູ້ຜູ້ຕີ

ກາຍໃນສາມປັນແຕ່ວັນທີມີການຮຸມຫຼືອກາໂອນກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ດາມວຽກສອງ ຈະກໍາທັນດຳແພນ່ງຫຼືອັດຕາຂອງໜ້າຮາກຫຼືອັດກັງຈັງເພີ່ມຂຶ້ນໃນກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ທີ່ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໃໝ່ ຫຼືອັນກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ທີ່ຈຸກຮຸມຫຼືອັນໄປ ມີໄດ້

ພຣະກຸດຖຸນິກາດາມວຽກສອງ ໄທຮຸບຄົມຈຳນາງຫັນທີ່ຂອງກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ທີ່ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໃໝ່ ການໂອນຄຳນາງຫັນທີ່ດາມນັບຜູ້ຜູ້ຕີແຫ່ງກູ້ໝາຍໜີ່ທີ່ນໍ້າຢ່າງຮຸມຫຼືອັດຕາຫຼືເຈົ້າພັກງານທີ່ນີ້ອູ້ດີເລີນ ການໂອນໜ້າຮາກຫຼືອັດກັງຈັງ ຈົບປະລຸງມາຍຈ່າຍ ລວມທັງກົວພົມລິນແລະຫັ້ນລິນ ເລົ່າໄວ້ດ້ວຍ

ການດໍາເນີນການດາມວຽກສອງກັບກະທຽວ ທບວງ ກຣມ ທີ່ມີພຣະບຸຜູ້ຜູ້ຕີຈັດຕັ້ງຂຶ້ນແລ້ວ ໄທຕ່າມເປົ້າປະບຸຜູ້ຜູ້ຕີຫຼືອັດກັງໝາຍທີ່ຕ່າງໆນັ້ນ ມີຜລເປັນການແກ້ໄຂເພີ່ມເລີນ ບກນຜູ້ຜູ້ຕີໃນພຣະບຸຜູ້ຜູ້ຕີຫຼືອັດກັງໝາຍທີ່ມີຜລໃຫ້ນັ້ນໄດ້ດັ່ງເຊັ່ນພຣະບຸຜູ້ຜູ້ຕີໃນສ່ວນທີ່ເກີ່ວຂອງດ້ວຍ

ມາດຕາ ២៣១ ນທກູ້ໝາຍ ພຣະຫຼັດເລາ ແລະພຣະນົມຮາກໂອກ ອັນເກີ່ວກັນຮາກ ແຜ່ນດີນ ຕ້ອງມີຮູ້ມູນຕີລົງນາມວັນສັນອົງປະນວນຮາກໂອກ ເວັນແຕ່ທີ່ມີບຜູ້ຜູ້ຕີໄວ້ເປັນອ່າງເຊື່ອໃນຮູ້ຮຽນນູ້ຜູ້ນີ້

ມາດຕາ ២៣២ ນທກູ້ໝາຍທີ່ທ່ຽວກັງພຣະປ່ານກີໄຊແລ້ວຫຼືອົດ້ອເສມືອນທີ່ໄດ້ທ່ຽວກັງພຣະປ່ານກີໄຊແລ້ວ ໄທປະກາດໃນຮາຍກິຈຈານແນກໝາໄດ້ພັນ

ໜາວດ ៥

ຄາດ

ສ່ວນທີ່ ១
ນທກ້ວ່າໄປ

ມາດຕາ ២៣៣ ການພິຈາລະພາພິພາກໝາຍອຣດີເປັນຄຳນາງຂອງຄາລ໌ຈຶ່ງດ້ວຍດໍາເນີນການດາມຮູ້ຮຽນນູ້ຜູ້ ດາມກູ້ໝາຍ ແລະໃນພຣະປ່ານກີໄຊພຣະນາກຍົກຕີ

มาตรฐาน ๒๓๔ บรรดาศักดิ์ทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แค่โดยพระราชบัญญัติ
การคั้งค่าล้ำขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาพิพากย์คดีใดคดีหนึ่งหรือคดีที่มีข้อหาฐานใดฐานหนึ่งโดยเฉพาะ
แทนศาลที่มีอยู่ตามกฎหมายสำหรับพิจารณาพิพากย์คดีนั้น จะกระทำไม่ได้

มาตรา ๒๓๔ การบัญชีติดภูมายให้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมภูมาย
ว่าด้วยธรรมนูญศาลหรือวิธีพิจารณาเพื่อใช้แก้คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะ จะกระทำได้

มาตรา ๒๗๖ การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาหรือตุลาการครบองค์คณะ และผู้พิพากษาหรือตุลาการซึ่งมิได้นั่งพิจารณาคดีใด จะทำคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยคดีนั้นมิได้ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรอมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๓๗ ในคดีอาญา การจับและคุณปัจจัยคือ จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยผู้ถูกจับจะต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ โดยไม่ชักช้า กับจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ฟังดีหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบในโอกาสแรก และผู้ถูกจับซึ่งยังถูกควบคุมอยู่ ต้องถูกนำตัวไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เพื่อศาลพิจารณาว่ามีเหตุที่จะห้ามผู้ถูกจับไว้ตามกฎหมายหรือไม่ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมายจันทร์หมายขั้งบุคคลจะออกได้ต่อเมื่อ

(๑) มีหลักฐานด้านสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำการผิดอาญาอย่างแรงที่มีอัตราโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือ

(๒) มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นนำ lokale ได้กระทำการผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้นจะหลบหนี หรือจะไปยังแห่งใดกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น ด้วย

มาตรา ๒๓๙ ในคดีอาญา การค้นในที่ trojan จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายนั้นญับยัตติ

มาตรา ๒๓๕ คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาอย่างรวดเร็ว และจะเรียกหลักประกันจนเกินคราวแก่กรณีได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัยเหตุตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในกฎหมาย และต้องแจ้งเหตุผลให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทราบโดยเร็ว

สิทธิที่จะอุทธรณ์คดีค้านการไม่ให้ประกัน ยื่นได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลผู้ถูกความคุณ คุณปัง หรือจำคุก ยื่นมีสิทธิพนและปรึกษาท่านายความเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิได้รับการเยี่ยมตามสมควร

ມາດຣາ ២៥០ ໃນການຟື້ນກົມບັນດາຕົວນຸກຄລໃນຄົດອາງູາຫວີໂນໃນການຟື້ນໄດ້ ຜູ້ຊຸກກົມບັນດາເອງພັນກັງການອັກການ ທີ່ອນນຸກຄລເອີ້ນໄດ້ເພື່ອປະໂຫຍນຂອງຜູ້ຊຸກກົມບັນດາ ມີສີທີ່ຮ້ອງຕ່ອກສາລກ້ອງທີ່ມີອໍານາຈພິຈາຮາຄາດີອາງູາວ່າການກົມບັນດາແມ່ນການນິ້ນມີມູນ ສາລມີຈຳນາງສັ່ງຜູ້ກົມບັນດາໃຫ້ນ້າຕົວຜູ້ຊຸກກົມບັນດາສາລໄດ້ພລັນ ແລະ ຄ້າຜູ້ກົມບັນດາແສດງໃຫ້ເປັນທີ່ພ່ອໃຈຂອງສາລໄມ້ໄດ້ວ່າການກົມບັນດາແມ່ນການຮອບດ້ວຍກູ້ໝາຍ ໄກສາລສັ່ງປ່ອຍຕົວຜູ້ຊຸກກົມບັນດາໄປທັນທີ

ມາດຣາ ២៥១ ໃນຄົດອາງູາ ຜູ້ຕ້ອງຫາຫວີ່ຈໍາເລີຍຍ່ອມມີສີທີ່ໄດ້ຮັບການສອນສວນຫຼືການພິຈາຮາຄາດີດ້ວຍຄວາມຮວດເຮົວ ຕ້ອນເນື່ອງ ແລະ ເປັນຮຽນ

ໃນຫັ້ນສອນສວນ ຜູ້ຕ້ອງຫາມີສີທີ່ໃຫ້ທານຍາຄວາມຫວີ່ຈໍາເລີຍໃນຄົດອາງູາຍ່ອມມີສີທີ່ຕຽບຫວີ່ອຄັດສໍາເນາຄຳໃຫ້ການຂອງຕົນໃນຫັ້ນສອນສວນ ທີ່ອກສາຮປະກອບຄຳໃຫ້ການຂອງຕົນ ເມື່ອພັນກັງການອັກການໄດ້ເຊັ່ນພື້ອງຄົດຕ່ອກສາລແລ້ວ ທັນນີ້ ຕາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ

ໃນຄົດອາງູາທີ່ພັນກັງການອັກການມີຄຳສັ່ງເຕີດຂາດໄນ່ພື້ອງແລ້ວ ຜູ້ເສີ່ຫາຍ ຜູ້ຕ້ອງຫາ ທີ່ອຜູ້ນີ້ສ່ວນໄດ້ເສີ່ຫາ ຍ່ອມມີສີທີ່ຂອງທານສຽງພ່າຍນໍາລັກສູານພວ່ອກວາມເຫັນຂອງພັນກັງການສອນສວນແລະພັນກັງການອັກການໃນການສັ່ງຄົດ ທັນນີ້ ຕາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ

ມາດຣາ ២៥២ ຜູ້ຕ້ອງຫາຫວີ່ຈໍາເລີຍໃນຄົດອາງູາຍ່ອມມີສີທີ່ໄດ້ຮັບການຂ່າຍເຫຼືອຈາກຮູ້ດ້ວຍການຈັດທານຍາຄວາມໃຫ້ຕາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ ໃນການຟື້ນຜູ້ຊຸກກົມຫວີ່ຈໍາເປັນຜູ້ຊຸກກົມບັນດາໄໝຈໍາເປັນກວາມໄດ້ຮູ້ຕ້ອງໃຫ້ການຂ່າຍເຫຼືອໂດຍຈັດທານຍາຄວາມໃຫ້ໄດຍເຮົວ

ໃນຄົດແພ່ງ ນຸກຄລຍ່ອມມີສີທີ່ໄດ້ຮັບການຂ່າຍເຫຼືອທາງກູ້ໝາຍຈາກຮູ້ຕາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ

ມາດຣາ ២៥៣ ນຸກຄລຍ່ອມມີສີທີ່ໄໝໃຫ້ດ້ວຍຄຳເປັນປົງປັກໝໍຕ່ອນເອງອັນຈາກທຳໄຫ້ຕົນຊຸກພື້ອງຄົດອາງູາ

ດ້ວຍຄຳຂອງນຸກຄລເຊິ່ງເກີດຈາກກາງຮູ້ໃຈ ມີຄຳມັ້ນສັ້ນຢູ່ຕົ້ນ ພົ້ມເຫັນ ພົ້ມເຫັນ ປົກທຽມານ ໃຊ້ກຳລັງບັນດັບ ທີ່ອກຮະກໍາໄດ້ມີຮອບປະກາດໄດ້ ໄນອ່ານວັນພື້ນທີ່ມີການສັ່ງຄົດທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ

ມາດຣາ ២៥៤ ນຸກຄລເຊິ່ງເປັນພື້ນທີ່ໃນຄົດອາງູາມີສີທີ່ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ການປົງປັກທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຄ່າຕອນແກນທີ່ຈໍາເປັນແລະສົມຄວາມຈາກຮູ້ ທັນນີ້ ຕາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ

ມາດຣາ ២៥៥ ນຸກຄລເຊິ່ງເປັນຜູ້ເສີ່ຫາຍໃນຄົດອາງູາມີສີທີ່ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ການປົງປັກທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຄ່າຕອນແກນທີ່ຈໍາເປັນແລະສົມຄວາມຈາກຮູ້ ທັນນີ້ ຕາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ

บุคคลได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิตหรือแก่ร่างกายหรือจิตใจเนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นโดยตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดคนนั้น และไม่ได้โอกาสได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่น บุคคลนั้นหรือทายาทย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๔๖ บุคคลได้ตกเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดี หากปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดในคดีนั้นว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามสมควร ตลอดจนบรรดาลักษณะที่เสียไปเพื่อการนั้นคืน ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๔๗ บุคคลได้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษายังถึงที่สุด บุคคลนั้น ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการ อาจร้องขอให้มีการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ และหากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลหรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ว่าบุคคลนั้นมิได้เป็นผู้กระทำความผิด บุคคลนั้นหรือทายาทย่อมมีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามสมควร ตลอดจนบรรดาลักษณะที่เสียไปเพื่อผลแห่งคำพิพากษานั้นคืน ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๔๘ ในกรณีที่มีบัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร หรือศาลอื่น ให้พิจารณาในวินิจฉัยขึ้นขาดโดยคณะกรรมการคุณหนังซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลอื่น และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คน ตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นกรรมการ

หลักเกณฑ์การเสนอปัญหาความวาระคนนั้นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๔๙ ผู้พิพากษาและคุลากำรมนีอิสรະในการพิจารณาพิพากษาบรรดคดีให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

การพิจารณาพิพากษาบรรดคดีของผู้พิพากษาและคุลากำรมนีอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาตามลำดับชั้น

การจ่ายสำนวนคดีให้ผู้พิพากษาและคุลากำรมนี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติ

การเรียกคืนสำนวนคดีหรือการโอนสำนวนคดี จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่จะกระทำนั้นกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาบรรดคดี

การยกข้ายังผู้พิพากษาและคุลากำรมนีโดยไม่ได้รับความขินยอมจากผู้พิพากษาและคุลากำรมนั้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการยกข้ามความวาระตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย หรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญา

ມາດຕາ ២៥០ ຜູ້ພິພາກນາແລະ ຕຸລາກາຈະເປັນຂ້າຮາຍກາກການເນື່ອງຫຼື ຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ນທາງການເນື່ອງນີ້ໄດ້

ມາດຕາ ២៥១ ພຣະນາກຍັດຕີຍົກທຽງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ພິພາກນາແລະ ຕຸລາກາ ແລະ ທຽງໃຫ້ພັນຈາກຕຳແໜ່ນເວັ້ນແຕ່ກຣົມທີ່ພັນຈາກຕຳແໜ່ນເພົ່າຄວາມຕາຍ

ການແຕ່ງຕັ້ງແລະ ການໃຫ້ຜູ້ພິພາກນາແລະ ຕຸລາກາໃນສາລົ່ວມອື່ນອອກຈາກສາລົ້ວມຮົມນູ້ງ ສາລົ້ວມຮົມສາລົ່ວມຮົມ ແລະ ສາລົ່ວມຮົມ ພັນຈາກຕຳແໜ່ນ ຕລອອຈົນອໍານາຈີພິພາກນາຄົດແລະ ວິທີພິຈາລະນາຂອງສາລົ່ວມຮົມລ້າວ ໃຫ້ເປັນໄປຕາມກູ້ໝາຍວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງສາລົ່ວມນັ້ນ

ມາດຕາ ២៥២ ກ່ອນເຂົ້າວັນທີ໌ ຜູ້ພິພາກນາແລະ ຕຸລາກາຕ້ອງກວາຍສັດຍັບປົງຢານຕ່ອງພຣະນາກຍັດຕີຍົກ ດ້ວຍຄ້ອຍຄຳດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

“ຂ້າພະເພຸດເຈົ້າ (ຈີ່ອຸ່ປະກິດຢານ) ຂອດກວາຍສັດຍັບປົງຢານວ່າ ຂ້າພະເພຸດເຈົ້າຈະຈົບຮັກກັດຕ່ອງພຣະນາກຍັດຕີຍົກ ແລະ ຈະປົງປັດທີ່ນັ້ນທີ່ໃນພຣະປົນນາກໄສຍດ້ວຍຄວາມຊີ່ອສັດຍັບຖຸງໃຈ ໄດ້ປຣາຈາກອົກຕິທັງປົງເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມຍຸຕິຮົມແກ່ປະຫານ ແລະ ຄວາມສົງສຸຂແໜ່ງຮາຍອານາຈັກ ທັ້ງຈະຮັກຢາໄວ້ແລະປົງປັດຕາມຊົ່ງການປັກໂຄງຮະນອນປະກົງປົມໄດ້ອັນນີ້ພຣະນາກຍັດຕີຍົກທຽງເປັນປະໜຸດຕາມຮົມນູ້ງແໜ່ງຮາຍອານາຈັກຮ່າຍແລະ ກູ້ໝາຍທຸກປະກາດ”

ມາດຕາ ២៥៣ ເຈິນເດືອນ ເຈິນປະຈຳຕຳແໜ່ນ ແລະ ປະໂຍ້ໜົດຕອນແກ່ນອື່ນຂອງຜູ້ພິພາກນາແລະ ຕຸລາກາ ໃຫ້ເປັນໄປຕາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ນຢູ່ຕີ ທັ້ນນີ້ ຈະນໍາຮະບບນັ້ນຢູ່ເຈິນເດືອນຫຼື ເຈິນປະຈຳຕຳແໜ່ນຂອງຂ້າຮາຍກາພລເຮືອນນາໃຫ້ນັ້ນກັບ ນີ້ໄດ້

ນັບຢູ່ຕົວຮົມທີ່ໃຫ້ນັ້ນໄສໃຫ້ນັ້ນກັບກໍານົມກາການການເລືອກຕັ້ງ ຜູ້ຕຽບການແຜ່ນດິນຂອງຮູ້ສາກາກໍານົມກາການປົ້ນກັນແລະ ປົ້ນປ່ານການການຖຸງໃຈ ແລະ ກໍານົມກາການຕຽບເຈິນແຜ່ນດິນ ດ້ວຍ ໂດຍອຸ່ນໂຄນ

ມາດຕາ ២៥៤ ບຸກຄລຈະດຳຮັງຕຳແໜ່ນກໍານົມກາການໃນຄະນະກົມກາຕຸລາກາສາລົ້ວມຮົມ ກໍານົມກາໃນຄະນະກົມກາຕຸລາກາສາລົ່ວມຮົມ ກໍານົມກາໃນຄະນະກົມກາຕຸລາກາສາລົ່ວມຮົມ ກໍານົມກາໃນຄະນະກົມກາຕຸລາກາສາລົ່ວມຮົມນູ້ງອື່ນເອັກສີບສີຄນ ຊົ່ງພຣະນາກຍັດຕີຍົກທຽງແຕ່ງຕັ້ງຕາມຕຳແໜ່ນນຳຂອງງຸດສົກຈາກບຸກຄລດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

ສ່ວນທີ່ ២ ສາລົ້ວມຮົມນູ້ງ

ມາດຕາ ២៥៥ ສາລົ້ວມຮົມນູ້ງປະກອບດ້ວຍປະຫານສາລົ້ວມຮົມນູ້ງຄົນທີ່ນີ້ແລະ ຕຸລາກາສາລົ້ວມຮົມນູ້ງອື່ນເອັກສີບສີຄນ ຊົ່ງພຣະນາກຍັດຕີຍົກທຽງແຕ່ງຕັ້ງຕາມຕຳແໜ່ນນຳຂອງງຸດສົກຈາກບຸກຄລດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

(១) ຜູ້ພິພາກຂາໃນສາລະກົງກາ ຈຶ່ງດຳຮັງດຳແຫ່ນໄໝຕໍ່ກວ່າຜູ້ພິພາກຂາສາລະກົງກາ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບເລືອດໄດຍ໌
ທີ່ປະຊຸມໃໝ່ສາລະກົງກາໂດຍວິທີສົງຄະແນນລັບ ຈຳນວນຫ້າຄນ

(២) ຕຸລາການໃນສາລັບປົກປອງສູງສຸດ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບເລືອດໄດຍ໌ທີ່ປະຊຸມໃໝ່ ສາລັບປົກປອງສູງສຸດໂດຍວິທີ
ສົງຄະແນນລັບ ຈຳນວນສອງຄນ

(៣) ຜູ້ທົງຄູ່ມືສາຫະນິດສາສຕ່ຣີ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບເລືອດຕາມນາມຕາມ ២៥៧ ຈຳນວນຫ້າຄນ

(៤) ຜູ້ທົງຄູ່ມືສາຫະຮັກສາສຕ່ຣີ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບເລືອດຕາມນາມຕາມ ២៥៨ ຈຳນວນສາມຄນ

ໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບເລືອດຕາມວຽກທີ່ນີ້ ປະຊຸມແລະເລືອກກັນເອງໄຫ້ຄນທີ່ນີ້ເປັນປະຫາສາລັບຮັນນູ່
ແລ້ວແຈ້ງຜົດໄຫ້ປະຫານວຸດີສກາການ

ໃຫ້ປະຫານວຸດີສກາເປັນຜູ້ຄົງນາມຮັບສັນອັນພະບານຮາຊ໌ໄອງກາຮແຕ່ງຕັ້ງປະຫາສາລັບຮັນນູ່
ແລະຖຸດາການສາລັບຮັນນູ່

ນາມຕາມ ២៥៦ ຜູ້ທົງຄູ່ມືຕາມນາມຕາມ ២៥៥ (៣) ແລະ (៤) ຕ້ອງມີຄູ່ມືສົມບັດແລະໄຟມື
ສັກຍະນະຕ້ອງຫ້ານ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

(១) ນີ້ສັງຫຼັດໄທຢ່າງໂດຍກີດ

(២) ນີ້ມີເວົ້າໄໝຕໍ່ກວ່າສີ່ລົບຫ້າປັບປຸງ

(៣) ເຄຍເປັນຮັບມືນຕີ ກຽມການການເລືອດຕັ້ງ ຜູ້ຕຽກການແຜ່ນດີນຂອງຮັກສາ ກຽມການສີທີ່
ນຸ່ມຍັນແໜ່ງໜັດ ກຽມການປຶກກັນແລະປ່ານປ່ານການທຸງຈິດແໜ່ງໜັດ ທີ່ກ່ຽວກັບການຕຽບເງິນແຜ່ນດີນ
ທີ່ກ່ຽວກັບການຕຽບເງິນແຜ່ນດີນ ທີ່ກ່ຽວກັບການຕຽບເງິນແຜ່ນດີນ
ທີ່ກ່ຽວກັບການຕຽບເງິນແຜ່ນດີນ ທີ່ກ່ຽວກັບການຕຽບເງິນແຜ່ນດີນ
ທີ່ກ່ຽວກັບການຕຽບເງິນແຜ່ນດີນ

(៤) ໄນນີ້ສັກຍະນະຕ້ອງຫ້ານຕາມນາມຕາມ ១០៦ ທີ່ກ່ຽວກັບມາດາມ ១០៥ (១) (២) (៤) (៥) (៦) (៧)

(៨) ທີ່ກ່ຽວກັບ (៩)

(៥) ໄນນີ້ເປັນສາມາຊີກສກາຜູ້ແກ່ນຮາຍງູ້ ສາມາຊີກວຸດີສກາ ຊ້າຮາຊາກາການເນື່ອງ ສາມາຊີກສກາທີ່ອັນ
ທີ່ກ່ຽວກັບຮັບການທີ່ອັນ

(៦) ໄນນີ້ເປັນທີ່ກ່ຽວກັບຮັບການທີ່ອັນ ໄນນີ້ເປັນທີ່ກ່ຽວກັບຮັບການທີ່ອັນ
ທີ່ກ່ຽວກັບຮັບການທີ່ອັນ

(៧) ໄນນີ້ເປັນກຽມການການເລືອດຕັ້ງ ຜູ້ຕຽກການແຜ່ນດີນຂອງຮັກສາ ກຽມການສີທີ່ມີນຸ່ມຍັນແໜ່ງໜັດ
ທຸລາການສາລັບປົກປອງ ກຽມການປຶກກັນແລະປ່ານປ່ານການທຸງຈິດແໜ່ງໜັດ ທີ່ກ່ຽວກັບການຕຽບເງິນແຜ່ນດີນ

ນາມຕາມ ២៥៧ ການສຽງຫາແລະການເລືອດຕຸລາການສາລັບຮັນນູ່ຕາມນາມຕາມ ២៥៥ (៣) ແລະ
(៤) ໄນນີ້ເປັນກຽມການທີ່ອັນ

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาคุณภาพนักศึกษา ประจำศาลฎีกา คุณบดีคณบดีคณาจารย์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน คุณบดีคณบดีคณาจารย์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสามาชิกเป็นสามาชิกสภาพแทนรายวัน พรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน เป็นกรรมการ คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม มาตรา ๒๕๕ (๓) จำนวนสิบคน และผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๔) จำนวนหกคน เสนอต่อ ประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น ทั้งนี้ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว นิติในการเสนอชื่อดังกล่าวต้องมี คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อในบัญชีตาม

(๓) ซึ่งต้องกระทำโดยบริสุทธิ์และชอบด้วยกฎหมาย ในการนี้ ให้ห้าคนแรกในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๓) และสามคนแรกในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๔) ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสามาชิกห้าคนเดียวที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นคุณการ ศาลรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าจำนวนผู้ได้รับเลือกดังกล่าวจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๓) มีไม่ครบห้าคน หรือจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๕๕ (๔) มีไม่ครบสามคน ให้นำรายชื่อ ผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกในบัญชีนั้นมาให้สามาชิกวุฒิสภาพออกเสียงลงคะแนนเลือกอีกรอบหนึ่งต่อ เมื่องานนี้ไป และในกรณีนี้ ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวน เป็นผู้ได้รับเลือก ให้เป็นคุณการศาลรัฐธรรมนูญ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกิน ห้าคนหรือสามคน แล้วแต่กรณี ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากรว่าผู้ได้เป็นผู้ได้รับเลือก ให้นำบัญชีมาตรา ๒๕๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับ มาตรา ๒๕๕ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและคุณการศาลรัฐธรรมนูญต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาระดับชั้นของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้องหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ໃນกรณີທີ່ປະຊຸມໃຫຍ່ສາລົງກາ ທີ່ປະຊຸມໃຫຍ່ສາລົງປົກປອງສູງສຸດ ພຣອງສາລົງສາກ ແລ້ວແຕ່ກົດເລືອກບຸກຄລຕານ (១)(២)(៣) ປົບໄດ້ຮັບຄວາມຂື້ນຂອນຂອງບຸກຄລນັ້ນ ຜູ້ໄດ້ຮັບເລືອກຈະເຮີ່ມປົງບົດທີ່
ໜ້າທີ່ໄດ້ຕໍ່ມີຄວາມໄດ້ລາວອອກຈາກການເປັນບຸກຄລຕານ (១)(២) ປົບໄດ້ຮັບເລືອກຈະເຮີ່ມປົງບົດທີ່
ໄດ້ວ່າຕົນໄດ້ເລີກປະກອບວິຊາພົວສະໜັກລ່າງແລ້ວ ຈຶ່ງຕ້ອງກະທຳກາຍໃນສົບທ້າວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີໄດ້ຮັບເລືອກ
ແຕ່ຄ້າຜູ້ນັ້ນມີໄດ້ລາວອອກຫຼືເລີກປະກອບວິຊາພົວສະໜັກໃນເວລາທີ່ກຳທັດ ໃຫ້ຄວາມໄດ້ເຄີຍຮັບເລືອກ
ໄທເປັນຕຸລາການສາລົງຮຽນນູ່ງ ແລະໃຫ້ນຳນົບທັງໝູ່ຕົມາຕາຮາ ២៦១ ນາໃຫ້ນັ້ນຄັ້ນ

ມາດຕາ ២៥៥ ປະຊານສາລົງຮຽນນູ່ງ ແລະ ຕຸລາການສາລົງຮຽນນູ່ງ ມີວາຮາກາຮ່າງຕໍ່ແນ່ນ
ເກົ່າປັນນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ພະນັກງານຕັ້ງທີ່ຈະເຫັນໄດ້ເພີ່ງວາຮະເດີວ

ປະຊານສາລົງຮຽນນູ່ງ ແລະ ຕຸລາການສາລົງຮຽນນູ່ງ ທີ່ຈະເຫັນໄດ້ເພີ່ງວາຮະເດີວ
ຕ່ອງໄປຈົນກວ່າປະຊານສາລົງຮຽນນູ່ງ ແລະ ຕຸລາການສາລົງຮຽນນູ່ງ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບແຕ່ງຕົ້ນໃໝ່ຈະເຂົ້າຮັບໜ້າທີ່

ປະຊານສາລົງຮຽນນູ່ງ ແລະ ຕຸລາການສາລົງຮຽນນູ່ງ ເປັນເຈົ້າພັກງານໃນກົດໝາຍຫມາຍ

ມາດຕາ ២៦០ ນອກຈາກການພັນຈາກຕໍ່ແນ່ນຕາມວາຮະ ປະຊານສາລົງຮຽນນູ່ງ ແລະ ຕຸລາການ
ສາລົງຮຽນນູ່ງ ພັນຈາກຕໍ່ແນ່ນ ເນື້ອ

- (១) ຄາຍ
- (២) ມີອາຍຸກຮນເຈື້ດສົນປົບປົງບົດ
- (៣) ລາວອອກ
- (៤) ຂາດຄູພສນບົດຫຼືອມີລັກຢະທີ່ຕ້ອງຫ້ານຕາມມາດຕາ ២៥៦
- (៥) ກະທຳການອັນເປັນການຝ່າຟິນມາດຕາ ២៥៥
- (៦) ພຣອງສາລົງຮຽນນູ່ງ ຕາມ ៣០៣ ໃຫ້ຄອດຄອນອອກຈາກຕໍ່ແນ່ນ
- (៧) ຕ້ອງກຳພິພາກໝາໄທຈຳຄຸກ

ເນື້ອມີກົດໝາຍຫມາຍ ໃຫ້ຕຸລາການສາລົງຮຽນນູ່ງ ທີ່ເຫັນໄດ້ກວ່າໄປໄດ້ກວ່າໄດ້
ນັ້ນຄັ້ນມາດຕາ ២៦១

ມາດຕາ ២៦១ ໃນกรณີທີ່ປະຊານສາລົງຮຽນນູ່ງ ແລະ ຕຸລາການສາລົງຮຽນນູ່ງ ພັນຈາກຕໍ່ແນ່ນ
ຕາມວາຮະພຽມກັນທີ່ໜັດ ໃຫ້ເຮີ່ມຕໍ່ແນ່ນການຕາມມາດຕາ ២៥៥ ແລະ ມາດຕາ ២៥៥ ກາຍໃນສົບທ້າວັນ
ນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ພັນຈາກຕໍ່ແນ່ນ

ໃນกรณີທີ່ປະຊານສາລົງຮຽນນູ່ງ ພຣອງສາລົງຮຽນນູ່ງ ສາລົງຮຽນນູ່ງ ພັນຈາກຕໍ່ແນ່ນ
ຕາມວຽກຫຼື່ອມີຄວາມໄດ້ລາວອອກຈາກການຝ່າຟິນ ໃຫ້ດໍາເນີນການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

(១) ໃນกรณີ່ທີ່ເປັນຕຸລາກາຮຄາລຮູ້ຮຣນນູໝູຈຶ່ງໄດ້ຮັບເລືອດໂດຍທີ່ປະຫຼຸມໃຫຍ່ຄາລູ້ກາ ໄທນໍາມາດຣາ ២៥៥ (១) ນາໃຊ້ນັ້ນກັບໂດຍອນໄລນ ທັງນີ້ ໄທດຳເນີນກາຮເລືອດໄຫແລ້ວເສົ່ງກາຍໃນສານລົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີພັນຈາກຕຳແໜ່ງ

(២) ໃນกรณີ່ທີ່ເປັນຕຸລາກາຮຄາລຮູ້ຮຣນນູໝູຈຶ່ງໄດ້ຮັບເລືອດໂດຍທີ່ປະຫຼຸມໃຫຍ່ຄາລປົກກອງສູງສຸດ ໄທນໍາມາດຣາ ២៥៥ (២) ນາໃຊ້ນັ້ນກັບໂດຍອນໄລນ ທັງນີ້ ໄທດຳເນີນກາຮເລືອດໄຫແລ້ວເສົ່ງກາຍໃນສານລົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີພັນຈາກຕຳແໜ່ງ

(៣) ໃນกรณີ່ທີ່ເປັນຕຸລາກາຮຄາລຮູ້ຮຣນນູໝູຕາມມາດຣາ ២៥៥ (៣) ພຣີ (៤) ໄທນໍາມາດຣາ ២៥៥ ນາໃຊ້ນັ້ນກັບໂດຍອນໄລນ ໃນกรณີ່ນີ້ ໄທເສັນອ່ອຜູ້ສົມຄວາມເປັນຕຸລາກາຮຄາລຮູ້ຮຣນນູໝູຜູ້ທຽບຄຸນງຸ່ມຕາມມາດຣາ ២៥៥ (៣) ພຣີ (៤) ເປັນຈຳນວນສອງເທົ່າຂອງຜູ້ຊັ້ນພັນຈາກຕຳແໜ່ງຕ່ອປະຫານງຸ່ມສກາ ແລະ ໄທງຸ່ມສກາມືນຕິເລືອດ ທັງນີ້ ໄທດຳເນີນກາຮເລືອດໄຫແລ້ວເສົ່ງກາຍໃນສານລົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີພັນຈາກຕຳແໜ່ງ

ໃນกรณີ່ທີ່ຕຸລາກາຮຄາລຮູ້ຮຣນນູໝູພັນຈາກຕຳແໜ່ງໄໝວ່າທັງໝົດທີ່ຈະມີຄວາມສ່ວນໃນຮ່ວ່າງທີ່ອູ້ນອກສົມຍປະຫຼຸມຂອງຮູ້ສກາ ໄທດຳເນີນກາຮຕາມມາດຣາ ២៥៥ ກາຍໃນສານລົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນເປີດສົມບປະຫຼຸມຂອງຮູ້ສກາ

ໃນกรณີ່ທີ່ປະຫານຄາລຮູ້ຮຣນນູໝູພັນຈາກຕຳແໜ່ງ ໄທນໍານັບທັງໝົດທີ່ຈະມີຄວາມສ່ວນໃນຮ່ວ່າງທີ່ອູ້ນອກສົມຍປະຫຼຸມຂອງຮູ້ສກາ

ມາດຣາ ២៦២ ຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດທີ່ຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດປະກອບຮູ້ຮຣນນູໝູໃຫ້ຮູ້ສກາ ໄທຄວາມເຫັນຂອບແລ້ວ ກ່ອນທີ່ນາຍກຮູ້ມນຕີຈະນໍາຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດທີ່ຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດປະກອບຮູ້ຮຣນນູໝູນັ້ນເຊື້ນຖຸລເກລົາຖຸລກະໜ່ອນຄວາຍເພື່ອພຣະນາກຍັດຕີຍ່າງລົງພຣະປ່າມກີໄຫຍດາມມາດຣາ ៥៥ ທີ່ຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດທີ່ຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດປະກອບຮູ້ຮຣນນູໝູໃຫ້ຮູ້ສກາລົງມີຢືນຕາມມາດຣາ ៥៥ ກ່ອນທີ່ນາຍກຮູ້ມນຕີຈະນໍາຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດທີ່ຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດທີ່ປະກອບຮູ້ຮຣນນູໝູນັ້ນເຊື້ນຖຸລເກລົາຖຸລກະໜ່ອນຄວາຍເອີກຄັ້ງທີ່

(១) ໄກສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງ ສາມາຊີກຂອງທັງສອງສກາວົມກັນ ມີຈຳນວນໄມ້ນັ້ນອົກກ່າວໜີ້ໃນລົບຂອງຈຳນວນສາມາຊີກທັງໝົດເທົ່າທີ່ມີອູ້ງຂອງທັງສອງສກາ ເກີນວ່າຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດຕັ້ງກ່າວມີຂໍອຄວາມບັດທີ່ຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດນີ້ ທີ່ຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດຕັ້ງກ່າວມີອູ້ງຂອງທັງສອງສກາ ເກີນວ່າຮ່າງພຣະຣາຊບ້າງໝູດນີ້ ໄທເສັນອຄວາມເຫັນຕ່ອປະຫານຄາຜູ້ແທນຮາຍງົງ ປະຫານງຸ່ມສກາ ທີ່ຮ່າງຮູ້ສກາ ແລ້ວແຕ່ກຣີ່ ແລ້ວໃຫ້ປະຫານແທ່ງສກາທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດັ່ງກ່າວ ສ່ວນຄວາມເຫັນນັ້ນໄປບັງຄາລຮູ້ຮຣນນູໝູ ເພື່ອວິນຈັບ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ນາຍກຮູ້ມນຕີທ່ານໂດຍໄມ້ຊັກ້າ

ເລີ່ມ ອອກ ຕອນທີ ៥៥ ປ

(๒) หากสมาชิกสภากผู้แทนราษฎร สมาชิกกุฎิสภा หรือสมาชิกของห้องส่องสารรวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราเขียนโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภากผู้แทนราษฎร ประธานกุฎิสภा หรือประธานรัฐสภा แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภากที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นไปปัจจคาวาดรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(๓) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราเขียนโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ให้ส่งความเห็นเช่นว่านั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างที่ศาสตราจารย์พิจารณาวินิจฉัย ให้นายกรัฐมนตรีรับการดำเนินการเพื่อประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไว้จนกว่าศาสตราจารย์พิจารณานี้จะมีคำวินิจฉัย

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราเขียนโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แล้วข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันคงไป

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้แต่ไม่ใช่กรณีตามวรรคสาม ให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้นเป็นอันตกไป และให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ แล้วแต่กรณี ต่อไป

มาตรา ๒๖๓ บทบัญญัตามาตรา ๒๖๑ (๒) ให้นำมาใช้บังคับกับร่างข้อบังคับการประชุมสภាឡແນရາຍງູດ ລ່າງຂອນບັນກັບການປະຊຸມຖືສກາ ແລະລ່າງຂອນບັນກັບການປະຊຸມຮູສກາ ທີ່ສັບພິເສດຖານາຢູ່ທີ່ ບໍ່ມີຄວາມເຫັນຈາກຕົວຢ່າງດີ ແລ້ວແຕ່ກຣຳມື ໄກສະເໜີເຫັນຈາກຕົວຢ່າງດີ ແຕ່ຍັງນີ້ໄດ້ປະກາດໃນຮາບກິຈຈານນັບການ ດ້ວຍໂດຍອນໂລມ

มาตรา ๒๖๔ ในการที่ศาลจะใช้บันบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นกับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคุ้มครองได้ยังว่าบันบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบันบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบันบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ໃນกรณີ່ທີ່ສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງເຫັນວ່າຄໍາໄດ້ແບ່ງຂອງຄູ່ຄວາມຕາມວຽກທີ່ນີ້ໄໝເປັນສາරະອັນຄວາມໄດ້ຮັບການວິນິຈັບ ສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງຈະໄໝຮັບເຮືອດັກຄ່າວ່າໄວ້ພິຈາລາກີ່ໄດ້

ຄໍາວິນິຈັບຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງໃຫ້ສຳເນົາໃນຄົດທັງປັງ ແຕ່ມີກະທານກະເທືອນດື່ງຄຳພິພາກ່າຂອງສາລອັນດື່ງທີ່ສຸດແລ້ວ

ມາດຕາ ២៦៥ ໃນການປົງປັດທັນທີ່ສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງມີອໍານາຈເຮັດວຽກທີ່ເກີບເຂົ້າຂອງຈາກນຸກຄລໄດ້ ທີ່ເຮັດວຽກນຸກຄລໄດ້ນາມໄກ້ດ້ວຍຄໍາ ຕອດຈານຂອງໄຫ້ສາລ ພັນກັງຈານສອນສາວ ມໍາຍໍາຮາກຮານໜ້າຂອງຈາກນຸກຄລໄດ້ ຮູ້ວິສາຫາກີ່ ທີ່ເຮັດວຽກສ່ວນທ້ອງດື່ນ ດຳເນີນການໄດ້ເພື່ອປະໄຍ້ໜີແໜ່ງການພິຈາລາກີ່ໄດ້

ສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງມີອໍານາຈແດ່ງນຸກຄລທີ່ເຮັດວຽກນຸກຄລເພື່ອປົງປັດທັນທີ່ຄາມທຶນອບໝາຍ

ມາດຕາ ២៦៦ ໃນການຟີ່ມີປັ້ງຫາເກີບເຂົ້າຂອງອໍານາຈທັນທີ່ຂອງອົງຄົງຮ່າງໆ ຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງ ໄກ້ອົງຄົງຮ່ານທີ່ໄກ້ປະຫານຮູ້ສາກ ເສັນອ່າງພຽມຄວາມເຫັນຕ່ອງສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງເພື່ອພິຈາລາກີ່ຈັບ

ມາດຕາ ២៦៧ ອົງຄົນຂອງຕຸລາກສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງໃນການນັ່ງພິຈາລາກີ່ແລະໃນການທຳຄໍາວິນິຈັບທີ່ຕັ້ງປະກອບດ້ວຍຕຸລາກສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງໄໝນ້ອຍກວ່າເກົ້າຄນ ຄໍາວິນິຈັບຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງໃຫ້ດີເຊີ້ຍຂ້າງນາກ ເວັນແຕ່ຈະມີບັນຍຸ້ດີເປັນອ່າງເອົ້ນໃນຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງນີ້

ຕຸລາກສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງຈຶ່ງເປັນອົງຄົນທຸກຄົນຈະຕັ້ງທຳກໍາວິນິຈັບໃນສ່ວນຂອງຄົນພຽມແຕລ່ງດ້ວຍຈາກຕ່ອງທີ່ປະໜຸນກ່ອນກາລົມມົດ

ຄໍາວິນິຈັບຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງແລະຄໍາວິນິຈັບຂອງຕຸລາກສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງທຸກຄົນ ໄກ້ປະກາທີ່ໃນຮາຈີຈານເນກ້າ

ຄໍາວິນິຈັບຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງອ່າງນ້ອຍຕ້ອງປະກອບດ້ວຍຄວາມເປັນມາທີ່ກໍາລ່ວ່າຫາ ສຸປະກົດທີ່ຈະໄດ້ມາຈາກການພິຈາລາກີ່ ເຫຼຸ້ມໃນການວິນິຈັບໃນປັ້ງຫາຂ້ອເທິງແລະຂ້ອກຄູ້ຫາຍ ແລະບັນຫຼຸດຂອງຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງແລະກົງໝາຍທີ່ຍັກເປັນອ້າງອີງ

ມາດຕາ ២៦៨ ຄໍາວິນິຈັບຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງໄໝເປັນເຕີດຫາດ ມີຜລມູກພັນຮູ້ສາກ ຄະຮູ້ມູນຕີ່ສາລ ແລະອົງຄົງຮ່ານຂອງຮູ້

ມາດຕາ ២៦៩ ວິທີພິຈາລາກີ່ຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງໄໝເປັນໄປຕາມທີ່ສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງກໍາຫັນດ ຈຶ່ງຕ້ອງກະທຳໄດ້ມີຄົນທີ່ຂອງຄົນທຸກຄົນກໍາຫັນດ ແລະໄກ້ປະກາທີ່ໃນຮາຈີຈານເນກ້າ:

ວິທີພິຈາລາກີ່ຂອງສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງຕາມວຽກທີ່ນີ້ ອ່າງນ້ອຍຕ້ອງມີທັກປະກັນບັນພື້ນຖານເຮືອກພິຈາລາກີ່ໂດຍເປີດແຜຍ ການໄກ້ໂກສຸກຄູ່ກົງກົງພົມແສດງຄວາມເຫັນຂອງຄົນກ່ອນການວິນິຈັບຄົດ ການໄກ້ລິທີ່ຄູ່ກົງກົງພົມແສດງຄວາມເຫັນຂອງຄົນກ່ອນການວິນິຈັບຄົດ ການເປີດໂກສຸກໄໝມີການຄັດຄ້ານຕຸລາກສາລະຮູ້ຮຽນນູ່ຍຸ້ງ ແລະການໄໝເຫຼຸ້ມປະກອບຄໍາວິນິຈັບທີ່ໄກ້ປະກາທີ່

ມາດຕາ ២៧១ ສາລັບຮຽນນູ້ຜູມໜ້າວ່າຊົກກະຊາດວ່າການສາລັບຮຽນນູ້ຜູມຖີ່ເປັນອີສະ ໂດຍນີ້ເລົາທີການ
ສໍານັກງານສາລັບຮຽນນູ້ຜູມເປັນຜູ້ນັ້ນກັບບັນຍາເຊື່ອຕ່ອງປະກາດສາລັບຮຽນນູ້ຜູມ

ການແຕ່ງຕັ້ງເລົາທີການສໍານັກງານສາລັບຮຽນນູ້ຜູມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນຂອບຂອງຄະດູການສາລ
ຮຽນນູ້ຜູມ

ສໍານັກງານສາລັບຮຽນນູ້ຜູມອີສະໃນການບໍລິຫານນຸກຄລ ກາງນປະນາພາ ແລະການດຳເນີນການອື່ນ
ທັນນີ້ ດານທີກຸ່ມໝາຍບັນຍຸດ

ສ່ວນທີ ៣

ສາລຸດີທຣນ

ມາດຕາ ២៧២ ສາລຸດີທຣນມີອໍານາຈພິຈາລະພາພິພາກາຄີທີ່ປ່ວງ ເວັນແຕ່ຄີ່ມີຮຽນນູ້ຜູມ
ທີ່ຮັບກຸ່ມໝາຍບັນຍຸດໄທ້ອູ້ໃນອໍານາຈຂອງຄາລອື່ນ

ມາດຕາ ២៧៣ ສາລຸດີທຣນມີສານໜັ້ນ ຄື່ອ ສາລໜັ້ນຕັ້ນ ສາລອຸທະຮົມ ແລະສາລົງກົາ ເວັນແຕ່ທີ່ມີ
ບັນຍຸດໄວ້ເປັນອ່ານຸ່າໃນຮຽນນູ້ຜູມທີ່ຮັບກຸ່ມໝາຍອື່ນ

ໃໝ່ມີແຜນກົດຕີອາງຸາຫາອອງຜູ້ດຳຮັ່ງດໍາແນ່ນທາງການເມືອງໃນສາລົງກົາ ໂດຍອົງຄະດູຜູ້ພິພາກາປະກອບດ້ວຍ
ຜູ້ພິພາກາໃນສາລົງກົາສຶ່ງດຳຮັ່ງດໍາແນ່ນໄມ້ດໍາກວ່າຜູ້ພິພາກາສາລົງກົາ ຈຳນວນເກົ້າຄນ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບເລືອກໂດຍ
ທີ່ປະກຸນໃຫຍ່ສາລົງກົາໂດຍວິທີລົງຄະແນນລົບ ແລະໃຫ້ເລືອກເປັນຮາຍຄົດ

ອໍານາຈຫຼາຍ້າທີ່ຂອງສາລົງກົາແຜນກົດຕີອາງຸາຫາອອງຜູ້ດຳຮັ່ງດໍາແນ່ນທາງການເມືອງແລະວິທີພິຈາລະພາຄີ
ອາງຸາຫາອອງຜູ້ດຳຮັ່ງດໍາແນ່ນທາງການເມືອງ ໃຫ້ເປັນໄປຄານທີ່ບັນຍຸດໄວ້ໃນຮຽນນູ້ຜູມທີ່ແລະໃນກຸ່ມໝາຍປະກອບ
ຮຽນນູ້ຜູມວ່າດ້ວຍວິທີພິຈາລະພາຄີອາງຸາຫາອອງຜູ້ດຳຮັ່ງດໍາແນ່ນທາງການເມືອງ

ມາດຕາ ២៧៤ ການແຕ່ງຕັ້ງແລະການໃຫ້ຜູ້ພິພາກາໃນສາລຸດີທຣນພັນຈາກດໍາແນ່ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ
ຄວາມເຫັນຂອບຂອງຄະດູການກວດສອບສາລຸດີທຣນກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງນໍາຄວາມກຽບມັກຄົມຫຼຸດ

ການເລືອນດໍາແນ່ນ ການເລືອນເຈີນເດືອນ ແລະກາລົງໂທຢ່າງຜູ້ພິພາກາໃນສາລຸດີທຣນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ
ຄວາມເຫັນຂອບຂອງຄະດູການກວດສອບສາລຸດີທຣນ ໃນການນີ້ໄກ້ຄະດູການກວດສອບສາລຸດີທຣນ
ແຕ່ງຕັ້ງຄະດູການກວດສອບສາລຸດີທຣນກ່ອນ ເພື່ອເສັນອຄວາມຄົດເຫັນໃນເຮືອງດັກລ່າວເພື່ອປະກອບການ
ພິຈາລະພາ

ມາດຕາ ២៧៥ ຄະດູການກວດສອບສາລຸດີທຣນປະກອບດ້ວຍນຸກຄລດັ່ງຕ່ອງໄປນີ້

(១) ປະກາດສາລົງກົາເປັນປະກາດກວດສອບສາລຸດີທຣນ

(២) ក្រសួងពັກງານຄູນຫຼວມໃນແຕ່ລະຫັ້ນຄາລ ຫັ້ນຄາລຄະສົກນ រ່ວມເປັນລົບສອງຄນ ຈຶ່ງເປັນບ້າຮາຊາກ
ຕຸລາກາຣໃນແຕ່ລະຫັ້ນຄາລ ແລະໄດ້ຮັບເລືອກຈາກບ້າຮາຊາກຕຸລາກາຣໃນທຸກຫັ້ນຄາລ

(៣) ក្រសួງຜັກງານຄູນຫຼວມຈຳນວນສອງຄນ ຈຶ່ງໄປເປັນຫຼວມເປັນບ້າຮາຊາກຕຸລາກາຣ ແລະໄດ້ຮັບເລືອກ
ຈາກງຸົມສົກ

ຄູນສົມບັດ ດັກຍະພະດັ່ງໜ້ານ ແລະວິທີກາຣເລືອກក្រសួງຜັກງານຄູນຫຼວມ ໄທໄປ່ນໄປຕາມທີກູ້ໝາຍ
ບັນຍຸດີ

ມາດຕາ ២១៥ ສາລຸດີຫຽມນີ້ແນ່ຍຸກກາຣຂອງສາລຸດີຫຽມທີ່ເປັນອີສະະ ໂດຍມີເລາຊີກາຣສຳນັກງານ
ສາລຸດີຫຽມເປັນຜູ້ປັບປຸງບັນຍຸ້າເປັນທຽບຕ່ອປະຫານສາລຸດີກາ

ກາຣແຕ່ງດັ່ງເລາຊີກາຣສຳນັກງານສາລຸດີຫຽມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນຂອບຂອງຄະກຽມກາ
ຕຸລາກາຣສາລຸດີຫຽມ

ສຳນັກງານສາລຸດີຫຽມນີ້ອີສະະໃນກາຣບັນຍາງນຸກຄລ ກາຮນປະນາລ ແລະກາຮດຳເນີນກາຮອືນ
ທັນນີ້ ດານທີກູ້ໝາຍບັນຍຸດີ

ສ່ວນທີ ៤

ສາລຸດີກອງ

ມາດຕາ ២១៦ ສາລຸດີກອງນີ້ຢ່ານາພິຈາລະນາພິພາກນາຄດີທີ່ເປັນຂຶ້ນພິພາທະໜ່າງໜ່າຍຮາຊາກ
ໜ່າຍງານຂອງຮູ້ ຮັກວິສາຫກິຈ ພົມຮາຊາກ ພົມຮາຊາກສ່ວນທັນ ພົມຮາຊາກທີ່ຂອງຮູ້ທີ່ອູ້ໃນບັນຍຸ້າເປັນບັນຍຸ້າຫຼື
ໃນກຳກັນດູແລຂອງຮູ້ນາຄດັບກັນເອກຂານ ພົມຮາຊາກຫຼືໜ່າຍຮາຊາກ ໜ່າຍງານຂອງຮູ້ ຮັກວິສາຫກິຈ ພົມຮາຊາກ
ຫຼືໜ່າຍຮາຊາກສ່ວນທັນ ພົມຮາຊາກທີ່ຂອງຮູ້ທີ່ອູ້ໃນບັນຍຸ້າເປັນບັນຍຸ້າຫຼືໃນກຳກັນດູແລຂອງຮູ້ນາຄດັບກັນ
ຈຶ່ງເປັນບ້າຮາຊາກຕຸລາກາຣ ພົມຮາຊາກຫຼືໜ່າຍຮາຊາກສ່ວນທັນ ພົມຮາຊາກທີ່ຫຼືໜ່າຍຮາຊາກ
ຫຼືໜ່າຍຮາຊາກຫຼືໜ່າຍຮາຊາກສ່ວນທັນ ພົມຮາຊາກທີ່ຂອງຮູ້ນັ້ນ ຕ້ອງປົງປັດຕາມກູ້ໝາຍ ພົມຮາຊາກ
ຫຼືໜ່າຍຮາຊາກສ່ວນທັນ ພົມຮາຊາກທີ່ຫຼືໜ່າຍຮາຊາກຫຼືໜ່າຍຮາຊາກຫຼືໜ່າຍຮາຊາກສ່ວນທັນ
ຫຼືໜ່າຍຮາຊາກທີ່ຂອງຮູ້ນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຂອນໃນກາຣປົງປັດທັນທີ່ຕາມກູ້ໝາຍ ທັນນີ້ ດານທີກູ້ໝາຍບັນຍຸດີ

ໃຫ້ມີສາລຸດີກອງສູງສຸດແລະສາລຸດີກອງຫັ້ນຕັນ ແລະຈະມີສາລຸດີກອງຫັ້ນອຸທຽນດ້ວຍກີໄດ້

ມາດຕາ ២១៧ ກາຣແຕ່ງດັ່ງແລະກາຣໄຫ້ຕຸລາກາຣໃນສາລຸດີກອງພັນຈາກຕຳແໜ່ງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມ
ເຫັນຂອບຂອງຄະກຽມກາຕຸລາກາຣສາລຸດີກອງດານທີກູ້ໝາຍບັນຍຸດີກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງນໍາຄວາມກຣານ
ບັນຄນຖຸລ

ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์และผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารราชการแผ่นดิน อาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นคุลการในศาลปกครองสูงสุดได้ การแต่งตั้งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคุลการในศาลปกครองสูงสุดให้แต่งตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนคุลการในศาลปกครองสูงสุดทั้งหมด และต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการคุลการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติและได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาก่อน แล้วจึงนำความกราบบังคมทูล

การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษคุลการในศาลปกครอง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการคุลการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๗๙ การแต่งตั้งคุลการในศาลปกครองให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดนั้น เมื่อได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการคุลการศาลปกครองและวุฒิสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรับความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๒๗๙ คณะกรรมการคุลการศาลปกครองประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคนซึ่งเป็นคุลการในศาลปกครองและได้รับเลือกจากคุลการในศาลปกครองด้วยกันเอง
- (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภาสองคน และจากคณะกรรมการรัฐมนตรีอีกหนึ่งคน คุณสมบัติ ลักษณะดังหัวน้ำ และวิธีการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๘๐ ศาลปกครองมีหน่วยธุรการของศาลปกครองที่เป็นอิสระ โดยมีเลขานุการสำนักงานศาลปกครองเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด

การแต่งตั้งเลขานุการสำนักงานศาลปกครอง ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการคุลการศาลปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติ

สำนักงานศาลปกครองมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ส่วนที่ ๕

ศาลทหาร

มาตรา ๒๘๑ ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหารและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การแต่งตั้งและการให้คุลการศาลทหารพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ໜ້າວດ ៥
ການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນ

ມາດຣາ ២៥៥២ ກາຍໄດ້ນັບກົນມາດຣາ ១ ວູ້ຈະຕ້ອງໃຫ້ກວາມເປັນອີສະຮະແກ່ທ້ອງດິນດາມຫລັກແຫ່ງການປັກປະງອງຄົນເອງດາມເຈດນາມຜົນຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງດິນ

ມາດຣາ ២៥៥៣ ທ້ອງດິນໄດ້ນີ້ລັກພະທີຈະປັກປະງອງຄົນເອງໄດ້ ຍ່ອນນີ້ລິຖືໃຫ້ຮັບຈົດຕັ້ງເປັນອົງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນ ທັງນີ້ ດາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ງຢູ່ຕີ

ການກຳກັນດູແລອງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນ ຕ້ອງທ່າເທົ່າທີ່ຈໍາເປັນດາມທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ງຢູ່ຕີ ແຕ່ຕ້ອງເປັນໄປເພື່ອການຄຸ້ມຄອງປະໄຍ້ໜີຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງດິນຫຼືປະໄຍ້ໜີຂອງປະເທດເປັນສ່ວນຮວນ ທັງນີ້ຈະກະທບນລົງສໍາຄັນແຫ່ງຫລັກການປັກປະງອງຄົນເອງດາມເຈດນາມຜົນຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງດິນຫຼືປະໄຍ້ໜີຂອງຫຼັກທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ງຢູ່ຕີໄວ້ ມີໄດ້

ມາດຣາ ២៥៥៤ ອົງກົງປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນທັງໝາຍຍ່ອນມີກວາມເປັນອີສະຮະໃນການກຳຫັດນາຍໃຫຍ່າການປັກປະງອງ ການບໍລິຫານ ການບໍລິຫານນຸກຄົດ ການເຈັນແລະກາຄັ້ງ ແລະນີ້ອໍານາຈຫຼາຍທີ່ຂອງຄົນເອງໄດ້ເພີ່ມເພີ່ມເພີ່ມ

ການກຳຫັດອໍານາຈແລະຫຼາຍທີ່ຮ່ວ່າງວິຊາກົນຂອງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນ ແລະຮ່ວ່າງອົງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນດ້ວຍກັນເອງ ໄກສີເປັນໄປຕານທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ງຢູ່ຕີ ໂດຍກຳນົងດົງການກະຈາຍອໍານາຈເພີ່ມເພີ່ມເພີ່ມໃຫ້ແກ່ທ້ອງດິນເປັນສໍາຄັນ

ເພື່ອພັດນາການກະຈາຍອໍານາຈເພີ່ມເພີ່ມເພີ່ມໃຫ້ແກ່ທ້ອງດິນອໍານາຈຕ່ອນເນື່ອງ ໄກສີກູ້ໝາຍກຳຫັດແພນແລະຂັ້ນຕອນການກະຈາຍອໍານາຈ ຈຶ່ງອ່າຍນ້ອຍຕ້ອນມີສໍາຄັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

(១) ການກຳຫັດອໍານາຈແລະຫຼາຍທີ່ໃນການຈັດຮະນບການບໍລິຫານສາຫະລະຮ່ວ່າງວິຊາກົນຂອງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນແລະຮ່ວ່າງອົງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນດ້ວຍກັນເອງ

(២) ການຈັດສຽງສັດສ່ວນກາຍືແລະອາກະຮ່ວ່າງວິຊາກົນຂອງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນ ໂດຍກຳນົງດົງການກະຈາຍອໍານາຈທີ່ຂອງວິຊາກົນແລະຮ່ວ່າງອົງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນດ້ວຍກັນເອງເປັນສໍາຄັນ

(៣) ການຈັດໄໝມີຄະນະກຣນກາເຊື້ນຄະນະທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ຕາມ (១) ແລະ (២) ປະກອບດ້ວຍຜູ້ແທນຂອງໜ່າຍຮາຍການທີ່ເກີຍວ່າຈຸດຜົນຂອງອົງກົງການປັກປະງອງສ່ວນທ້ອງດິນ ແລະຜູ້ທຽບຄຸພາພື້ນທີ່ມີຄຸມສົນນັດຕານທີ່ກູ້ໝາຍນັ້ງຢູ່ຕີ ໂດຍນີ້ຈຳນວນເທົ່າກັນ

ໃນกรณີ່ທີ່ມີການກຳຫານດອ່ານາຈແລະຫນ້າທີ່ແລະກາຈັດສຽງກາຍີແລະອາກຣາດານ (១) ແລະ (២) ໄຫແກ່
ອົງຄົງປົກປອງສ່ວນທົ່ວໂລນໄດ້ແລ້ວ ຄະດີການກຳຫານດອ່ານາຈແລະຫນ້າທີ່ກະຕືອນໄວ້ດັ່ງກ່າວມາພິຈານຫານຫວຸນ
ໃໝ່ທຸກຮະບະເວລາໃໝ່ເກີນຫ້າປັນແຕ່ວັນທີມີການກຳຫານດອ່ານາຈແລະຫນ້າທີ່ຫົວວັນທີມີກາຈັດສຽງກາຍີແລະອາກ
ແລ້ວແຕ່ກົດເພື່ອພິຈານເຖິງຄວາມເໜາະສົມຂອງກຳຫານດອ່ານາຈແລະຫນ້າທີ່ ແລະກາຈັດສຽງກາຍີແລະ
ອາກທີ່ໄດ້ກະທຳໄປແລ້ວ ທັນນີ້ ດັ່ງນີ້ແມ່ນເຖິງກາຮະຈາຍດອ່ານາຈເພີ່ມເຂົ້າໄຫ້ແກ່ທົ່ວໂລນເປັນສຳຄັນ

ການດຳເນີນການວາරຄສີ ເນື້ອໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນຂອບຈາກຄະຮູນນັດວີແລະຮາຍງານຮູ້ສກາແລ້ວ
ໄຫ້ມີຜລໃຊ້ນັກັນໄດ້

ນາດຣາ ២៥៥ ອົງຄົງປົກປອງສ່ວນທົ່ວໂລນດີນຕົ້ນມີສກາທົ່ວໂລນດີນແລະຄະຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນຫົວ
ຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນ

ສາມາຊີກສກາທົ່ວໂລນດີນຕົ້ນມາຈາກການເລືອກຕັ້ງ

ຄະຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນຫົວຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນໃໝ່ນາຈາກການເລືອກຕັ້ງໄດ້ຕຽງຂອງປະເທດ
ຄວາມເຫັນຂອບຂອງສກາທົ່ວໂລນ

ການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາທົ່ວໂລນດີນແລະຄະຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນຫົວຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນທີ່ມາຈາກການ
ເລືອກຕັ້ງໄດ້ຕຽງຂອງປະເທດ ໃຫ້ໃຊ້ວິທີອອກເສີ່ງລົງຄະແນນໄດ້ຕຽງແລະດັ່ນ

ສາມາຊີກສກາທົ່ວໂລນດີນ ຄະຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນ ຫົວຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນ ມີວາຮາກາດຳຮັງດຳແນ່ງ
ກຽວຂະສົງປີ

ຄະຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນຫົວຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນຈະເປັນຫ້າຮາກາຮື່ງມີຕຳແໜ່ງຫົວເງິນເດືອນປະຈຳ
ພັນກງານຫົວຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນຈະເປັນຫ້າຮາກາຮື່ງມີຕຳແໜ່ງຫົວເງິນເດືອນປະຈຳ

ຄຸນສົມບັດຂອງຜູ້ມືສິທີເລືອກຕັ້ງແລະຜູ້ມືສິທີສົມຄົຮັນເລືອກຕັ້ງ ພັດທະນາທີ່ແລະວິທີການເລືອກຕັ້ງ
ສາມາຊີກສກາທົ່ວໂລນດີນ ຄະຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນແລະຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນ ໃຫ້ເປັນໄປຄານທີ່ກູ້ມາຍັງຢູ່ຕີ

ໃນกรณີ່ທີ່ມີການຍຸບສກາທົ່ວໂລນ ຫົວໃນกรณີ່ທີ່ສາມາຊີກສກາທົ່ວໂລນພັນຈາກຕຳແໜ່ງທັງຄະດານ
ນາດຣາ ២៥៦ ແລະຕົ້ນມີການແຕ່ງຕັ້ງຄະຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນຫົວຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນເປັນກາຮ້ວຄວາ ມີໃຫ້ນາ
ບທນຢູ່ຕີວຽກສອງ ວຽກສານ ແລະວຽກທິກ ນາໃຊ້ນັກັນ ທັນນີ້ ດາວ່າທີ່ກູ້ມາຍັງຢູ່ຕີ

ນາດຣາ ២៥៦ ຮາຍງວ່າຜູ້ມືສິທີເລືອກຕັ້ງໃນອົງຄົງປົກປອງສ່ວນທົ່ວໂລນໄດ້ມີຈຳນວນໄໝນ້ອຍກວ່າ
ສານໃນສື່ອງຈຳນວນຜູ້ມືສິທີເລືອກຕັ້ງທີ່ມາລົງຄະແນນເສີ່ງ ເຫັນວ່າສາມາຊີກສກາທົ່ວໂລນຫົວຜູ້ບົງລາຍການທົ່ວໂລນ
ຜູ້ໃຫ້ອົງຄົງປົກປອງສ່ວນທົ່ວໂລນດີນນີ້ໄໝນ້ອຍກວ່າສານໃນສື່ອງຈຳນວນຜູ້ມືສິທີເລືອກຕັ້ງທີ່ມາລົງຄະແນນເສີ່ງ
ທັງນີ້ ດາວ່າທີ່ກູ້ມາຍັງຢູ່ຕີ

ກາຮັງຄະແນນເສີ່ງຕາມວຽກນີ້ຕົ້ນມີຜູ້ມືສິທີເລືອກຕັ້ງນາລົງຄະແນນໄໝນ້ອຍກວ່າກົງຫົ່ງຂອງ
ຈຳນວນຜູ້ມືສິທີເລືອກຕັ້ງທັງໝົດ

มาตรา ๒๘๗ รายภรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาพท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเสนอมาด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อร่วมทั้งการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๘๘ การแต่งตั้งและการให้พนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่ง ต้องเป็นไปตามความต้องการและความเห็นชอบของแต่ละท้องถิ่นและต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นก่อน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

คณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีจำนวนเท่ากัน

การยกข้าม การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงทะเบียนพนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๘๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ อารยประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเห็นชอบและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐแต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๙ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินถึงการบำรุงรักษาศิลปะ อารยประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

มาตรา ๒๙๐ เพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่

(๒) การเข้าไปมีส่วนในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกเขตพื้นที่ เนื่องในกรณีที่อาจมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตน

(๓) ການນີ້ສ່ວນຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາເພື່ອອີເຣີນໂຄງການຫົວຂອງກິຈການໃດນອກເບີຕໍ່ທີ່ຈຶ່ງອານີ້
ພລກະທບຕ່ອຄູພາພສົງແວດສົມຫຼືສຸກພອນນາມຍິ່ງຂອງປະຊາຊົນໃນພື້ນທີ່

ໜ້າດ ១០ ການຕຽບສອນການໃຊ້ອຳນາຈຮູ້

ສ່ວນທີ່ ១ ການແສດງບັນຍືຮາຍການທັງພົນແລະຫົນ

ນາມຄາ ២៥១ ຜູ້ດໍາຮັດຕຳແໜ່ນທັງການເນື່ອງດັ່ງຕ່ອໄປນີ້ ມີຫັນທີ່ບໍ່ມີບັນຍືແສດງຮາຍການທັງພົນ
ແລະຫົນຂອງຕົນ ຄູ່ສ່ວນສະບັບທີ່ບໍ່ໄມ້ບໍ່ຮູ້ອີເຣີຕົວກວ່າ ຕ່ອຄະນະກົມາກົມາປັບປຸງກັນແລະປ່ານປ່ານ
ການຖຸຊີຕແໜ່ງຫາຕີ ຖຸກຄົງທີ່ເຂົ້າຮັນຕຳແໜ່ນຫຼືຫຼັບຈາກຕຳແໜ່ນ

- (១) ນາຍກັບມືນຕີ
- (២) ວິດີນຕີ
- (៣) ສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງ
- (៤) ສາມາຊີກຸມືສກາ
- (៥) ຊ້າຮາຊກາການເນື່ອງອື່ນ
- (៦) ຜູ້ບໍລິຫານທ້ອງຄົນແລະສາມາຊີກສກາທ້ອງຄົນທີ່ກົງໝາຍບັນຍື

ບັນຍືຕາມວຽກຄານນີ້ໃຫ້ບໍ່ພວ່ນເອກສານປະກອບນີ້ເປັນສໍາເນາດລັກສູາທີ່ພິສູງຄວາມນີ້ຢູ່ຈິງ
ຂອງທັງພົນແລະຫົນດັ່ງກ່າວໆ ຮວມທັງສໍາເນາແບນແສດງຮາຍການກາຍເຈີນໄດ້ບຸກຄລຮຽມດາໃນຮອບປັກຍື
ທີ່ຜ່ານມາ ໂດຍຜູ້ບໍ່ຈະຕ້ອງລາຍນີ້ເຊື່ອຮັນຮອງຄວາມຄຸກຕ້ອງກຳກັນໄວ້ໃນບັນຍືແລະສໍາເນາດລັກສູາທີ່ບໍ່ມີໄວ້
ທຸກໜ້າດ້ວຍ

ນາມຄາ ២៥២ ບັນຍືແສດງຮາຍການທັງພົນແລະຫົນຕາມນາມຄາ ២៥១ ໃຫ້ແສດງຮາຍການ
ທັງພົນແລະຫົນທີ່ມີຢູ່ຈິງໃນວັນທີບໍ່ມີບັນຍືດັ່ງກ່າວໆ ແລະຕ້ອງບໍ່ມີກາຍໃນກໍານົດເວລາດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

- (១) ໃນການທີ່ເປັນການເຂົ້າຮັນຕຳແໜ່ນ ໃຫ້ບໍ່ມີກາຍໃນສານສົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນເຂົ້າຮັນຕຳແໜ່ນ
- (២) ໃນການທີ່ເປັນການພັນຈາກຕຳແໜ່ນ ໃຫ້ບໍ່ມີກາຍໃນສານສົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນພັນຈາກຕຳແໜ່ນ

(៣) ໃນການທີ່ບຸກຄລຕາມນາມຄາ ២៥១ ຈຶ່ງໄດ້ບໍ່ມີບັນຍືໄວ້ແລ້ວ ດາຍໃນຮະຫວ່າງດໍາຮັນຕຳແໜ່ນຫຼື
ກ່ອນຢືນບັນຍືຫລັງຈາກພັນຈາກຕຳແໜ່ນ ໃຫ້ທາຍາກຫຼືຜູ້ຈັດການຮັດກ ຍືນບັນຍືແສດງຮາຍການທັງພົນແລະ
ຫົນ ທີ່ມີຢູ່ໃນວັນທີຜູ້ດໍາຮັນຕຳແໜ່ນນັ້ນຕາຍ ກາຍໃນເກົ້າລົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີຜູ້ດໍາຮັນຕຳແໜ່ນຕາຍ

ຜູ້ດຳຮັງດໍາແນ່ງນາຍກຣູມນົມຕີ ຮູ້ມູນຕີ ຜູ້ວິທາຮັກຄົນ ສາມາລິກສາກ່າທັງຄົນ ບໍລິຫານ ພູ້ດຳຮັງດໍາແນ່ງທາງການເນື່ອງຈຶ່ງພັນຈາກດໍາແນ່ງ ນອກຈາກດ້ວຍບັນຫຼຸງຂຶ້າມ (២) ແລ້ວ ໄກສົງຮັບໃໝ່ນັ້ນທີ່ຢືນບັນຫຼຸງ ແສດງຮາຍກາຣທັກພົບສິນແລະໜີ້ສິນອົກຄົງທີ່ນີ້ກ່າຍໃນສາມລົບວັນນັບແຕ່ວັນທີ່ພັນຈາກດໍາແນ່ງດັ່ງກ່າວມາ ແລ້ວເປັນເວລາທີ່ນີ້ດັ່ງ

ມາດຕາ ២៥៣ ເນື້ອໄດ້ຮັບບັນຫຼຸງແສດງຮາຍກາຣທັກພົບສິນແລະໜີ້ສິນແລະເອກສາຣປະກອບແລ້ວ ໃຫ້ປະຊານກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດທີ່ກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດໃໝ່ປະຊານກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດນົມນາຍ ລົງລາຍນື້ອ ຂຶ້ອກຳກັບໄວ້ໃນບັນຫຼຸງທຸກໜ້າ

ບັນຫຼຸງແລະເອກສາຣປະກອບດາມວຽກທີ່ນີ້ຂອງນາຍກຣູມນົມຕີ ແລະຮູ້ມູນຕີໄຫ້ເປີດເພີຍໄຫ້ສາທາລະນະທະບຽນໂດຍເວົວແຕ່ດ້ວຍໄນ້ເກີນສາມລົບວັນນັບແຕ່ວັນທີ່ກ່ຽວກຳຫຼຸດຕ້ອງຢືນບັນຫຼຸງດັ່ງກ່າວ ບັນຫຼຸງຂອງຜູ້ດຳຮັງດໍາແນ່ງອື່ນໜ້າມນີ້ໄຫ້ເປີດເພີຍແກ່ຜູ້ໄດ້ ເວັນແຕ່ກ່ຽວກຳດໍາວະເປັນປະໂຫຍນຕ່ອກກາຣພາພິພາກນາຄົມທີ່ກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດ ແລະໄດ້ຮັບການຮ່ວມມືຂອງສາລະກິບທີ່ກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດເພື່ອກວດສອບຄວາມຄຸກຕົງແລະຄວາມນູ້ຍູ້ຈິງຂອງທັກພົບສິນແລະໜີ້ສິນດັ່ງກ່າວໄດ້ເວົວ

ໄຫ້ປະຊານກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດຈັດໄຫ້ນີ້ກາຣປະຫຼຸມຄະກຽມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດເພື່ອກວດສອບຄວາມຄຸກຕົງແລະຄວາມນູ້ຍູ້ຈິງຂອງທັກພົບສິນແລະໜີ້ສິນດັ່ງກ່າວໄດ້ເວົວ

ມາດຕາ ២៥៤ ໃນກຣີທີ່ນີ້ກາຣຢືນບັນຫຼຸງເຫັນວ່າຜູ້ດຳຮັງດໍາແນ່ງດໍາວຽກທີ່ນີ້ໄດ້ພັນຈາກດໍາແນ່ງທີ່ກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດ ໃຫ້ຄະກຽມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດກໍາທຳກາຣດໍາວຽກທີ່ນີ້ໄດ້ພັນຈາກດໍາແນ່ງທີ່ກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດ ແລ້ວຈັດທ່າງຍິ່ງຍິ່ງກວດສອບຄວາມຄຸກຕົງ ແລະຄວາມນູ້ຍູ້ຈິງຂອງທັກພົບສິນແລະໜີ້ສິນດັ່ງກ່າວໄຫ້ປະກາສໃນຮາຊີຈານຸເບກຍາ

ໃນກຣີທີ່ປ່າຍກວ່າຜູ້ດຳຮັງດໍາແນ່ງດໍາວຽກທີ່ນີ້ໄດ້ກວດສອບໄປຢ່າງຍິ່ງຍິ່ງ ໃຫ້ປະຊານກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດສ່າງເອກສາຣທັງໝາດທີ່ມີຢູ່ພ້ອມທັງຮາຍງານພຸດກາຣດໍາວຽກທີ່ນີ້ໄດ້ກວດສອບໄປຢ່າຍອ້າກາຮູ້ສຸດເພື່ອດໍາເນີນຄົດຕ່ອຄາລູກີກາແພນກອົດອາຍຸາຂອງຜູ້ດຳຮັງດໍາແນ່ງທາງການເນື່ອງໄທກວັນພົບສິນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນພົດປະກິດນັ້ນຕົກເປັນຂອງແພ່ນດິນຕ່ອງໄປ

ໄຫ້ນຳນັບບັນຫຼຸງຕົມາດຕາ ៣០៥ ວຽກທ້າ ນາໃຫ້ນັບຄັບໂດຍອນຸໂລມ

ມາດຕາ ២៥៥ ຜູ້ດຳຮັງດໍາແນ່ງທາງການເນື່ອງຜູ້ໄດ້ຈົງໄກ້ຢືນບັນຫຼຸງແສດງຮາຍກາຣທັກພົບສິນແລະໜີ້ສິນແລະເອກສາຣປະກອບດາມທີ່ກ່ຽວກຳໄວ້ໃນຮູ້ຮ່ວມນູ້ນີ້ ທີ່ຈົງໄຈຢືນບັນຫຼຸງແສດງຮາຍກາຣທັກພົບສິນແລະໜີ້ສິນແລະເອກສາຣປະກອບດໍາວັນຂ້ອງຄວາມອັນເປັນເທິງ ທີ່ກຣມກາຣປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາຣຖົງຮົດແໜ່ງໜາດທີ່ນີ້ໄດ້ກວດສອບໄປຢ່າຍອ້າກາຮູ້ສຸດເພື່ອດໍາເນີນຄົດຕ່ອຄາລູກີກາແພນກອົດອາຍຸາຂອງຜູ້ດຳຮັງດໍາແນ່ງທາງການເນື່ອງໄທກວັນພົບສິນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນພົດປະກິດນັ້ນຕົກເປັນຂອງແພ່ນດິນຕ່ອງໄປ

ພັນຈາກຕຳແຫັນເນັບແຕ່ວັນທີກໍານົດຕ້ອງຢືນດາມມາດຣາ ២៥២ ຂອບນັບແຕ່ວັນທີຕ່ຽງປະວົມກຳກະທຳດັກລ່າວ ແລ້ວແຕ່ກຣີ ແລະຜູ້ນັ້ນຕ້ອງໜ້ານນີ້ໃຫ້ດຳຮັງຕຳແຫັນທາງການເນື້ອງໄດ້ ເມື່ອເວລາທ້ານີ້ເປັນນັບແຕ່ວັນທີພັນຈາກຕຳແຫັນ

ເມື່ອມີກົດໝາຍຕາມວຽກຄານນີ້ ໃຫ້ຄະນະການກໍານົດຕ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດແໜ່ງໝາດເສັນອ່າງໃຫ້ຄາລຮູ້ຮ່ວມນູ່ງວິນິຈລັບຂໍາດຕ່ອໄປ ແລະເມື່ອຄາລຮູ້ຮ່ວມນູ່ງວິນິຈລັບຂໍາດແລ້ວ ໃຫ້ນຳນັບທັບຜູ້ຜູ້ຕີມາດຣາ ៥៥ ນາໃຫ້ນັບກັນໂດຍອຸ່ນໂດນ

ມາດຣາ ២៥៦ ນັບຜູ້ຜູ້ຕີມາດຣາ ២៥៧ ມາດຣາ ២៥៨ ມາດຣາ ២៥៩ ວຽກຄານນີ້ແລະວຽກຄານ ແລະມາດຣາ ២៥៥ ວຽກຄານນີ້ ໃຫ້ນັບກັນເຈົ້າໜ້າທີ່ຢືນຂອງຮູ້ຄານທີ່ບັນຍຸດໃນກູ້ໝາຍປະກອບຮູ້ຮ່ວມນູ່ງວ່າດ້ວຍການປ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດດ້ວຍໂດຍອຸ່ນໂດນ

ສ່ວນທີ ២

ຄະນະການກໍານົດຕ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດແໜ່ງໝາດ

ມາດຣາ ២៥១ ຄະນະການກໍານົດຕ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດແໜ່ງໝາດ ປະກອບດ້ວຍປະການກໍານົດຕ້ອງກັນແລະກໍານົດຕ້ອງກັນການຜູ້ທຽບຄຸມຈຸດອື່ນອົກແປດຄນ ຜົ່ງພະນາກຍັດຕີຍົງທຽບແຕ່ງຕັ້ງຄາມຕຳແໜ່ນນຳຂອງຈຸດສກາ

ກໍານົດຕ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດແໜ່ງໝາດຕ້ອງເປັນຜູ້ຊື່ມີຄວາມຊື່ອສັດຍື່ສຸຈິດເປັນທີ່
ປະຈັກຍື່ມີຄຸນສົມບັດແລະໄຟມີລັກນະດ້ອງໜ້າມາດຣາ ២៥៦

ການສ່ວນຫາແລະກາລືອກກໍານົດຕ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດແໜ່ງໝາດໃຫ້ນຳນັບທັບຜູ້ຜູ້ຕີມາດຣາ ២៥៧ ແລະມາດຣາ ២៥៨ ນາໃຫ້ນັບກັນໂດຍອຸ່ນໂດນ ທັງນີ້ ໂດຍໃຫ້ຄະນະການສ່ວນຫາກໍານົດຕ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດແໜ່ງໝາດຈຳຈຳນົວລົບໜ້າຄນ ປະກອບດ້ວຍ ປະການຄາລກູ້ກາ ປະການຄາລຮູ້ຮ່ວມນູ່ງ ປະການຄາລປົກຄອງສູງສຸດ ອີການບົດໜຶ່ງສັດບັນອຸດມສຶກຂາຍອົງຮູ້ທີ່ເປັນນິດບຸກຄລທຸກແໜ່ງ ຈຶ່ງເລືອກກັນເອັນໄຫ້ເລືອເຈັດຄນ ຜູ້ແກນພຣກການເມື່ອງທຸກພຣກທີ່ມີສາມາຊີກເປັນສາມາຊີກສກາຜູ້ແກນຮາຍງູ່ ພຣກລະໜົນກນ ຜົ່ງເລືອກກັນເອັນໄຫ້ເລືອໜ້າຄນ ເປັນກໍານົດຕ້ອງກັນ

ໃຫ້ປະການຈຸດສກາລົງນາມຮັບສັນອົງພະບ່ນຮາຍໂອກການແຕ່ງຕັ້ງປະການກໍານົດຕ້ອງກັນແລະກໍານົດຕ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດແໜ່ງໝາດ

ມາດຣາ ២៥៩ ກໍານົດຕ້ອງກັນແລະປ່ານປ່ານການຖົງຈິດແໜ່ງໝາດມີວາຮະການດຳຮັງຕຳແໜ່ນ
ເກົ້າປັນນັບແຕ່ວັນທີພະນາກຍັດຕີຍົງທຽບແຕ່ງຕັ້ງ ແລະໃຫ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ນໄດ້ເພື່ອວາຮະເດີຍ

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

การพ้นจากตำแหน่ง การสรรหาและการเลือกกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้นำบทัญญ์ตามตรา ๒๖๐ และมาตรา ๒๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕๕ สมาชิกสภากู้แผ่นรายภูมิจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภากู้แผ่นรายภูมิ มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรม ใจฝ่ายรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีพฤติกรรมที่เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของกรรมการด้วยตำแหน่งอย่างร้ายแรง และขอให้วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งได้

นิติบุคคลวุฒิสภาให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามวาระหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๓๐๐ สมาชิกสภากู้แผ่นรายภูมิ สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของห้องส่องสภาก ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องส่องสภาก มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องส่องสภาก มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดได้รับรายได้ปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คำร้องขอตามวาระหนึ่งต้องระบุถึงการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวกระทำการตามวาระหนึ่งเป็นข้อๆ ให้ชัดเจน และให้ยื่นต่อประธานวุฒิสภา เมื่อประธานวุฒิสภาพได้รับคำร้องแล้วให้ส่งคำร้องดังกล่าวไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อพิจารณาพิพากษา

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ถูกกล่าวหา จะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้น ไม่ได้มากกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยกคำร้องดังกล่าว

มาตรา ๓๐๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้ส่วนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเสนอต่อวุฒิสภามาตรา ๓๐๕

(๒) ได้ส่วนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นส่งไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๓๐๘

(๓) ได้ส่วนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมมิได้กระทำความผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(៤) ตรวจสอบความถูกต้องและความมี秩序ในรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำเนินการตามมาตรา ២៩៣ และมาตรา ២៩៦ ตามบัญชีและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้

(៥) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีสภាសັງເຫນຍາຍງວງ ແລະ ຖະສາກ ທຸກປີ ແລະ นำรายงานนັ້ນອອກພິເພຍແພຣດ້ອໄປ

(៦) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ១៩៦ และมาตรา ២៦៥ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ៣០២ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน่วยธุรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่เป็นอิสระ โดยมีเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาเข้มงวดต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การแต่งตั้งเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและບຸກຄົມ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอิสระในการบริหารงานบຸກຄົມ การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ส่วนที่ ๓ การຄอดຄอนຈາກຕໍາແໜ່ງ

มาตรา ៣០៣ ผู้ดำเนินการตามมาตรา ៣០២ នມາຍກສພາສັງເຫນຍາຍງວງ ສນາຍືກສພາສັງເຫນຍາຍງວງ ສນາຍືກຖະສາກ ປະຊາບສາລະວິກາ ປະຊາບຄາລຮູ້ຮຽນນູ່ງ ປະຊາບຄາລປັກຄອງສູງສຸດ ພວກເຂົາການສູງສຸດ ຜູ້ໃດ ມີພຸດທິການຝ່າຍົມືດປົກຕົວ ສ່ວນໃນການທຸງຈິດຕ່ອນໜ້າທີ່ ສ່ວນກະທຳພິດຕ່ອດໍາແໜ່ງໜ້າທີ່ຮາກການ ສ່ວນກະທຳພິດຕ່ອດໍາແໜ່ງໜ້າທີ່ໃນການຢູ່ທະນາ ພວກເຂົາການໃຈໃຊ້ອໍານາຈ້ານ້າທີ່ບັດດ່ອນທັງໝົດແໜ່ງ ຮູ້ຮຽນນູ່ງໂຮງກູ້ມາຍ ຖະສາກມີອໍານາຈົດຄອດຄອນຜູ້ນັ້ນອອກຈາກຕໍາແໜ່ງໄດ້

ນທບໍ່ບັງຄັບກັບຜູ້ດຳເນີນຕໍາແໜ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຕໍ່ວ່າຍ ຄືອ

(១) กรรมการการເດືອກຕັ້ງ ຜູ້ຕັ້ງການແພ່ນດິນຂອງຮູ້ສາກ ຕຸລາການຄາລຮູ້ຮຽນນູ່ງ ແລະ กรรมการ
ຕັ້ງການແພ່ນດິນ

(๒) ผู้พิพากษาหรืออุตสาหการ พนักงานอัยการ หรือผู้ดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญา ทั้งนี้ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๓๐๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๓๐๓ ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา ๓๐๓ ออกจากตำแหน่งได้ คำร้องขอังกล่าวต้องระบุพฤติกรรมที่กล่าวหาว่าผู้ดำเนินคดีแพ่งดังกล่าวกระทำความผิดเป็นข้อๆ ให้ชัดเจน

สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๓๐๓ ให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการที่ประธานจะเข้าชื่อร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๓๐๕ เมื่อได้รับคำร้องขอตามมาตรา ๓๐๔ แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาร่างเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการได้สวนโดยเร็ว

เมื่อได้รับเรื่องแล้ว ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทำรายงานเสนอต่อวุฒิสภา โดยในรายงานดังกล่าวต้องระบุให้ชัดเจนว่าข้อกล่าวหาตามคำร้องขอข้อใดมีมูลหรือไม่ เพียงใด พร้อมทั้งระบุเหตุแห่งการนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่าข้อกล่าวหาตามคำร้องขอข้อใดเป็นเรื่องสำคัญ จะแยกทำรายงานเฉพาะข้อนั้นส่งไปให้วุฒิสภาริบบานไปก่อนก็ได้

ถ้าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล นับแต่วันดังกล่าว ผู้ดำเนินคดีแพ่งที่ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้จนกว่าวุฒิสภามีมติ และให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานวุฒิสภาพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๐๖ และอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำเนินคดีแพ่งทางการเมืองต่อไป แต่ถ้าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาข้อนั้นเป็นอันตกไป

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งให้ตามวรรคสี่ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้น

ໃຫ້ຄຽນຄ້ວນໃນຄວາມເຊີວກັນ ໃນການນີ້ ໃຫ້ຄະດີການກໍາພັດທະນາ ແລະປ່ານປ່ານກຳພັດທະນາ ແລະອັນການສູງສຸດຕັ້ງຄະດີການບັນຄະດີທີ່ໄດ້ ໂດຍມີຜູ້ແກນຈາກແຕ່ລະຝ່າຍຈຳນວນຝ່າຍລະເທິງກັນ ເພື່ອດຳເນີນການຮັບຮັນພຍານຫລັກຫຼານໃຫ້ສຸມບູຮົມ ແລ້ວສ່ວນໃຫ້ອັນການສູງສຸດເພື່ອພັດທະນາໄປ ໃນການທີ່ຄະດີການດັ່ງກ່າວໄມ່ອາຈານຂອບເຊີດເກີຍກັນການດຳເນີນການພັດທະນາໄດ້ ໃຫ້ຄະດີການກໍາພັດທະນາ ແລະປ່ານປ່ານກຳພັດທະນາ ເພື່ອດຳເນີນການພັດທະນາແອງຮູບແບບແຕ່ງດັ່ງກ່າວນາຍຄວາມໃຫ້ພັດທະນາແທນ ກີ່ໄດ້

ມາດຕາ ៣០៦ ເນື້ອໄດ້ຮັບຮາຍງານຕາມມາດຕາ ៣០៥ ແລ້ວ ໃຫ້ປະຊາຊົນວຸฒິສາກາເຈັດໄໝກາປະປຸນວຸฒິສາກາເພື່ອພິຈາລາຍາກົດດັ່ງກ່າວໄດ້ເວົ້ວ

ໃນການທີ່ຄະດີການກໍາພັດທະນາ ແລະປ່ານປ່ານກຳພັດທະນາ ໄກສະກຳປະປຸນໄຫ້ປະຊາຊົນວຸฒິສາກາແຈ້ງໃຫ້ປະຊາວຸງສາກາທຣານເພື່ອນໍາຄວາມກຣານບັນຄມຫຼຸດເພື່ອມີພະບ່ານຮາຈໂອງການເຮີຍປະປຸນວຸງສາກາເປັນການປະປຸນສົມບັນຍົມວິສານໜີ ແລະໃຫ້ປະຊາວຸງສາກາລົງນານຮັບສັນອພະບ່ານຮາຈໂອງການ

ມາດຕາ ៣០៧ ສາມາຊີກວຸฒິສາການີ້ອີສະເຣະໃນການອອກເສັ້ນລະບົບແນວໜຶ່ງຕົ້ນກະທຳໄດ້ວິຊີລັງ ນັດທີ່ໄດ້ອອດດອນຜູ້ໂດຍອອກຈາກຕຳແໜ່ນໆ ໄດ້ລືອເຂາະແນນເສີຍໆໄໝ້ນ້ອຍກວ່າສາມໃນໜ້າຂອງຈຳນວນສາມາຊີກທັງໝົດເທົ່າທີ່ມີອຸ່ນຫຼຸດຫຼັງຈາກນີ້

ຜູ້ໄດ້ອຸກດອດດອນອອກຈາກຕຳແໜ່ນໆໄຫ້ຜູ້ນັ້ນພັນຈາກຕຳແໜ່ນໆຫຼືໄຫ້ອອກຈາກຮາຈການນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ວຸฒິສາກາມີນຕີໄດ້ອຸກດອດດອນ ແລະໄຫ້ຕັດສິທີຜູ້ນັ້ນໃນການດຳຮັບຕຳແໜ່ນໆໄດ້ໃນທາງການເມືອງຫຼືໃນການຮັບຮາຈການເປັນເວລາຫ້າປີ

ນັດທີ່ວຸฒິສາກາຕາມມາດຕານີ້ໄຫ້ເປັນທີ່ສຸດ ແລະຈະນີການຮັບອົງຂອງໄຫ້ອອດດອນບຸນຄຄລົດກ່າວໄດ້ອາສັ້ນເຫດຸເຊີວກັນອົກນີ້ໄດ້ ແຕ່ໄໝ້ກະທບກະເທື່ອນການພິຈາລາຍາອົງຄາລູກົງກາແພນກົດຕີອາງູາຂອງຜູ້ດຳຮັບຕຳແໜ່ນໆທາງການເມືອງ

ສ່ວນທີ່ ៥ ການດຳເນີນຄົດຕີອາງູາກັນຜູ້ດຳຮັບຕຳແໜ່ນໆທາງການເມືອງ

ມາດຕາ ៣០៨ ໃນການທີ່ນາຍກຣູມນິຕີ ລັບນັ້ນຕີ ສາມາຊີກສາຜູ້ແກນຮາຍຄູວາ ສາມາຊີກວຸฒິສາກາຫຼືເຊົ້າຮາຈການເມືອງເນື່ອ ອຸກລ່າວ່າຮ່າງວ່າຮ່າງພິດປົກຕິ ກະທຳຄວາມພິດຕ່ອດຕຳແໜ່ນໆທີ່ຮັບຮາຈການຕາມປະນວລກງູ້ໝາຍອາງູາ ທີ່ກະທຳຄວາມພິດຕ່ອດຕຳແໜ່ນໆທີ່ຫຼູກຮົດຕ່ອນຫຼັກທີ່ຕາມກູ້ໝາຍເນື່ອໄຟສາລູກົງກາແພນກົດຕີອາງູາຂອງຜູ້ດຳຮັບຕຳແໜ່ນໆທາງການເມືອງ ມີອຳນາຈພິຈາລາຍາພິພາກຢາ

ບທບໍ່ຜູ້ຜູ້ຕົວຮົບທີ່ໃຫ້ໃນກັນກັບການທີ່ບຸນຄຄລົດກ່າວຫຼືບຸນຄຄລົນເປັນຕົວການ ຜູ້ໃຊ້ ທີ່ໄວ້ຜູ້ສັນບັນຫຼຸມດ້ວຍ

ນາຕຣາ ៣០៥ ຜູ້ເສີ່ຍຫາຍຈາກກາງກະທຳຕາມນາຕຣາ ៣០៥ ມີສີຖືຂຶ້ນກໍາຮັງຕ່ອຄະກະກຽມກາ
ປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາງຖົງຮົດແຫ່ງໜາດເພື່ອໃຫ້ດໍາເນີນກາງຕາມນາຕຣາ ៣០១ (២) ໄດ້ຄານກູ້ໝາຍ
ປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ຢູ່ວ່າດ້ວຍກາງປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາງຖົງຮົດ

ໃຫ້ນຳນັບທັງໝູ່ຕົມນາຕຣາ ៣០៥ ວຣຄສີ ແລະວຣຄຫ້າ ນາໃຫ້ນັບກັບໂດຍອຸໂລມ

ນາຕຣາ ៣១០ ໃນກາງພິຈານາຄີ ໃຫ້ສາລົງກິຈແຜນກົດໜີ້ອາງຸາຫອງຜູ້ດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງກາງເມືອງ
ຢືດສຳນັວນຂອງຄະກະກຽມກາງປັບກັນແລະປ່ານປ່ານກາງຖົງຮົດແຫ່ງໜາດເປັນຫລັກໃນກາງພິຈານາ
ແລະອາຈໄດ້ສົວໜາຫຼັກຈົງແລະພຍານຫລັກງານເພີ່ມເຕີມໄດ້ຄານທີ່ເຫັນສົມຄວາມ

ໃຫ້ນຳນັບທັງໝູ່ຕົມນາຕຣາ ២៦៥ ນາໃຫ້ນັບກັບກາງປົງບົດຫັນໜ້າທີ່ຂອງສາລົງກິຈແຜນກົດໜີ້ອາງຸາຫອງ
ຜູ້ດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງກາງເມືອງດ້ວຍໂດຍອຸໂລມ

ບທນັງໝູ່ຢູ່ຕົ້ນວ່າດ້ວຍຄວາມຄຸນກັນຂອງສາມາຊີກສາຜູ້ແທນຮາຍງູ້ແລະສາມາຊີກຸມືສກາຕາມນາຕຣາ ១៦៦
ແລະນາຕຣາ ១៦១ ນີ້ໃຫ້ນຳນັບທັງໝູ່ຕົມນາຕຣາ ៣០៥ ສົ່ງຫຼັງກັບກາງພິຈານາຄີຂອງສາລົງກິຈແຜນກົດໜີ້ອາງຸາຫອງຜູ້ດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງ
ທາງກາງເມືອງ

ນາຕຣາ ៣១១ ກາງພິພາກຍາຄີໄດ້ຄືອເສີ່ຍຫັນນັກ ໂດຍຜູ້ພິພາກຍາຈຶ່ງເປັນອົງຄົມທຸກຄົນຕ້ອງກຳ
ຄວາມເຫັນໃນກາງວິນິຈຈັກຕີເປັນຫັນສື່ອພຣອມທີ່ດ້ອງແຄລງດ້ວຍວາຈາຕ່ອທີ່ປະຫຼຸມກ່ອນກາງລົງມຕີ
ຄວາມເຫັນໃນກາງວິນິຈຈັກຕີອໜ່າງນ້ອຍຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ

- (១) ຂໍ້ອັນດີກົດລ່າວ່າຫາ
- (២) ເຮືອງທີ່ດູກລ່າວ່າຫາ
- (៣) ຊັກລ່າວ່າຫາແລະສຽບຫຼັກທີ່ໄດ້ຈາກກາງພິຈານາ
- (៤) ເຫດຜົດໃນກາງວິນິຈຈັກທີ່ໃນປົງຫາຫຼັກທີ່ໄດ້ຈາກກາງພິຈານາ
- (៥) ບທນັງໝູ່ຢູ່ຕົ້ນກົດໜີ້ອາງຸາຫອງຜູ້ດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງກາງເມືອງ
- (៦) ຄໍາວິນິຈຈັກຕີ ຮ່ວມທີ່ກາງດໍາເນີນກາງເກື່ອງກັບທັງຫຸ້ນທີ່ເກື່ອງຫຼັງ ທ້ານີ້

ຄໍາສັ່ງແລະຄໍາພິພາກຍາຂອງສາລົງກິຈແຜນກົດໜີ້ອາງຸາຫອງຜູ້ດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງກາງເມືອງໄຫ້ປັດເພີຍ
ແລະເປັນທີ່ສຸດ

ໜ້າດ ១១ ກາງຕັ້ງຕັ້ງແຜ່ນດິນ

ນາຕຣາ ៣១២ ກາງຕັ້ງຕັ້ງແຜ່ນດິນ ໃຫ້ກະທຳໄດ້ຄະກະກຽມກາງຕັ້ງຕັ້ງແຜ່ນດິນແລະຜູ້ວ່າກາ
ຕັ້ງຕັ້ງແຜ່ນດິນທີ່ເປັນອີສະະແລະເປັນກລາງ

ຄະນະກົມກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ ປະກອບດ້ວຍປະຫານກຽມກາຕົນໜຶ່ງແລະກຽມກາອື່ນເອັກເກົ້າຕົນ
ຊື່ພະນາກີຍັດຕິຍົງທຽບແຕ່ງດັ່ງຕາມຄຳແນະນຳຂອງງຸດສາ ຈາກຜູ້ມີຄວາມໝໍາໝັ້ນແລະປະສົບການຟ້າດ້ານກາ
ຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ ການນັ້ນຊື່ ການຕຽບຕະຫຼາດໃນ ການເລີນການຄລັງ ແລະດ້ານອື່ນ

ຄະນະກົມກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນມີໜ້າຍຊູກາຕົນຂອງຄະນະກົມກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນທີ່ເປັນອີສະ
ໄດ້ມີຜູ້ວ່າການຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນເປັນຜູ້ນັ້ນກັບນັ້ນຊື່ທຽບຕ່ອງປະຫານກຽມກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ ຕາມທີ່
ນັ້ນຊື່ດີໄວ້ໃນກູ້ມາຍປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ງວ່າດ້ວຍການຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ

ພະນາກີຍັດຕິຍົງທຽບແຕ່ງດັ່ງຜູ້ວ່າການຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນຕາມຄຳແນະນຳຂອງງຸດສາ ຈາກຜູ້ມີຄວາມ
ໝໍາໝັ້ນແລະປະສົບການຟ້າດ້ານກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ ການນັ້ນຊື່ ການຕຽບຕະຫຼາດໃນ ການເລີນການຄລັງ
ຫຼືອດ້ານອື່ນ

ໃຫ້ປະຫານງຸດສາລົງນາມຮັບສັນອະພະບ່ນຈາກໂທໃນການແຕ່ງດັ່ງປະຫານກຽມກາແລະກຽມກາ
ຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນແລະຜູ້ວ່າການຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ

ກຽມກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນມີວາຮາກາດຕໍ່າງໆແນ່ງຄວາມໝໍາໝັ້ນແລ້ວວ່າພະນາກີຍັດຕິຍົງ
ທຽບແຕ່ງດັ່ງ ແລະໃຫ້ຕໍ່າງໆແນ່ງໄດ້ເພີ່ມວາຮາເດືອຍ

ຄຸນສົມບັດ ລັກຍະຕົວຫ້ານ ການສຽງຫາແລະກາເລືອກ ແລະກາພັນຈາກຕໍ່າງໆແນ່ງຂອງກຽມກາ
ຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນແລະຜູ້ວ່າການຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ ຮວມທັງອຳນາຈນ້າທີ່ຂອງຄະນະກົມກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ
ຜູ້ວ່າການຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ ແລະສໍານັກງານກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ ໄກເປັນໄປກູ້ມາຍປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ງ
ວ່າດ້ວຍການຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ

ການກຳຫັນຄຸນສົມບັດແລະວິທີກາເລືອກບຸກຄົດຊື່ຈະໄດ້ຮັບການແຕ່ງດັ່ງເປັນກຽມກາຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ
ແລະຜູ້ວ່າການຕຽບຕະຫຼາດແຜ່ນດີນ ຈະຕ້ອງເປັນໄປເພື່ອໃຫ້ໄດ້ບຸກຄົດທີ່ມີຄຸນສົມບັດເໜີນສົມແລະນີ້ມີຄວາມຊື່ອສັດຍ
ສຸງວິດ ແລະເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຫຼັກປະກັນຄວາມເປັນອີສະໄນກາປົງຕິຫຼາກທີ່ຂອງບຸກຄົດດັ່ງກ່າວ

ໜ້າ ດົກ ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມຮູ້ຮຽມນູ່ງ

ມາດຕາ ຕົດຕາ ການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມຮູ້ຮຽມນູ່ງຈະກຽມກາຕົນໄດ້ກົດຕືອນໄດ້ແລ້ວໄດ້ກົດຕືອນໄດ້ແລະວິທີກາ
(១) ອຸດຕືອນແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມຕ້ອງນາງາມຄະນະຮູ້ຮຽມນູ່ງ ບໍລິຫານສາມາຊີກສາຜູ້ແກນຮາຍງົມນີ້ຈຳນວນ
ໄຟ້ນີ້ຢູ່ກ່າວໜຶ່ງໃນກ້າວໜຶ່ງຈຳນວນສາມາຊີກທີ່ນັ້ນຕໍ່າງໆທີ່ມີຢູ່ຂອງສາກຜູ້ແກນຮາຍງົມ ບໍລິຫານສາມາຊີກສາຜູ້ແກນ

รายฎูรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภา สมาชิกสภากู้แทนราษฎรจะเสนอหรือร่วมเสนอญัตติดังกล่าวได้เมื่อพระราชบัญญัติเมืองที่สมาชิกสภากู้แทนราษฎรนั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้

ญัตติดังข้อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปปั้นรัฐ จะเสนอโดยได้

(๑) ญัตติดังข้อแก้ไขเพิ่มเติมดังต่อไปนี้เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภาพิจารณา เป็นสามวาระ

(๑) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดย เปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนี้ ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภา

(๔) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเอาเสียงข้างมาก เป็นประมาณ

(๕) เมื่อการพิจารณาวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้รอไว้สิบหัววัน เมื่อผ่านกำหนดนี้แล้วให้รัฐสภา พิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขึ้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภา

(๗) เมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวแล้ว ให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้า ทูลกระหน่อมถวาย และให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑ ให้คณะองค์นตรีซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็นคณะ องค์นตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภารั้งสุดลงพร้อมกันทั้งหมดตามมาตรา ๓๒๓ ให้ ประธานองค์นตรีทำหน้าที่คณะองค์นตรีด้วย และให้คณะองค์นตรีที่เหลืออยู่ทำหน้าที่รัฐสภาตาม มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมิให้คำน้ำมาตรา ๒๐ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ วรรคสาม มาใช้บังคับ และให้คณะองค์นตรีเลือกองค์นตรีคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่ประธานเป็นการชั่วคราว

ມາດຮາ ៣៨៥ ນັບແຕ່ວັນປະກາສໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນ ໃຫ້ສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນແໜ່ງຮາຍອາພາຈັກໄທຢ ພູທີສັກຮາ ២៥៥៤ ຈຶ່ງແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມຄັ້ງສຸດທ້າຍໂດຍຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນແໜ່ງຮາຍອາພາຈັກໄທຢ ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ (ລົບນັບທີ ៦) ພູທີສັກຮາ ២៥៥៥ ທໍານັ້ນທີ່ສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນຈຳດົງວັນເລືອດັ່ງສາມາຊີກສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນມາດຮາ ៣៧៥ ແລະ ໃຫ້ຖຸມສາການຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນແໜ່ງຮາຍອາພາຈັກໄທຢ ພູທີສັກຮາ ២៥៥៥ ຈຶ່ງແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມຄັ້ງສຸດທ້າຍໂດຍຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນແໜ່ງຮາຍອາພາຈັກໄທຢ ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ (ລົບນັບທີ ៦) ພູທີສັກຮາ ២៥៥៥ ທໍານັ້ນທີ່ຖຸມສາການຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນ ຈຳດົງວັນທີ່ຄວບສື່ປັນແຕ່ວັນທີ່ພຣະນາກຍົກຍົກຮຽນແຕ່ງຕັ້ງສາມາຊີກຖຸມສາການວຽກຄ້າ (១) ອົງວ່ານເລືອດັ່ງສາມາຊີກຖຸມສາການວຽກຄ້າ (២) ແລ້ວແຕ່ກຣົມ

ໃຫ້ສາມາຊີກສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນຈຶ່ງດຳຮັ່ງດຳແນ່ງອູ້ໃນວັນປະກາສໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນ ຄົງເປັນສາມາຊີກສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນນັບນັ້ນຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນນີ້ຈຳດົງວັນການອາຍຸຂອງສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນ ສໍາເລັດວ່າມີການບັນຍາຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນນີ້ໄປຈົນກຽມອາຍຸຂອງສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນ ຮີ່ອເນື່ອນີ້ການບັນຍາ ສໍາເລັດວ່າມີການບັນຍາຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນນີ້ຈຳດົງວັນການວຽກຄ້າ (៣) ແລ້ວແຕ່ກຣົມ ໃນກຣົມທີ່ດຳແນ່ງສາມາຊີກສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນເຫັນວ່າມີການບັນຍາຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນນີ້ຈຳດົງວັນການວຽກຄ້າ

ໃຫ້ສາມາຊີກຖຸມສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນຈຶ່ງດຳຮັ່ງດຳແນ່ງອູ້ໃນວັນປະກາສໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນ ຄົງເປັນສາມາຊີກຖຸມສາການນັບນັ້ນຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນຈຳດົງວັນການວຽກພາບຂອງສາມາຊີກຖຸມສາການສັນສົດລົງຄານຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນແໜ່ງຮາຍອາພາຈັກໄທຢ ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ (ລົບນັບທີ ៦) ພູທີສັກຮາ ២៥៥៥ ສໍາເລັດວ່າມີການບັນຍາຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນນີ້ຈຳດົງວັນການວຽກຄ້າ (៣) ແລ້ວແຕ່ກຣົມ ໃນກຣົມທີ່ດຳແນ່ງສາມາຊີກຖຸມສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນນີ້ຈຳດົງວັນການວຽກຄ້າ ແລ້ວແຕ່ກຣົມ ໃນກຣົມທີ່ສໍາເລັດວ່າມີການບັນຍາຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນນີ້ຈຳດົງວັນການວຽກຄ້າ

ນີ້ໃຫ້ນຳນັບນັ້ນຢູ່ຕິມາດຮາ ១០៣ (៣) ມາດຮາ ១០៨ (៣) ມາດຮາ ១២១ ມາດຮາ ១២៥ (២) ແລະ (៣) ມາດຮາ ១២៦ (២) ແລະ (៣) ມາດຮາ ១២៧ ມາດຮາ ១៣០ ແລະ ມາດຮາ ១៣៥ ນາໃຊ້ນັ້ນກັບສາມາຊີກສາກູ້ແທນຮາຍງູ່ຮຽນວຽກຄ່ອງແລະສາມາຊີກຖຸມສາການວຽກຄ່າ

ໃນກຣົມທີ່ມີເຫດຜົນໃຫ້ສາມາຊີກພາບຂອງສາມາຊີກຖຸມສາການວຽກຄ່າສັນສົດລົງພັນກັນທັງໝົດໃຫ້ດຳເນີນການໃໝ່ມີການເລືອດັ່ງສາມາຊີກຖຸມສາການນັບນັ້ນຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ້ຍືນນີ້ໃນຄວາມແຮກຕັ້ງຕ່ອງໄປນີ້

(១) ໃນກຣົມທີ່ສາມາຊີກພາບຂອງສາມາຊີກຖຸມສາການສັນສົດລົງເນື່ອກົບສື່ປັນແຕ່ວັນທີ່ພຣະນາກຍົກຍົກຮຽນແຕ່ງຕັ້ງ ໃຫ້ດຳເນີນການເລືອດັ່ງໃຫ້ແລ້ວເສື່ອກົບວັນກ່ອນວັນຄຣນສື່ປັນ ໃນກຣົມເຊັ່ນນີ້ ໃຫ້ອາຍຸຂອງຖຸມສາກ ແລະສາມາຊີກພາບຂອງສາມາຊີກຖຸມສາກາທີ່ໄດ້ຮັບເລືອດັ່ງ ເຮັນນັ້ນຕັ້ງແຕ່ວັນທີ່ສາມາຊີກພາບຂອງສາມາຊີກຖຸມສາການວຽກຄ່າສັນສົດລົງ

(๒) ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาลึ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ ให้ดำเนินการเลือกตั้งตามกฎหมายประจำบอร์ดรวมมุญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา แต่ถ้าซึ่งไม่มีกฎหมายดังกล่าว ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาด้วย โดยให้ใช้คำว่า “สมาชิกวุฒิสภา” แทนคำว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ทุกแห่ง และให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งที่ตั้งขึ้นตามมาตรา ๓๑๕ เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าว และในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขัดหรือแย้งหรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดระเบียบที่จำเป็นขึ้นใช้แทนบทบัญญัติด้านนี้ได้เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ระเบียบดังกล่าวและความเห็นที่ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวนั้นขัดหรือแย้งหรือไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญนี้ ให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก่อนประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตาม (๒) ให้กระทำการในเก้าสิบวันนับแต่วันครบสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และมิให้ดำเนินการเลือกตั้งในวันเดียวกันกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๓๒๔

มาตรา ๓๑๖ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ให้ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าอายุของวุฒิสภาตามมาตรา ๓๑๕ จะสิ้นสุดลงหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามมาตรา ๓๒๓

ให้คณะกรรมการธิการซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะกรรมการธิการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา และข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ และให้ข้อบังคับการประชุมดังกล่าวลับผลลงเมื่อมีกรณีได้กรณีหนึ่งแล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๓๑๕ วาระหนึ่ง สิ้นอายุหรือถูกยุบ หรือเป็นกรณีตามมาตรา ๓๒๓

(៥) ເມື່ອນິກາຣຕາບ້ອນບັນກັບການປະຊຸມງາລີສກາບັນໄໝ່ຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ຈຶ່ງຕ້ອງໄຟເກີນສອງຮອຍສື່ສີບວັນນັບແຕ່ວັນປະກາສີໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້

(៦) ເມື່ອນິກາຣຕາບ້ອນບັນກັບການປະຊຸມຮູ້ສກາບັນໄໝ່ຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ຈຶ່ງຕ້ອງໄຟເກີນສອງຮອຍສື່ສີບວັນນັບແຕ່ວັນເຮັດປະຊຸມຮູ້ສກາບັນກັບການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແກນຮາຍງວຽນເປັນການເລືອກຕັ້ງທຳໄປປັ້ງແຮກຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້

ມາດຕາ ៣១៣ ໃຫ້ຄະະຮູ້ນັດຕີທີ່ບໍລິຫານຮາຈການແພັນດິນອູ້ໃນວັນປະກາສີໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ຄົງເປັນຄະະຮູ້ນັດຕີຕາມນທບໍ່ຢູ່ຕິແໜ່ງຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້

ໃຫ້ນຳນັບທັບຢູ່ຕົມາດຕາ ៤៥ ຂອງຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ແກ່ຮາຈອານາຈັກໄທ ພູຖະສັກຮາຊ ២៥៣៨ ຈຶ່ງແກ້ໄປເພີ່ມເຕີມຄົ້ນສຸດທ້າຍໄດ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ແກ່ຮາຈອານາຈັກໄທ ແກ້ໄປເພີ່ມເຕີມ (ฉบັບທີ ៦) ພູຖະສັກຮາຊ ២៥៣៩ ນາໃຫ້ບັນກັບກາຮອກປະກາຍໄນ້ໄວ້ວາງໃຈຮູ້ນັດຕີເປັນຮາຍບຸຄຄລແລະຄະະຮູ້ນັດຕີຕາມວຽກຄານທີ່ໄດ້ກັບກຳນົດກຳປະກາຍໄນ້ໄວ້ວາງໃຈຮູ້ນັດຕີເປັນຮາຍບຸຄຄລແລະຄະະຮູ້ນັດຕີທີ່ຈັດຕັ້ງບັນໄໝ່ໃນການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແກນຮາຍງວຽນຕາມມາດຕາ ៣២៥, ແລ້ວແຕ່ກຣັບ ແລະດ້ານດີມີໄວ້ວາງໃຈນີ້ກະແນນເສີ່ງຕາມທີ່ກຳນົດ ກີ່ໃຫ້ຮູ້ນັດຕີທີ່ໄດ້ກັບກຳນົດກຳລ່າວ່າ ພັນຈາກດຳແຫ່ນ

ເມື່ອນິກາເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແກນຮາຍງວຽນຕາມມາດຕາ ៣២៥ ແລ້ວ ໃຫ້ຄະະຮູ້ນັດຕີຕາມວຽກຄານທີ່ໄດ້ກັບກຳນົດກຳນົດກຳລ່າວ່າ ໃຫ້ຄະະຮູ້ນັດຕີທີ່ຈັດຕັ້ງບັນໄໝ່ໃນການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແກນຮາຍງວຽນຕາມມາດຕາ ៣២៥ ແລ້ວແຕ່ກຣັບ ພັນຈາກດຳແຫ່ນ ແຕ່ຕ້ອງອູ້ໃນດຳແຫ່ນເພື່ອປົງປັດທັນທີ່ໄປຈົນກວ່າຄະະຮູ້ນັດຕີທີ່ຈັດຕັ້ງບັນໄໝ່ໃນມີຈະເຂົາຮັບໜ້າທີ່

ນີ້ໃຫ້ນຳນັບທັບຢູ່ຢູ່ຕົມາດຕາ ១៨៨ (៧) ມາດຕາ ១៩៧ ມາດຕາ ២០១ ມາດຕາ ២០២ ມາດຕາ ២០៣ ມາດຕາ ២០៤ ມາດຕາ ២០៥ (១) (២) (៣) ແລະ (៤) ມາດຕາ ២០៥ ມາດຕາ ២១៥ ວຽກຄໍສີ ແລະມາດຕາ ២១៦ (៥) ນາໃຫ້ບັນກັບການດຳຮັບດຳແນ່ນ ແລະການພັນຈາກດຳແນ່ນຂອງນາຍກັງຮູ້ນັດຕີແລະຮູ້ນັດຕີຕາມມາດຕານີ້

ມາດຕາ ៣១៨ ໃນວາງເຮື່ອແກ່ ໃຫ້ຄະະກຽມກາຮອກຕຸລາການຕາມກູ້ນາຍວ່າດ້ວຍຮັບເນີນບ້າຮາຈການຝ່າຍຕຸລາການ ເປັນຄະະກຽມກາຮອກຕຸລາການສາລຸດີຮຽນຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ຈຳກວ່າຈະມີຄະະກຽມກາຮອກຕຸລາການສາລຸດີຮຽນຕາມມາດຕາ ២៥៥ ແລະການເລືອກຕັ້ງກຽມກາຮອກຕຸລາການໃຫ້ເປັນໄປຕາມກູ້ນາຍວ່າດ້ວຍຮັບເນີນບ້າຮາຈການຝ່າຍຕຸລາການ

ກາຍໃນສາມປັນແຕ່ວັນປະກາສີໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ໃຫ້ດຳເນີນການທັງໝາຍອັນຈຳເປັນເພື່ອໃຫ້ການເປັນໄປຕາມມາດຕາ ២៥៥ ຂອງຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້

ມາດຕາ ຕອດ ໃນວະເຮັ່ມແຮກ ໄກສະກາດໃດເນີນການເລືອກຕັ້ງການມາດຕາ ອົບ ກາຍໃນສານລົບວັນນັບແຕ່ວັນປະກາດໃຊ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ແລະມີໄຫ້ນຳກຳທຳມາດຕາ ອົດ ນາໃຊ້ນັກຄົນ

ໃນວະເຮັ່ມແຮກ ໃນຮະຫວ່າງທີ່ຍັງໄມ້ມີປະຈາກສາລົກປົກປອງສູງສຸດ ໄກສະກົນການສະໜັບສະໜູນການເລືອກຕັ້ງ ມີຈຳນວນເກົ່າຄົນ ປະກອບດ້ວຍ ອີການດີຂອງສານັບອຸດນີ້ສຶກພາຍອັນຮູ້ທີ່ເປັນນິຕິບຸກຄຸລຸກແທກແໜ່ງເຊີງເລືອກກັນເອງໄຫ້ເຫັດອ້າຄົນ ຜູ້ແທນພຽບການເມືອງທຸກພຽບທີ່ມີສານາຊີກເປັນສານາຊີກສາຜູ້ແທນຮາຍດູວ ພຽບຄະຫຸນໜີ້ຄົນ ຈຶ່ງເລືອກກັນເອງໄຫ້ເຫັດອ້າສົ່າຄົນ ເປັນການ

ໃນການທີ່ຍັງໄມ້ໄດ້ການປະກາດໃຊ້ກູ້ໜາຍປະກອບຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ວ່າດ້ວຍຄະກົນການການເລືອກຕັ້ງ ໄກສະກົນການການເລືອກຕັ້ງກຳທຳມາດຕາເນີນອັນຈຳເປັນແກ່ການປົງປັນດີທຳນັ້າທີ່ຂອງຄະກົນການການເລືອກຕັ້ງ ຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ຮະເບີນດັ່ງກ່າວໄຫ້ສ່າງສາລົກຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ພິຈາລະາກວານຂອບດ້ວຍຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ກ່ອນປະກາດ ໃນຮາຍກິຈຈານແນກໝາ ແລະໄຫ້ນັກຄົນໄດ້ຈັນກວ່າກູ້ໜາຍປະກອບຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ວ່າດ້ວຍຄະກົນການການເລືອກຕັ້ງຈະມີຜົລໃຫ້ນັກຄົນ

ມາດຕາ ຕົກໂລ ໃນວະເຮັ່ມແຮກ ໄກສະຫຼຸດກາຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ແໜ່ງຮາຍາພາຈັກໄທ ພຸຖທັກການ ເມສະວັດ ຈຶ່ງແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມກັ້ງສຸດທ້າຍໄດ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ແໜ່ງຮາຍາພາຈັກໄທ ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ (ລັບທີ ๖) ພຸຖທັກການ ເມສະວັດ ເປັນສາລົກຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ຈັກວ່າຈະມີສາລົກຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ ດາວວຽກສອງ

ໃນວະເຮັ່ມແຮກໄຫ້ດຳເນີນການເລືອກຕຸລາກາຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ຕາມມາດຕາ ເມສະວັດ ແລະມາດຕາ ເມສະວັດ ກາຍໃນສີບ້າວັນນັບແຕ່ວັນປະກາດໃຊ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້

ໃນຮະຫວ່າງທີ່ຍັງໄມ້ມີສາລົກປົກປອງສູງສຸດ ມີໄຫ້ນຳມາດຕາ ເມສະວັດ (໑) ນາໃຊ້ນັກຄົນ ແລະໄຫ້ສາລົກຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ປະກອບດ້ວຍປະຈາກສາລົກຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ຄົນໜີ້ແລະຕຸລາກາຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ອື່ນອົກສົນສອງຄົນ ຈຶ່ງພຽນໜາກຍັດຕິຍົງແຕ່ງຕັ້ງຈາກບຸກຄຸດຕາມມາດຕາ ເມສະວັດ (໑) (໓) ແລະ (໔)

ມາດຕາ ຕົກໂລ ໄກສະກົນການປັ້ງກັນແລະປ່ານປ່ານການທຸຈອົດແລະປະພຸດຕິມີຂອບໃນວຽກການແລະສຳນັກງານຄະກົນການປັ້ງກັນແລະປ່ານປ່ານການທຸຈອົດແລະປະພຸດຕິມີຂອບໃນວຽກການ ຕາມກູ້ໜາຍວ່າດ້ວຍການປັ້ງກັນແລະປ່ານປ່ານການທຸຈອົດແລະປະພຸດຕິມີຂອບໃນວຽກການ ເປັນຄະກົນການປັ້ງກັນແລະປ່ານປ່ານການທຸຈອົດແທ່ງໜາດ ຕາມຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້ ແລ້ວແຕ່ການ ຈັກວ່າຈະມີການແຕ່ງຕັ້ງຄະກົນການປັ້ງກັນແລະປ່ານປ່ານການທຸຈອົດແທ່ງໜາດ ແລະ ປ່ານປ່ານການທຸຈອົດແທ່ງໜາດທີ່ອີຈຸດຕັ້ງສຳນັກງານຄະກົນການປັ້ງກັນແລະປ່ານປ່ານການທຸຈອົດແທ່ງໜາດ ຈຶ່ງຕ້ອງກະທຳກາຍໃນສອງປັ້ນແຕ່ວັນປະກາດໃຊ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຢູ່ນີ້

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในราชการตามวาระหนึ่งกำหนดระยะเวลาเป็นอันเดียวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญนี้ ระบุขึ้นดังกล่าวให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้บังคับได้จนกว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจะมีผลใช้บังคับ

ในระหว่างแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีประธานศาลปกครองสูงสุด ให้คณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา ๒๕๗ วรรคสาม มีจำนวนสิบสี่คน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือเจ็ดคน และผู้แทนพระคราเมืองทุกพระคราที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระองค์หนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน เป็นกรรมการ

มาตรา ๓๒๒ ในระหว่างแรก กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดุลการค่าครองรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกรรมการตรวจสอบแผ่นดิน ที่วุฒิสภาตามมาตรา ๓๔ วรรคสาม มีมติเลือก ให้มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งเพียงกึ่งหนึ่งของวาระที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งดังกล่าว และเพื่อประโยชน์ในการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นคราวแรกโดยทุกฝ่ายซึ่งเลือกตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้ดำเนินทบทวนต่อไปให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้เพียงวาระเดียว มาใช้บังคับ

ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งดังๆ ตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นมติของที่ประชุมร่วมของสภาผู้แทนราษฎรกับวุฒิสภาตามมาตรา ๓๔ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๕ (๑๙) มาตรา ๑๑๘ (๑๐) มาตรา ๑๓๓ (๙) มาตรา ๑๕๑ (๕) มาตรา ๑๖๙ (๓) มาตรา ๒๑๖ (๕) มาตรา ๒๖๐ (๖) มาตรา ๒๕๗ มาตรา ๓๐๓ มาตรา ๓๐๔ และมาตรา ๓๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒๓ ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้รัฐสภาดำเนินการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง ให้แล้วเสร็จทุกฉบับ โดยในระหว่างเวลาดังกล่าวจะยุบสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้

ในการดำเนินการตามวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้สภากู้แทนราษฎรพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแต่การพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่งยังไม่แล้วเสร็จทุกฉบับ ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภากู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมด และห้ามมิให้มีการดำเนินการเลือกตั้งทั่วไปตามรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีการให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่งแล้วเสร็จทุกฉบับ หรือเป็นกรณีตามมาตรา ๓๒๔ ในกรณีนี้ ให้ผู้สภากาทำหน้าที่รัฐสภาและดำเนินการเสนอและการพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

(๒) ในกรณีที่สภากู้แทนราษฎรพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่งทุกฉบับแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตาม (๑) ให้ผู้สภากาพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้สภากาได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

(๓) ในกรณีที่ผู้สภากาไม่สามารถพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่งทุกฉบับให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตาม (๑) หรือ (๒) ให้สมาชิกภาพของสมาชิกผู้สภากาสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมด ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้ได้รับความเห็นชอบจากสภากู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว และให้นำมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวโดยอนุโลม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วหรือถือว่ารัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วตามมาตราหนึ่ง ให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๕๓ โดยพลัน และมิให้นำกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๓ มาใช้บังคับ

มิให้นำบทบัญญัตามาตรา ๑๖๘ เฉพาะส่วนที่ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน มาใช้บังคับกับการเสนอและการพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่งของสมาชิกสภากู้แทนราษฎรหรือสมาชิกผู้สภากาตามวรรคสอง (๑) และ (๒)

ในการดำเนินการตามมาตราหนึ่ง มิให้นำบทบัญญัตามาตรา ๑๖๘ มาใช้บังคับ
มาตรา ๓๒๔ ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภากู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ เมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(១) ໃນกรณີທີ່ຮູ້ສກາໄຫ້ຄວາມເຫັນຂອນຮ່າງພະຣາຊນັ້ນຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ທຸກຄົນແລ້ວເສົ້າກາຍໃນກຳຫັນເວລາຕາມມາດຕາ ៣២៣ ວຽກທີ່ນີ້ ທີ່ໃນกรณີທີ່ສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງຫວີ່ອງມືສົກເຈິ່ງກຳຫັນທີ່ຮູ້ສກາຕາມມາດຕາ ៣២៣ ພິຈາລະນາໄຫ້ຄວາມເຫັນຂອນຮ່າງພະຣາຊນັ້ນຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ດັ່ງກ່າວທຸກຄົນກາຍໃນກຳຫັນເວລາຕາມມາດຕາ ៣២៣ ໄກສະກຽມການການເລືອກຕັ້ງຕາມມາດຕາ ៣២៤ ດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງຕາມຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ກາຍໃນເກົ່າສົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງສັນອາຍຸຫວີ່ອດູກຍຸນ ທີ່ເຊື່ອມີການຝຶດາມມາດຕາ ៣២៣

(២) ໃນกรณີທີ່ທັງສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງແລະມືສົກເຈິ່ງກຳຫັນໃນກຳຫັນດີ່ນີ້ ໄກສະກຽມການໃຫ້ແລ້ວເສົ້າກາຍໃນກຳຫັນ ໄກສະກຽມການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງຕາມຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ກາຍໃນເກົ່າສົບວັນນັ້ນແຕ່ວັນທີ່ພັນກຳຫັນເວລາຕາມມາດຕາ ៣២៣ ວຽກທີ່ນີ້ ແລະໄກ້ນຳກູ້ໜາຍວ່າດ້ວຍການເລືອກຕັ້ງສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງຈຶ່ງມີຜລໃຫ້ນັ້ນກັນອູ້ນີ້ໃນວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ ເທົ່າທີ່ມີບັດຫວີ່ອແຍ້ງດ່ວຍຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ ນາໃຫ້ນັ້ນກັນກັບການເລືອກຕັ້ງດັ່ງກ່າວໂດຍໃຫ້ປະກາດການກຽ່າຍດັ່ງກ່າວແລະໃນกรณີທີ່ຄະນະກຽມການການເລືອກຕັ້ງເຫັນວ່ານທນັ້ນຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ ຄະນະກຽມການການເລືອກຕັ້ງມີອໍານາຈກຳຫັນດະບັບທີ່ຈໍາເປັນເຊີ້ນໃຊ້ແທນນທນັ້ນຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ໄດ້ເພື່ອໃຫ້ການເລືອກຕັ້ງເປັນໄປໂດຍສຸງວິດແລະເຖິງຮຽມຮະບັບດັ່ງກ່າວແລະຄວາມເຫັນທີ່ວ່ານທນັ້ນຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ແໜ່ງກູ້ໜາຍດັ່ງກ່າວນັ້ນຂັດຫວີ່ອແຍ້ງຫວີ່ອມີສອດຄລ້ອງກັບຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ ໄກສະກຽມການຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ພິຈາລະນາວິຈັດຄວາມຂອບດ້ວຍຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ກ່ອນປະກາດໃຫ້ໃນຮາຍກິຈຈານເບກຍາ

ເມື່ອໄດ້ມີການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງແລະສາມາຊີກມືສົກເຈິ່ງກຳຫັນໃໝ່ຕາມຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ແລ້ວແລະຍັງໄມ້ມີພະຣາຊນັ້ນຢູ່ຕີປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ຕາມມາດຕາ ៣២៣ ວຽກທີ່ນີ້ ຄຽບທຸກຄົນ ໄກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງແລະມືສົກເຈິ່ງກຳຫັນກາຍໃນກຳຫັນເວລາຕາມມາດຕາ ៣២៣ ໂດຍໄກ້ເຮັນນັ້ນກຳຫັນເວລາຕາມມາດຕາ ៣២៤ ໂດຍໄກ້ເຮັນນັ້ນກຳຫັນເວລາຕາມມາດຕາ ៣២៥ ວຽກທີ່ນີ້ ນາໃຫ້ນັ້ນໂດຍອ່ອນໄລນ

ມາດຕາ ៣២៥ ໃນການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງອັນເປັນການເລືອກຕັ້ງທ່ານໄປຄົງແຮກກາຍຫັ້ງກາຍກຳຫັນກາຍໃນກຳຫັນເວລາຕາມມາດຕາ ៣២៥ (៥) ນາໃຫ້ນັ້ນກັບ

ມາດຕາ ៣២៦ ນອກຈາກທີ່ມີບັນຫຼຸດໄວ້ໃນຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ ກູ້ໜາຍປະກອບຮູ້ຮຽມນູ່ນີ້ວ່າດ້ວຍການເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສກາຜູ້ແທນຮາຍງົງແລະສາມາຊີກມືສົກເຈິ່ງກຳຫັນ ອໍານວຍຕ້ອງມີສາຮະສຳຄູ່ດັ່ງຕ່ອງໄປນີ້

- (๑) การแจ้งเหตุที่ทำให้มีอาจไปเลือกตั้ง และการอำนวยความสะดวกในการไปเลือกตั้ง
- (๒) การให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง ออกเสียงลงคะแนน
- (๓) การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ การตรวจสอบและการคัดซื้อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เข้ากันของจาก การสมัครรับเลือกตั้ง และการประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งอยู่ในบัญชีรายชื่อ
- (๔) การกำหนดแบบบัตรเลือกตั้งซึ่งต้องมีที่สำหรับทำเครื่องหมายว่าไม่ลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการประกาศจำนวนผู้ไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (๕) การสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการแนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภาโดยรัฐ รวมทั้งวิธีการแนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาเองหรือบุคคลอื่นที่อาจกระทำได้
- (๖) การจำกัดวงเงินค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแต่งตั้งสมุหบัญชีเลือกตั้งโดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง การตรวจสอบและการประกาศผลการตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (๗) การนับคะแนนและการประกาศผลการนับคะแนนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในแต่ละเขตเลือกตั้ง ซึ่งต้องกระทำโดยเปิดเผย ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งแต่เพียงแห่งเดียว เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเฉพาะท้องที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้
- (๘) การนับคะแนนและการประกาศผลการนับคะแนนในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
- (๙) การประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ และการเลื่อนผู้มีรายชื่อยู่ในลำดับถัดไปขึ้นมาแทนผู้ได้รับเลือกตั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อซึ่งพ้นจากตำแหน่ง
- มาตรา ๓๒๗ นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยังน้อบท่องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้
- (๑) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๒) การดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องการแบ่งเขตเลือกตั้ง การจัดให้มีบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และการนับคะแนนใหม่
- (๓) การให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๔) กระบวนการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยข้อหาของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(៥) ການດໍາເນີນຄົນໃນສາດໄດ້ຍຄະກຣມກາກາກເລືອກຕັ້ງໃນຄວາມພຶດເກີ່ວກັບກາຣເລືອກຕັ້ງຫຼື
ພຽກກາຣເມືອງ

(៦) ຄວາມຮ່ວມມືອີ່ຫີສາດ ພັນການອ້າຍກາຣ ພັນການສອບສວນ ຫຼືອໜ່າຍງານອື່ນຂອງຮູ້ດ້ອງໄຫ
ແກ່ຍຄະກຣມກາກາກເລືອກຕັ້ງ

(៧) ກາຣຮັບຮອງແລກກາຣແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ແກ່ນອອກກາກເອກຊານເພື່ອປະໂຫານໃນກາຣຕຽບສອບກາຣເລືອກຕັ້ງ

(៨) ກາຣຈັດໄໝໜ່າຍງານທີ່ເປັນອີສະເພື່ອດໍາເນີນກາກເກີ່ວກັບກາຣບົງການນູ່ຄົລ ກາຣງປະນາພາລ
ແລກກາຣດໍາເນີນກາຣອື່ນ ໂດຍມີປະຮານກຣມກາກາກເລືອກຕັ້ງເປັນຜູ້ນັ້ນຄັນບັນຍຸ່າສູງສຸດ

(៩) ກໍານົດເວລາທີ່ຍຄະກຣມກາກາກເລືອກຕັ້ງຈະເຮັນຄວາມຄຸນແລກດໍາເນີນກາຣຈັດຫຼືອໜ່າຍກາ
ເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສາກທ່ອງດິນຫຼືອໜ່າຍກາທ່ອງດິນ ຈຶ່ງຕ້ອງໄມ້ເກີນຕົນປິນບັນແດວວັນປະກາສໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຄົນ
ນາຄຣາ ៣២៥ ນອກຈາກທີ່ມີບັນຍຸ່າດໄວ້ໃນຮູ້ຮຽນນູ່ຄົນ ກູ້ໝາຍປະກອບຮູ້ຮຽນນູ່ຄົນວ່າດ້ວຍ
ພຽກກາຣເມືອງ ອ່າງນ້ອຍຕ້ອງມີສາරະສຳຄັງດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ກາຣຈັດຕັ້ງພຽກກາຣເມືອງ ຈຶ່ງອ່າຍນ້ອຍໃຫ້ກະທຳໄດ້ໂດຍບຸກຄລດັ່ງແຕ່ລົບຫ້າຄນິ້ນໄປ ແລກ
ກາຣຈັດແຈ້ງກາຣຈັດຕັ້ງພຽກກາຣເມືອງໃນທະເບີນພຽກກາຣເມືອງ

(២) ກາຣເລີກພຽກກາຣເມືອງ ທັນນີ້ ໂດຍມີເຫັນເຫຼາເຫດຖື່ພຽກກາຣເມືອງໄຟ່ສ່າງສາມາຊີກສາກຮັບເລືອກຕັ້ງ
ຫຼືອເຫດຖື່ໄຟ່ມີສາມາຊີກຂອງພຽກກາຣເມືອງໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງ ນາເປັນເຫດຖື່ໄຟ່ຕ້ອງເລີກຫຼືອຸນພຽກກາຣເມືອງ

(៣) ການດໍາເນີນກິຈກາຣຂອງພຽກກາຣເມືອງແລກກາຣຈັດທໍາຮ່າຍງານກາຣດໍາເນີນກິຈກາຣຂອງພຽກ
ກາຣເມືອງ

(៤) ກາຣສັນສຸນກາຣຈັດຕັ້ງແລກພັນນາສາຫາພຽກໄດ້ຮູ້

(៥) ກາຣສັນສຸນທາງກາຣເຈີນຫຼືອປະໂຫຼນອ່າຍງານທີ່ແກ່ພຽກກາຣເມືອງໄດ້ຮູ້ ກາຣຈຳກັດວັງເຈີນ
ຄາໃຫ້ຈ່າຍຂອງພຽກກາຣເມືອງໃນກາຣເລືອກຕັ້ງ ແລກກາຣຄວາມຄຸນກາຣວັນນິຈາກຂອງພຽກກາຣເມືອງ

(៦) ກາຣຕຽບສອບສານະທາງກາຣເຈີນຂອງພຽກກາຣເມືອງ ຮວມທັງກາຣຕຽບສອບແລກປີດເພຍ
ທີ່ນາຂອງຮ່າຍໄດ້ແລກກາຣໃຫ້ຈ່າຍຂອງພຽກກາຣເມືອງ

(៧) ກາຣຈັດທໍາບັນຍຸ່າສັດງາຍຮັບແລກຮ່າຍຂ່າຍຂອງພຽກກາຣເມືອງ ແລກບັນຍຸ່າສັດງາຍຮັບພົມສິນແລກ
ຫິນສິນຂອງພຽກກາຣເມືອງ ຈຶ່ງຕ້ອງແສດງໄດ້ປິດເພຍທີ່ນາຂອງຮ່າຍໄດ້ແລກກາຣໃຫ້ຈ່າຍປະຈຳປິບຂອງພຽກ
ກາຣເມືອງໃນທຸກຮອນປີປົງທິນ ເພື່ອເສນອຕ່ອຍຍົກຮມກາກາກເລືອກຕັ້ງເພື່ອຕຽບສອບແລກປີດເພຍໃຫ້
ສາຫະລັບຫນາກນາງ

ນາຄຣາ ៣២៥ ກາຍໃນສອງປິນບັນແດວວັນປະກາສໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຄົນ ໄກດໍາເນີນກາຣຕຽບສອບສານະທາງ
ພຽກກາຣເມືອງນູ່ຄົນດັ່ງຕ່ອໄປນີ້ໄກ້ແລ້ວເສົ້າ

(๑) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๒) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๔) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจสอบแผ่นดิน

(๕) กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

มาตรา ๓๓๐ นอกจากที่มีกฎหมายไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๒) ความรับผิดชอบที่ศาลมีนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐต้องให้แก่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๓) คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การแต่งตั้งเลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๔) อำนาจหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

มาตรา ๓๓๑ นอกจากที่มีกฎหมายไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดลักษณะอันเป็นการร้ายผิดปกติ และการกระทำอันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่

(๒) การห้ามกระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐต้องรับผิดชอบ ทั้งในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือหลังพ้นจากตำแหน่งตามเวลาที่กำหนด

(๓) ตำแหน่งและชั้นของผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ ตำแหน่งและระดับของข้าราชการ พนักงาน และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ที่ต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและที่อาจถูกถอนได้ตามรัฐธรรมนูญนี้

(๔) การให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมทั้งเอกสารประกอบ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาและตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนั้นเป็นระยะ และหลักเกณฑ์ในการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

(๕) วิธีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายผิดปกติ กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการบุตธรรม หรือกระทำการที่ส่อให้เห็นว่ามีพฤติกรรมผิดกฎหมายและมีหลักฐานหรือเบาะแสตามสมควร

(๖) กระบวนการได้ส่วนข้อเท็จจริงและทำสำนวนในกรณีที่ผู้ดำเนินคดีดำเนินคดีแพ่งทางการเมืองถูกกล่าวหา โดยให้คำนึงถึงฐานะของตำแหน่งซึ่งมีอำนาจให้คุณให้ไทยในระดับสูง และการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร

(๗) กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการคด่อนผู้ได้ผู้หนึ่งออกจากตำแหน่ง ซึ่งจะต้องเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ และการลงมติซึ่งต้องกระทำการลับ

(๘) กระบวนการได้ส่วนและวินิจฉัยในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมประพฤติปกติ กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมโดยต้องกำหนดกระบวนการให้เหมาะสมกับระดับของตำแหน่งและการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร

(๙) การดำเนินคดีอาญาภัยเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐซึ่งมิใช้ผู้ดำเนินคดีแพ่งทางการเมืองในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาระดับอาญา

(๑๐) ความร่วมมือที่ศาล พนักงานสอบสวน หรือหน่วยงานของรัฐ ต้องให้แก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(๑๑) การดำเนินการตามมาตรา ๓๐๕ วรรคห้า เพื่อฟ้องคดี รวมทั้งอำนาจในการนำตัวผู้ถูกกล่าวหารมาดำเนินคดีต่อไป

(๑๒) หลักเกณฑ์และวิธีการให้ชดใช้ราคาทรัพย์สินในกรณีที่ปรากฏว่ามีการโอนหรือยักข้ายทรัพย์สิน

(๑๓) ไทยที่ประชานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะได้รับในกรณีที่กระทำการโดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งต้องมีไทยสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่กำหนดโดยนั้นไม่น้อยกว่าสองเท่าของไทยที่กำหนดไว้สำหรับความผิดคนนี้

มาตรา ๓๓๒ นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำเนินคดีแพ่งทางการเมือง อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำเนินคดีแพ่งทางการเมือง

(๒) วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำเนินคดีแพ่งทางการเมือง ซึ่งต้องเป็นระบบได้ส่วนข้อเท็จจริงโดยยึดสำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติสรุปไว้เป็นหลัก และต้องยึดถือหลักในเรื่องการฟังความทุกฝ่าย และสิทธิในการต่อสู้คดีของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) การพิจารณาคดีโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ

(๔) การห้ามดำเนินคดีซ้ำหรือซ้อนกัน

(๕) การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงค์ตำแหน่งมาตรา ๓๐๕

(๖) การบังคับตามคำสั่งและคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำเนินการแห่งทางการเมือง

(๗) การอันอันจำเป็นเพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเที่ยงธรรม โดยเฉพาะความร่วมมือที่ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ต้องให้แก่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำเนินการแห่งทางการเมือง

มาตรา ๓๓๓ นอกจากที่มีกฎหมายไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน อันได้แก่ การวางแผนนโยบาย การให้คำปรึกษาและคำแนะนำ การเสนอแนะให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณา ในเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลัง การกำหนดโทษปรับทางปกครอง การพิจารณาอนุมัติความผิดทางวินัยและงบประมาณและการคลังในฐานะที่เป็นองค์กรสูงสุด และการพิจารณาเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(๒) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) การจัดให้มีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การปฏิบัติงาน และการดำเนินการอื่น

มาตรา ๓๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการต่างๆ ดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

(๑) ให้ตรากฎหมายด้านมาตรา ๖๘ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๒๐๐ มาตรา ๒๕๘ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๕ และมาตรา ๒๘๔ วรรคสองและวรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

(๒) ภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาชญาสืบเนื่องพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันล็อปปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันล็อปปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากผู้พิพากษาอาชญาสืบได้ผ่านการประเมินค่าทักษะความสามารถที่สมควรเจิดจรัสเป็นบริบูรณ์ ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันล็อปปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(៣) ໄດ້ດໍາເນີນການຈັດຕັ້ງສາລັປກໂຄຣອຳນາຄາຕາມມາຕາຮາ ២៧៦ ໃຫ້ແລ້ວເສື່ອງກາຍໃນສອງປັນແດ່ວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້

(៤) ໄດ້ດໍາເນີນການໄທມີຄະພູບຮີຫາກທ່ອງດິນຫຼືຜູ້ບັນຍາທ່ອງດິນທີ່ມາຈັກການເລືອດັ່ງໂດຍຕຽງຂອງປະຊາທິປະໄຕກວາມເຫັນຂອບຂອງສາກາທ່ອງດິນມາຕາຮາ ២៥៥ ວຽກສານ ໄທ້ກຽນດ້ວນກາຍໃນສອງປັນແດ່ວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້ ທັງນີ້ ເວັນແດ່ເປັນກົດຕາມມາຕາຮາ ៣៥ (១)

ມາຕາຮາ ៣៥ ໃນວາຮະເຮັນແຮກ ມີໃຫ້ນຳທັບຜູ້ຜູ້ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້ ນາໃຫ້ນັກກົດຕາມມາຕາຮາ ດັ່ງໆ ກາຍໄດ້ເລືອນໄປດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ມີໃຫ້ນຳທັບຜູ້ຜູ້ຕົມມາຕາຮາ ២៥ ວຽກສອງແລະວຽກສານ ນາໃຫ້ນັກກົດຕາມມາຍທີ່ມີຜົລໃຊ້ນັກກົດອູ້ຢູ່ໃນວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້ ພ້ອມທີ່ໄດ້ຮັບກວາມເຫັນຂອບຂອງຮູ້ສາກແລ້ວກ່ອນວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້ ແລ້ວມີມົກງານຕຽບກົງກົດຕາມມາຍໃນເຮືອດັ່ງກ່າວເຊີ້ນໃໝ່ ພ້ອມກົດຕາມມາຍໃດໆ ເພີ່ມເຕີມກົດຕາມມາຍດັ່ງກ່າວກາຍດໍາເນີນການນັ້ນຕ້ອງເປັນໄປຕາມມາຕາຮາ ២៥ ທັງນີ້ ໄທ້ນຳໄປໃຫ້ນັກກົດຕາມມາຕາຮາ ៣៥ (១) ດີຍອຸ່ນໄລ່

(២) ມີໃຫ້ນຳທັບຜູ້ຜູ້ຕົມມາຕາຮາ ៤០ ນາໃຫ້ນັກກົດຕາມມາຍອ່ານວັດການໄທເປັນໄປຕາມນຳທັບຜູ້ຜູ້ດັ່ງກ່າວ ຜຶ່ງຕ້ອງໄໝເກີນສານປັນແດ່ວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້ ທັງນີ້ ກົດຕາມມາຍທີ່ຈະຕະຫຼັກຈະຕ້ອງໄໝກະທົບກະກະເທືອນລົງກາຮອນຜູ້ງາຕ ສັນປາການ ບໍລິຫານ ອົງກະຕາກ ປະຫວັດກະຕາກ ທີ່ມີຜົລສົມບູຮົນອູ້ຢູ່ໃນພະທິກົດຕາມມາຍດັ່ງກ່າວມີຜົລໃຫ້ປັ້ງກັນ ຈົນກວ່າກາຮອນຜູ້ງາຕ ສັນປາການ ບໍລິຫານ ອົງກະຕາກ ປະຫວັດກະຕາກ ທີ່ສົ່ນຜົລ

(៣) ມີໃຫ້ນຳທັບຜູ້ຜູ້ຕົມມາຕາຮາ ៤៥ ວຽກທີ່ນີ້ ນາໃຫ້ນັກກົດຕາມມາຍໄດ້ດໍາເນີນການໄທເປັນໄປຕາມນຳທັບຜູ້ຜູ້ດັ່ງກ່າວ ຜຶ່ງຕ້ອງໄໝເກີນທ້າປັນແດ່ວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້

(៤) ມີໃຫ້ນຳທັບຜູ້ຜູ້ຕົມມາຕາຮາ ៤៥ ແລະມາຕາຮາ ២០៥ ນາໃຫ້ນັກກົດຕາມມາຍອ່ານວັດການໄທເປັນໄປຕາມນຳທັບຜູ້ຜູ້ດັ່ງກ່າວ ຜຶ່ງຕ້ອງໄໝເກີນສອງປັນແດ່ວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້

(៥) ມີໃຫ້ນຳທັບຜູ້ຜູ້ຕົມມາຕາຮາ ២៧៦ ແລະມາຕາຮາ ២៥៥ ວຽກສານແລະວຽກຫ້າ ນາໃຫ້ນັກກົດຕັ້ງກັນການພິຈາລະນາດີຂອງສາລັປຕົມມາຕາຮາ ແລະນີໃຫ້ນຳມາຕາຮາ ២៧៣ ວຽກສອງ ນາໃຫ້ນັກກົດຕັ້ງກັນຄະກຽມກາຮອນດູລາກາຮອນມາຕາຮາ ៣៥ ແຕ່ທັງນີ້ຈະຕ້ອງດໍາເນີນການເພື່ອໄທກາຮອນໄປຕາມນຳທັບຜູ້ຜູ້ດັ່ງກ່າວ ຜຶ່ງຕ້ອງໄໝເກີນທ້າປັນແດ່ວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້

(៦) ມີໃຫ້ນຳທັບຜູ້ຜູ້ຕົມມາຕາຮາ ២៥៥ ນາໃຫ້ນັກກົດຕາມມາຍອ່ານວັດການໄທເປັນໄປຕາມນຳທັບຜູ້ຜູ້ດັ່ງກ່າວ ຜຶ່ງຕ້ອງໄໝເກີນທ້າປັນແດ່ວັນປະກາດໃຫ້ຮູ້ຮຽນນູ່ຜູ້ນີ້

(៧) ມີໃຫ້ນຳທັບຜູ້ຜູ້ຕົມມາຕາຮາ ២៥៥ ວຽກສອງແລະວຽກຫ້າ ນາໃຫ້ນັກກົດຕັ້ງກັນສາມາຊີກຫຼືຜູ້ບັນຍາຂອງອົງກະຕາກສ່ວນຕຳມລ່ຶ້ງເປັນສາມາຊີກຫຼືຜູ້ບັນຍາໂດຍຕໍ່ແໜ່ງ ແລ້ວດໍາຮັ່ງຕຳແໜ່ງອູ້ຢູ່ໃນ

ເລີ່ມ ອອງ ຕອນທີ່ ຂະ ປ

หน้า ๕๕
ราชกิจจานุเบกษา

ଦୀର୍ଘ ମୁଦ୍ରାକମ ୨୫୯୦

วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสภากองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว

(๔) มีให้นำบทบัญญัติตามที่ ๒๘๙ วรรคสอง มาใช้บังคับกับองค์ประกอบคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น จนกว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือตรากฎหมายขึ้นใหม่เพื่ออนุวัตการให้เป็นไปด้านบนบทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๓๓๖ เมื่อครบห้าปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้ง
คณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจทำ
รายงานเสนอความเห็นต่อรัฐสภาและคณะกรรมการรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมาย
อื่นได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ວັນນຸ່ງທະນັດນອർ ນະທາ

ประชานร្តุสกា